

Úřad práce ČR

Úřad práce České republiky, Krajská pobočka v Brně

Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2020 a strategie APZ pro rok 2021

Obsah

1	Zaměstnanost	3
1.1	Celková situace v zaměstnanosti kraje	3
1.2	Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů a u zaměstnavatelů, kteří zaznamenali nejvýraznější personální pohyb	9
1.3	Stručná charakteristika stavu a vývoje poptávky zaměstnavatelů po pracovní síle (volná pracovní místa)	11
2	Nezaměstnanost	15
2.1	Vývoj nezaměstnanosti v kraji v roce 2020.....	16
2.2	Hlavní příčiny nezaměstnanosti v kraji	26
2.3	Územní rozložení registrované nezaměstnanosti v kraji	28
3	Charakteristika problémových skupin na krajském trhu práce a problémových regionů kraje z hlediska rozvoje zaměstnanosti	54
3.1	Problémové skupiny	54
3.2	Problémové regiony.....	64
4	Cizinci na trhu práce	65
5	Prognóza vývoje trhu práce na rok 2021	76
6	Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2020	77
6.1	Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2020	80
6.2	Rekvalifikace, poradenství a pracovní rehabilitace	93
6.3	Projekty ESF	104
6.4	Vyhodnocení cílů APZ stanovených na rok 2020	114
7	Cíle APZ pro rok 2021	116
8	PŘÍLOHY	117

1 Zaměstnanost

1.1 Celková situace v zaměstnanosti kraje

Podle údajů Výběrových šetření pracovních sil bylo v roce 2019 (průměrné celoroční stavy; údaj za rok 2020 ještě není k dispozici) v **Jihomoravském kraji** 999,0 tis. osob ve věku 15 a více let, z toho **600,7 tis. ekonomicky aktivních**.

Míra ekonomické aktivity dosáhla **60,1 %** (u mužů 68,3 %, u žen 52,4 %) a míra zaměstnanosti 58,9 % (muži 67,3 %, ženy 50,8 %). Oba ukazatele se pohybují dlouhodobě zhruba na úrovni průměru ČR.

Zaměstnáno bylo celkem 588 tis. osob, z toho bylo 327,4 tis. mužů a 260,6 tis. žen.

Podle postavení v zaměstnání **85,9 %** pracujících osob představovali **zaměstnanci** a 14,1 % osoby podnikající (včetně pomáhajících rodinných příslušníků). Podíl pracujících osob v postavení zaměstnanců je dlouhodobě mírně nad průměrem ČR, ještě vyšší podíl mají kraje Moravskoslezský, Karlovarský, Pardubický a Plzeňský.

Sektorová skladba zaměstnanosti v kraji je následující: primární sféra ekonomiky se nyní na úhrnné zaměstnanosti v kraji podílí 2,9 %, sekundární sféra 35,2 %, **zastoupení terciární sféry** v roce 2019 **dosahovalo 61,9 %**. Muži se na úhrnné zaměstnanosti podílejí 55,7 %, zatímco ženy 44,3 %. Krajská sektorová skladba zaměstnanosti v zásadě odpovídá celostátnímu průměru s tím, že v kraji je nyní mírně nižší zaměstnanost v sekundární sféře ekonomiky (průměr za ČR je 37,2 %), zatímco v terciární sféře je naopak zaměstnanost mírně vyšší (průměr ČR činí 60,1 %). Zaměstnanost v zemědělství v Jihomoravském kraji se téměř shoduje s celostátním průměrem (průměr ČR činí 2,7 %).

Tab. 1: Vývoj v sektorové skladbě zaměstnanosti v národním hospodářství Jihomoravského kraje v letech 2008 – 2019

Sektor NH	Počet pracovníků*		Změna počtu (v tis.)	Podíl na celkové zaměstnanosti (%)		Index změny**
	2019	2008		2019	2008	
Počet pracovníků úhrnem (v tis.)						
I. sektor (zemědělství, lesnictví)	17,3	17,3	0,0	2,9	3,2	100
II. sektor (průmysl, stavebnictví)	206,9	221,1	-14,2	35,2	41,2	93,6
III. sektor (ostatní odvětví NH)	363,8	298,6	65,2	61,9	55,6	121,8
Celkem	588,0	537,0	51,0	100	100	109,5

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2019, ČSÚ Praha, 2020

*...průměrné celoroční stavy

**...bazický index (stav 2008 = 100 %)

Z údajů VŠPS vyplývá, že **počet zaměstnaných v Jihomoravském kraji se mezi lety 2008 a 2018 zvýšil o 51 tis. osob**. Nešlo však o pozvolný mírný nárůst, ale o poměrně dynamický vývoj. V důsledku ekonomické krize nejprve v letech 2008 až 2009 počet

zaměstnaných klesl o 13,5 tis. osob. V letech 2010 až 2011 se počet zaměstnaných pohyboval kolem 530 tis. osob, v roce 2012 narostl na 537,7 tis. osob, dále v letech 2013-2014 vzrostl o dalších 20 tis. osob na 557,5 tis. osob, v období 2014-2015 došlo k nárůstu o 12 tis. osob na 569,1 tis. osob, v letech 2016-2017 počet zaměstnaných vzrostl o 9,0 tis. osob na 578,1 tis. osob. V roce 2018 vzrostl počet zaměstnaných dle VŠPS o 5,3 tis. na 583,4 tis. osob a v roce 2019 vzrostl počet zaměstnaných o 4,6 tis. na 588 tis. osob. Vývoj v jednotlivých sektorech ekonomiky je však rozdílný. Počet pracujících v primární sféře zůstal ve sledovaném období beze změny. V sekundární sféře ekonomiky se počet pracujících ve sledovaném období snížil, a to o 6,4 %, zaměstnanost v terciéru naopak vzrostla o 21,8 %.

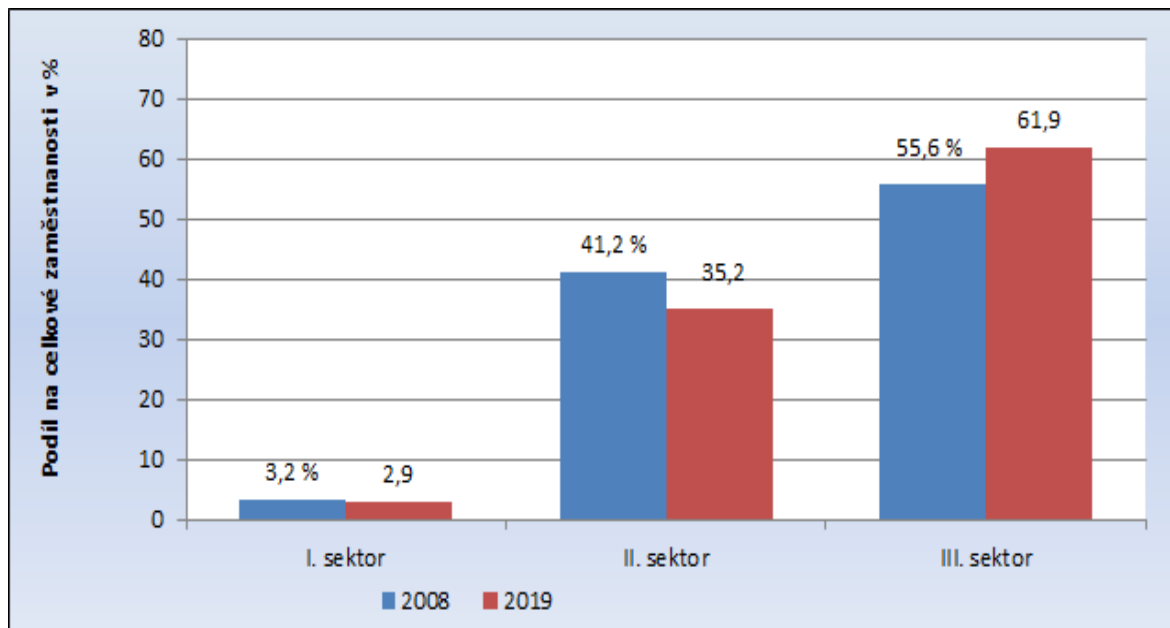
V sekundárním sektoru se odlišně vyvíjel stav pracovníků v průmyslu a ve stavebnictví. Průmysl zasáhla velmi výrazně ekonomická krize, která zapříčinila mezi lety 2008 a 2009 výrazný pokles počtu zaměstnaných v tomto odvětví o 27,1 tis. (z 164,8 tis. na 138,7 tis. osob). V letech 2010 a 2011 se počet pracovníků v průmyslu zvýšil na zhruba 145 tis. a v roce 2012 už uvádělo VŠPS 152,4 tis. osob zaměstnaných v průmyslu. Následně v roce 2013 počet zaměstnaných v průmyslu mírně poklesl na 149,5 tis. osob, aby v roce 2014 opět vzrostl na 160,7 tis. osob, během roku 2015 tento počet mírně poklesl na 158,9 tis. osob a v roce 2016 opět vzrostl na 160,7 tis. osob. Růst pokračoval i v letech 2017, 2018 a 2019 kdy počet zaměstnaných v průmyslu dosáhl na 162,2 tis., resp. 165,9 tis., resp. 166,0 tis. osob. Oproti tomu počet pracovníků ve stavebnictví mezi lety 2008 a 2009 ještě mírně rostl. Propad nastal až v roce 2010 (pokles o 4,6 tis. osob) a následně se početní stavy pracovníků ve stavebnictví stabilizovaly na hodnotě kolem 46 tis. osob. V roce 2015 dosahoval počet zaměstnaných ve stavebnictví 46,3 tis. osob a v roce 2016 prudce vzrostl na 53,6 tis. osob. V roce 2017 jsme zaznamenali mírný pokles na 51,2 tis. osob a v roce 2018 pokles pokračoval na 45,9 tis. osob. Pokles se nezastavil i v roce 2019, kdy počet zaměstnaných ve stavebnictví klesl na 40,5 tis. osob.

Vývoj zaměstnanosti v sekundéru a konečně i celkové zaměstnanosti v Jihomoravském kraji **ovlivnil především zpracovatelský průmysl**. Toto odvětví vykázalo mezi lety 2008 a 2009 strmý propad, a to o 23,9 tis. (z 149,9 tis. na 126,0 tis.) osob, tedy více, než průmysl či sekundér celkově. Od roku 2010 se pak počet pracovníků ve zpracovatelském průmyslu opět postupně zvyšoval až na hodnotu 139,6 tis. v roce 2012. V roce 2013 počet zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu mírně poklesl na 131,4 tis. osob. Od roku 2014, kdy dosahoval počet zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu 145,5 tis. osob, nárůst pokračuje až do roku 2018. V roce 2015 bylo zaznamenáno 146,4 tis. osob zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu, v roce 2016 to bylo 149,1 tis. osob, v roce 2017 152,7 tis. osob a v roce 2018 154,3 tis. osob. V roce 2019 počet zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu mírně poklesl na 153,8 tis. osob.

Výslednou úroveň zaměstnanosti v kraji vylepšuje terciární sektor; v tomto odvětví NH se počet zaměstnaných od roku 2008 do roku 2019 zvýšil o 65,2 tis. osob.

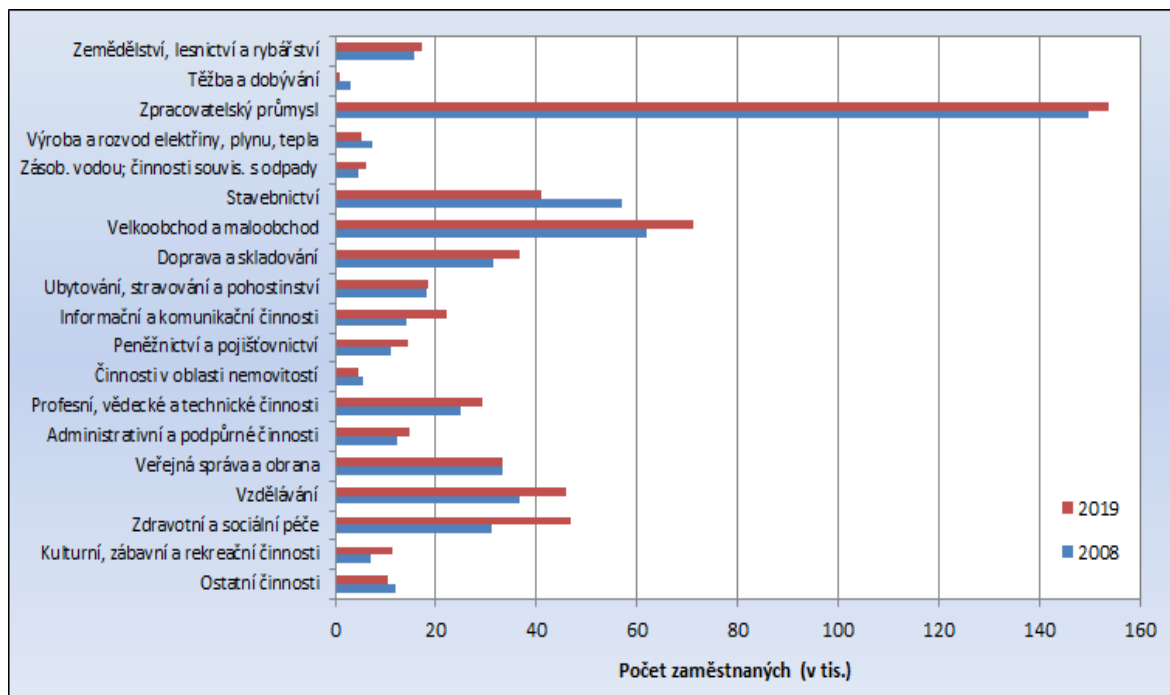
Ve struktuře zaměstnanosti Jihomoravského kraje, členěné podle jednotlivých odvětví národního hospodářství, stále dominuje zpracovatelský průmysl, jehož zastoupení na celokrajské zaměstnanosti v roce 2019 dosahovalo 26,2 %. Další v pořadí, avšak s výrazně nižším podílem je odvětví obchodu (12,1 %), vysoké je stále také zastoupení stavebnictví (7,0 %). Na významných pozicích se dále v kraji umisťují již výhradně odvětví

terciární sféry: zdravotnictví (8,0 %), vzdělávání (7,8 %), doprava a skladování (6,2 %) veřejná správa a obrana (5,6 %), a profesní, vědecké a technické činnosti. (5,0 %).

Obr. 1: Struktura zaměstnanosti v Jihomoravském kraji v roce 2008 a 2019 podle hlavních sektorů ekonomiky

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2019, ČSÚ Praha, 2020

Obr. 2: Struktura zaměstnanosti v Jihomoravském kraji v letech 2008 a 2019 podle odvětví

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2019, ČSÚ Praha, 2020

V kraji jsou výrazné rozdíly v sektorové skladbě zaměstnanosti mužů a žen. V odvětvích terciární sféry je nyní zaměstnáno 75,9 % žen, v primární sféře pracuje 2,3 % žen a 21,8 %

v sekundárním sektoru ekonomiky. Mužů je v terciární sféře zaměstnáno 50,7 %, v sekundéru pak pracuje 45,8 % mužů. V průběhu hospodářské recese ztratila sekundární sféra v souboru mužů pozici nejdůležitějšího zaměstnavatele. Primární sektor ekonomiky není z hlediska zaměstnanosti příliš významný ani pro muže; poskytuje zaměstnání pouze 3,4 % mužů.

V hospodářské struktuře Jihomoravského kraje bylo v roce 2019 zaměstnáno 171,4 tis. pracovníků s vysokoškolskou kvalifikací (tj. 29,1 % z celkového úhrnu), dále 201,0 tis. pracovníků se vzděláním úplným středním s maturitou (34,2 %), 193,3 tis. zaměstnanců (tj. 32,9 %) má výuční list a 22,3 tis. pracovníků (3,8 %) vykazuje pouze základní vzdělání. Maturitní a vyšší vzdělání má tak v současné době cca 63 % z celkového úhrnu pracovních sil kraje.

Tab. 2: Zaměstnanost v národním hospodářství Jihomoravského kraje a České republiky podle stupně vzdělání (KKOV) v roce 2019

Stupeň vzdělání	Jihomoravský kraj		ČR	
	počet (v tis.)	%	počet (v tis.)	%
Základní (včetně nedokončeného)	22,3	3,8	243,2	4,6
Střední bez maturity	193,3	32,9	1789,3	33,7
Střední s maturitou	201,0	34,2	1967,2	37,1
Vysokoškolské	171,4	29,1	1302,3	24,6
Celkem	588,0	100	5 303,1	100

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2019, ČSÚ Praha, 2020

Jak v Jihomoravském kraji, tak v celorepublikovém měřítku došlo v roce 2019 meziročně k mírnému navýšení podílu zaměstnaných se základním vzděláním (vč. nedokončeného). Oproti celostátnímu průměru je v kraji o cca 4,5 p. b. vyšší podíl vysokoškoláků, podíl pracovníků se vzděláním středním s maturitou je naopak mírně nižší než v ČR jako celku, stejně tak je nepatrně nižší i podíl vyučenců. Celkovou úroveň vzdělání pracovní síly v Jihomoravském kraji pozitivním způsobem formuje krajské město Brno, jehož pracovní síla je v České republice úrovní kvalifikace po Praze druhá nejlepší.

Podobně jako kvalifikační struktura i zaměstnanecká skladba pracovních sil v Jihomoravském kraji je oproti celostátnímu průměru příznivější díky postavení Brna, které je druhým nejvýznamnějším centrem vysokého školství a soudnictví v zemi. Kategorie „vědečtí a odborní duševní pracovníci“ (neboli specialisté) se na úhrnné zaměstnanosti v kraji podílejí téměř jednou pětinou (111,8 tis. osob), což je nejvíce ze všech tříd v kraji. Nadprůměrné je v kraji i zastoupení pracovníků v kategorii „zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci“.

Tab. 3: Zaměstnanost v národním hospodářství Jihomoravského kraje a České republiky podle hlavních tříd kategorie zaměstnání v roce 2019

Kategorie zaměstnání	Hlavní třída CZ-ISCO	Jihomoravský kraj		ČR	
		počet	%	počet	%
Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci	1	33,3	5,7	237,6	4,5
Vědečtí a odborní duševní pracovníci	2	111,8	19,0	854,7	16,1
Techn., zdravot. a pedagog. pracovníci	3	95,5	16,1	909,0	17,2
Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	4	56,2	9,6	501,1	9,4
Provozní pracovníci ve službách a obchodě	5	89,7	15,3	816,4	15,4
Kvalifikovaní dělníci v zemědělství a lesnictví	6	8,6	1,5	66,3	1,3
Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci	7	90,5	15,4	849,4	16,0
Obsluha strojů a zařízení	8	62,0	10,5	728,4	13,7
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	9	39,4	6,7	323,4	6,1
Příslušníci armády	0	1,0	0,2	16,8	0,3
Celkem		588,0	100,0	5 303,1	100

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2019, ČSÚ Praha, 2020

V oblasti dělnických profesí je situace v Jihomoravském kraji v zásadě obdobná jako na ostatním území státu. V kategorii „řemeslníci a kvalifikovaní výrobci“ je v kraji zaměstnáno 90,5 tis. osob, což představuje 15,4 % z celkového počtu zaměstnaných (pro srovnání: podíl řemeslníků v celé ČR je mírně vyšší; v roce 2019 dosahoval 16,0 %). V méně kvalifikačně náročné hlavní třídě 8 CZ-ISCO tj. „obsluha strojů a zařízení“ (vč. montérů) je v Jihomoravském kraji zaměstnáno 62,0 tis. osob, což představuje 10,5 % z celokrajského úhrnu zaměstnanosti (v ČR to je ale 13,7 %).

V důsledku vývoje v posledních deseti letech se podíl kvalifikovaných dělníků v zemědělství a lesnictví snížil o polovinu a jejich zastoupení v zaměstnanecké skladbě Jihomoravského kraje (1,5 %) bylo v roce 2019 téměř na stejné úrovni jako v ČR jakožto celku (1,3 %).

Podíl pracovníků nekvalifikovaných (třída CZ-ISCO 9) se v kraji v devadesátých letech 20. století prudce snižoval, po roce 2000 ale už spíše jen stagnuje na nízké úrovni. V souboru mužů přitom počet nekvalifikovaných v posledních deseti letech ubývá pomaleji, než v souboru žen. Na celokrajském úhrnu zaměstnanosti se v roce 2019 tato nejnižší kvalifikační skupina podílí 6,7 % (v ČR 6,1 %).

Vývoj zaměstnanosti v roce 2020 naznačuje následující tabulka. Jelikož roční průměry za rok 2020 nejsou ještě (v době zpracování této zprávy) dostupné, jsou zde srovnány průměry za první tři čtvrtletí daného roku a jejich srovnání s hodnotami v roce 2019. Dle těchto údajů meziročně došlo k poklesu zaměstnaných v Jihomoravském kraji o 5,3 tis. osob, přičemž v průměru počet pracovníků meziročně poklesl o 11,5 %, v sekundéru jejich počet stagnoval (pokles o 0,1 %) a v terciéru došlo k mírnému poklesu o 0,8 %.

Tab. 4: Vývoj v sektorové skladbě zaměstnanosti v národním hospodářství Jihomoravského kraje v letech 2019 a 2020 (údaje za 1. – 3. čtvrtletí daného roku)

Sektor NH	Počet pracovníků*		Změna počtu (v tis.)	Podíl na celkové zaměstnanosti (%)		Index změny**
	1. - 3. čtvrtletí 2020	1. - 3. čtvrtletí 2019		1. - 3. čtvrtletí 2020	1. - 3. čtvrtletí 2019	
Počet pracovníků úhrnem (v tis.)						
I. sektor (zemědělství, lesnictví)	15,4	17,4	-2,0	2,6	3,0	88,5
II. sektor (průmysl, stavebnictví)	206,5	206,7	-0,2	35,4	35,0	99,9
III. sektor (ostatní odvětví NH)	362,2	365,2	-3,0	62,0	62,0	99,2
Celkem	584,0	589,3	-5,3	100,0	100,0	99,1

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil – čtvrtletní údaje (1. – 3. čtvrtletí 2019 a 1. – 3. čtvrtletí 2020), ČSÚ Praha, 2019 a 2020

*...průměrné stavy za 1. – 3. čtvrtletí

**...bazický index (stav 2019 = 100 %)

1.2 Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů a u zaměstnavatelů, kteří zaznamenali nejvýraznější personální pohyb

Podrobné informace k jednotlivým zaměstnavatelům jsou uvedeny v Příloze č.1.

Tab. 2: TOP 20 největších zaměstnavatelů (nevýrobní sféra) v Jihomoravském kraji (stav k 31. 12. 2020)

Pořadí	Název zaměstnavatele	Předmět činnosti CZ-NACE	Kategorie počtu zaměstnanců	Hlavní provoz v okrese
1	Fakultní nemocnice Brno	86 zdravotní péče	6000 - 6999	Brno-město
2	Masarykova univerzita	85 vzdělávání	6000 - 6999	Brno-město
3	Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje	84 veřejná správa	4000 - 4999	Brno-město
4	IBM Global Services Delivery Cent. Cz. Rep., s.r.o.	62 IT	3000 - 3999	Brno-město
5	Vysoké učení technické v Brně	85 vzdělávání	3000 - 3999	Brno-město
6	Česká pošta, s.p.	53 poštovní a kurýrní činnosti	3000 - 3999	Brno-město
7	Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně	86 zdravotní péče	3000 - 3999	Brno-město
8	Dopravní podnik města Brna, a.s.	49 osobní přeprava	2000 - 2499	Brno-město
9	Statutární město Brno	84 veřejná správa	2000 - 2499	Brno-město
10	Mendelova univerzita v Brně	85 vzdělávání	1500 - 1999	Brno-město
11	Generální finanční ředitelství	84 veřejná správa	1500 - 1999	Brno-město
12	České dráhy, a.s.	49 pozemní a potrubní doprava	1500 - 1999	Brno-město
13	Albert Česká republika, s.r.o.	47 maloobchod	1000 - 1499	Brno-město
14	Správa železnic, státní organizace	52 skladování a vedlejší čin. v dopr.	1000 - 1499	Brno-město
15	Notino, s.r.o.	47 maloobchod	1000 - 1499	Brno-venkov
16	AT&T Global Network Services Cz. Rep. s.r.o.	62 IT	1000 - 1499	Brno-město
17	Úřad práce České republiky	84 veřejná správa	1000 - 1499	Brno-město
18	Nemocnice Kyjov, příspěvková organizace	86 zdravotní péče	1000 - 1499	Hodonín
19	Tesco Stores ČR a.s.	47 maloobchod	1000 - 1499	Brno-město
20	Nemocnice Znojmo, příspěvková organizace	86 zdravotní péče	1000 - 1499	Znojmo

Tab. 3: TOP 20 největších zaměstnavatelů (výrobní sféra) v Jihomoravském kraji (stav k 31. 12. 2020)

Pořadí	Název zaměstnavatele	Předmět činnosti CZ-NACE	Kategorie počtu zaměstnanců	Hlavní provoz v okrese
1	Tyco Electronics Czech s.r.o.	27 výroba elektrosoučástek	2000 - 2499	Brno-venkov
2	ABB s.r.o.	27 výroba el. zařízení	1500 - 2000	Brno-město
3	Gebauer a Griller Kabeltechnik, spol. s r.o.	27 výroba kabelů, elektrosoučástek	1000 - 1499	Břeclav
4	Thermo Fisher Scientific Brno s.r.o.	27 výroba el. zařízení	1000 - 1499	Brno-město
5	DHL Supply Chain s.r.o.	52 skladování, distribuce, přep.	500 - 999	Brno-venkov
6	HARTMANN - RICO a.s.	21 výroba textil. výrobků pro zdrav.	500 - 999	Brno-venkov
7	OHL ŽS, a.s.	42 stavebnictví	500 - 999	Brno-město
8	IFE-CR,a.s.	25 kovoobrábění	500 - 999	Brno-venkov
9	European Data Project s.r.o.	27 výroba el. zařízení	500 - 999	Vyškov
10	Vodňanská drůbež, a.s.	10 výroba potravin	500 - 999	Brno-venkov
11	Bioveta, a.s.	21 výroba a prodej veter. preparátů	500 - 999	Vyškov
12	Siemens Electric Machines s.r.o.	27 výroba el. zařízení	500 - 999	Brno-venkov
13	SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o.	23 výroba skleněných vláken	500 - 999	Znojmo
14	E.ON Distribuce, a.s.	35 výroba a rozvod elektřiny, plynu	500 - 999	Brno-město
15	Ademco CZ s.r.o.	27 výroba el. zařízení	500 - 999	Brno-město
16	Nová Mosilana, a.s.	13 výroba textilií	500 - 999	Brno-město
17	Alca plast, s.r.o.	22 výroba pryž. a plast. výrobků	500 - 999	Břeclav
18	s. n. o. p. cz a.s.	25 výroba kovových konstrukcí	500 - 999	Brno-venkov
19	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	36 shromažď., úprava a rozvod vody	500 - 999	Brno-město
20	Lohmann & Rauscher, s.r.o.	21 výroba textil. výrobků pro zdrav.	500 - 999	Vyškov

Tab. 4: TOP 5 největších zaměstnavatelů v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje (stav k 31. 12. 2020)

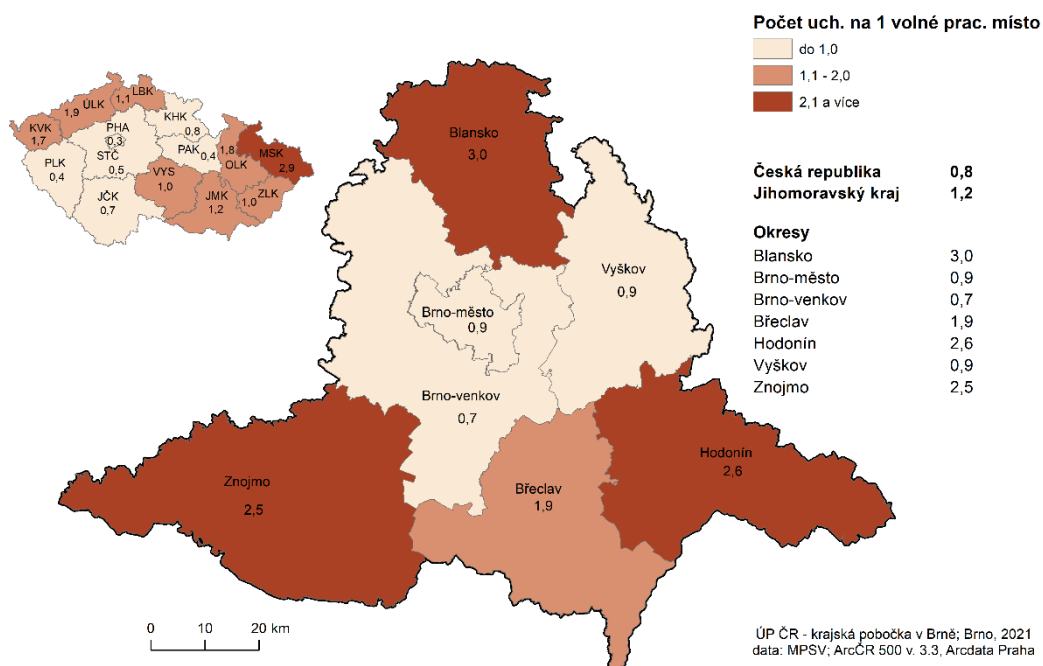
Název zaměstnavatele		Předmět činnosti CZ-NACE	Kategorie počtu zaměstnanců
okres Blansko			
MINERVA BOSKOVICE, a.s.	28	výroba průmyslových šicích strojů	500 - 999
Nemocnice Boskovice s.r.o.	86	zdravotní péče	500 - 999
Nemocnice Blansko	86	zdravotní péče	250 - 499
ALPS Electric Czech, s.r.o.	27	výroba elektrosoučástek	250 - 499
Novibra Boskovice s.r.o.	28	strojírenská výroba	250 - 499
okres Brno-město			
Fakultní nemocnice Brno	86	zdravotní péče	6000 - 6999
Masarykova univerzita	85	vzdělávání	6000 - 6999
IBM Global Services Delivery Cent. Cz. Rep., s.r.o.	62	IT	3000 - 3999
Vysoké učení technické	85	vzdělávání	3000 - 3999
Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně	86	zdravotní péče	3000 - 3999
okres Brno-venkov			
Tyco Electronics Czech s.r.o.	27	výroba elektrosoučástek	2000 - 2499
DHL Supply Chain s.r.o.	52	skladování, distribuce, přeprava	500 - 999
HARTMANN - RICO a.s. – PROVOZOVNA Veverská Bítýška	21	výroba zdravotnických a hygienických výrobků	500 - 999
IFE-CR,a.s.	25	kovoobrábění	500 - 999
Notino, s.r.o.	47	maloobchod	500 - 999
okres Břeclav			
Gebauer a Griller Kabeltechnik, spol. s r.o.	27	výroba kabelů, elektrosoučástek	1000 - 1499
Nemocnice Břeclav, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	500 - 999
Alca plast, s.r.o.	22	výroba pryžových a plastových výrobků	500 - 999
Jednota, spotřební družstvo v Mikulově	47	maloobchod	500 - 999
BLANÁŘ NÁBYTEK, a.s.	31	výroba nábytku	500 - 999
okres Hodonín			
Nemocnice Kyjov, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	1000 - 1499
Jednota, spotřební družstvo Hodonín	47	maloobchod	500 - 999
Nemocnice TGM Hodonín, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	500 - 999
AVX Czech Republic s.r.o.	26	výroba elektronických součástek	500 - 999
KORDÁRNA Plus a.s.	13	výroba výztužných technických tkanin	500 - 999
okres Vyškov			
Nemocnice Vyškov, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	500 - 999
European Data Project s.r.o.	27	výroba elektrických zařízení	500 - 999
Bioveta, a.s.	21	výroba a prodej veterin. preparátů	500 - 999
Lohmann & Rauscher, s.r.o.	21	výroba textilních výrobků pro zdrav.	500 - 999
Lear Corporation Czech Republic s.r.o.	29	výroba motor. vozidel, přívěsů a návěsů	500 - 999
okres Znojmo			
Nemocnice Znojmo, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	1000 - 1499
SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o.	23	výroba skleněných vláken	500 - 999
LAUFEN CZ s.r.o.	23	výroba sanitární keramiky	250 - 499
Nevoga s.r.o.	22	výroba plastových výrobků pro staveb.	250 - 499
JEDNOTA, spotřební družstvo, Moravský Krumlov	47	maloobchod	250 - 499

1.3 Stručná charakteristika stavu a vývoje poptávky zaměstnavatelů po pracovní síle (volná pracovní místa)

Počet volných pracovních míst nabízených v Jihomoravském kraji se v roce 2020 pohyboval v průměru okolo 28,3 tisíc. Proti loňskému průměrnému měsíčnímu stavu počet nabízených míst vzrostl (o 1 969 míst, z 26 285 v roce 2019 na 28 254 v roce 2020). Největší počet volných míst byl nabízen v listopadu a to 29 563, nejméně naopak v dubnu a to 26 336 míst. Z regionálního hlediska bylo v roce 2020 nejvíce míst evidováno v Brně-městě, a to v měsíčním průměru 13 429 (tj. 47,5 %). Nejméně v absolutních hodnotách bylo uchazečům nabízeno volných míst v okresech Blansko (v průměru 766, tj. 2,7 %) a Břeclav (v průměru 1 533, tj. 5,4 %).

V roce 2020 na jedno volné pracovní místo připadlo v kraji v měsíčním průměru 1,2 nezaměstnaných, což je hodnota převyšující celorepublikový průměr (0,8). Nejnižší disproporce mezi nabídkou a poptávkou je evidována v okresech Brno-město a Vyškov, kde se o každé z nabízených míst aritmeticky uchází 0,9 nezaměstnaných, naopak nejvyšší je tato disproporce v okrese Blansko (na každé z nabízených míst v tomto okrese připadá 3,0 nezaměstnaných).

POČET UCHAZEČŮ NA 1 PRACOVNÍ MÍSTO
v Jihomoravském kraji v roce 2020 (roční průměr)

Obr. 3: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo v Jihomoravském kraji v roce 2020 (roční průměr)

Ve struktuře volných pracovních míst podle požadovaného stupně vzdělání došlo v průběhu roku 2020 k nárůstu počtu hlášených volných pracovních míst ve všech kategoriích vzdělání kromě kategorie učňovské a střední bez maturity. Nejvyšší počet volných míst byl zaznamenán v kategorii základní vzdělání a bez vzdělání, a to v průměru 20 942 míst. Tato

kategorie zaznamenala ve srovnání s rokem 2019 nárůst o 1 992 míst. Ostatní kategorie vzdělání nezaznamenaly takto výrazný nárůst. Počet volných míst pro osoby s výučním listem v meziročním srovnání klesl o 510 míst (v roce 2020 nabízeno v průměru 3 523 míst měsíčně). Osobám se středoškolským vzděláním s maturitou bylo průměrně v roce 2020 nabízeno 2 875 volných pracovních míst (nárůst o 458 míst). Nejméně míst je stále evidováno pro osoby s vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním (průměrně měsíčně v letošním roce 830 míst pro VŠ a 84 pro VOŠ). Skutečná nabídka těchto míst na trhu práce je výrazně vyšší, zaměstnavatelé však často nemají zájem vysoce kvalifikovaná místa zveřejňovat prostřednictvím úřadů práce.

Porovnání uchazečů a volných míst není ve struktuře dle vzdělání úplně přesné. Zaměstnavatelé ve volných místech udávají nejnižší požadované vzdělání, takže např. pokud je na volné místo požadováno vzdělání s maturitou, pravděpodobně se zaměstnavatelé nebudou bránit ani uchazečům s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním.

Tab. 5: Struktura volných míst v Jihomoravském kraji podle stupně vzdělání

Stupeň vzdělání	Rok 2020		Rok 2019	
	Počet a podíl volných pracovních míst		Počet a podíl volných pracovních míst	
	celkem	%	celkem	%
základní a bez vzdělání (A -E)	20 942	74,1	18 950	72,1
učňovské a střední bez maturity (H, J)	3 523	12,5	4 033	15,3
střední s maturitou (K, L, M)	2 875	10,2	2 417	9,2
vyšší a vysokoškolské (N, R, T, V)	914	3,2	886	3,4
Celkem	28 254	100	26 286	100

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2020

V průběhu roku 2020, stejně jako v předchozím období, se úřadům práce nedařilo dlouhodobě obsazovat některá volná pracovní místa. Důvodem je zčásti struktura nabízených volných pracovních míst, která je odlišná od skladby uchazečů a jejich profesního zaměření, u míst s nízkou požadovanou kvalifikací pak nezájem ze strany uchazečů, většinou z důvodu nízké nabízené mzdy (často v kombinaci s fyzicky namáhavou prací).

V evidenci volných míst převažují z hlediska kategorií zaměstnání především místa **pro profese manuální**. V hlavních třídách 5 až 9 CZ-ISCO bylo v roce 2020 průměrně měsíčně evidováno 23,5 tis. pracovních míst, tj. **více než čtyři pětiny všech nabízených míst**. Z toho kvalifikovaným profesím v 5. – 7. hlavní třídě CZ-ISCO bylo nabízeno 9,4 tis. volných pracovních míst. Vůbec nejžádanější třídou CZ-ISCO s průměrným počtem 7,1 tis. nabízených pracovních míst se stala tř. 8 CZ-ISCO – Obsluha strojů a zařízení. Nárůst poptávky po pracovní síle jsme v uplynulém roce zaznamenali téměř ve všech třídách (viz Obr. 4) vyjma tř. 9- Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, kde byl průměrný počet volných pracovních míst 7 083, což je o 427 méně, než v roce 2019 (tato volná místa hlásí často zaměstnavatelé se zájmem o zaměstnávání cizinců, jejichž aktivita byla v roce 2020

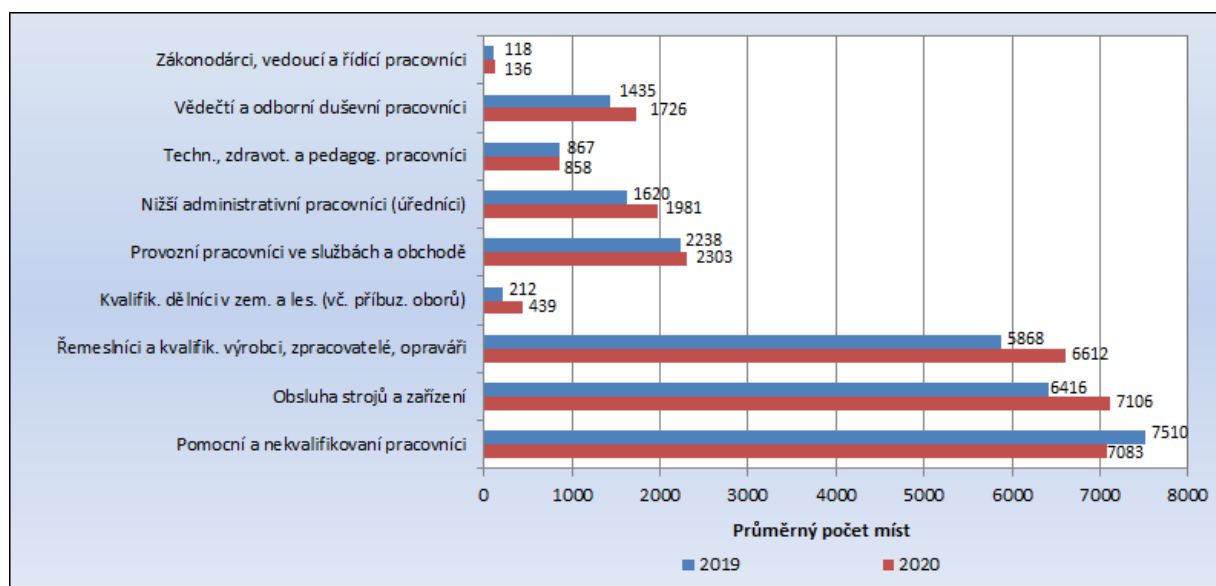
omezena v důsledku vládních opatření spojených s pandemií COVID-19). Poptávka po pracovní síle spíše stagnovala u třídy 3 – Techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci, kde je v roce 2020 průměrný počet volných míst 858, což je o 9 volných míst méně, než v roce 2019 (ale jak už bylo řečeno výše, zaměstnavatelé často nemají zájem kvalifikovaná místa zveřejňovat prostřednictvím úřadů práce).

Nejvýraznější nárůst nabídky volných pracovních míst byl zaznamenán u tř. 7 CZ-ISCO – Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři (nárůst o 744 míst).

Tab. 6: Struktura volných míst v Jihomoravském kraji podle hlavních tříd kategorie zaměstnání (CZ-ISCO)

Kategorie zaměstnání	Hlavní třída CZ-ISCO	Průměrný počet volných pracovních míst v roce 2020	
		celkem	v %
Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci	1	136	0,5
Vědečtí a odborní duševní pracovníci	2	1726	6,1
Techn., zdravot. a pedagog. pracovníci	3	858	3
Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	4	1981	7
Provozní pracovníci ve službách a obchodě	5	2 303	8,1
Kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	6	439	1,6
Řemeslníci a kvalifik. výrobci, zpracovatelé, opraváři	7	6 612	23,4
Obsluha strojů a zařízení	8	7 106	25,2
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	9	7 083	25,1
Pracovníci armády	0	10	0,03
Celkem		28 254	100

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2020

Obr. 4: Změna průměrného počtu hlášených volných míst v Jihomoravském kraji podle hlavních tříd kategorie zaměstnání (CZ-ISCO) v letech 2019 a 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2020

Dle jednotlivých profesí byli v uplynulém roce nejčastěji žádáni zejména dělníci v oblasti výstavby budov, uklízeči, pomocní pracovníci ve výrobě, pracovníci v zákaznických kontaktních centrech, obsluha vysokozdvihových vozíků a skladníci, montážní dělníci, zedníci, dlaždiči a montéři suchých staveb, kuchaři a pomocní kuchaři, řidiči nákladních automobilů a tahačů, řemeslníci a kvalifikovaní pracovníci hlavní stavební výroby, pomocní pracovníci v rostlinné výrobě, nástrojáři, svářeči, pomocní manipulační pracovníci či obsluha strojů na úpravu vláken, dopřádání a navíjení příze a nití.

U řady z těchto profesí však dochází k velké fluktuaci pracovníků – jako např. kuchaři, uklízeči, pracovníci call center apod., kde je sice na jedné straně velká nabídka pracovních míst, ale na druhé straně i vysoká nabídka pracovní síly. V období nouzových stavů a s nimi spojených opatření počet nabízených míst v postižených oborech výrazně klesl (kuchaři, číšníci, kadeřníci atd.), nabídka v některých profesích (jako např. právě pracovníci call center) však naopak vzrostla.

Dlouhodobě žádané a zároveň nedostatkové jsou technické profese – zejména ve strojírenství (např. seřizovači a obsluha obráběcích strojů, obsluha CNC, svářeči a řezači plamenem, ale i technici) a také řidiči nákladních automobilů. Trvalá nabídka pracovních míst je i pro specialisty v oblasti IT technologií (programátoři, vývojáři softwaru apod.)

Stále roste poptávka po zahraniční pracovní síle, především v dělnických profesích. Důvodem je zejména neochota domácí pracovní síly přijmout hůře placená pracovní místa, či fyzicky namáhavou práci.

V této souvislosti je nutno zmínit, že rekordně vysoké počty evidovaných volných pracovních míst v roce 2020 (nejvyšší počty v historii sledování od roku 1993) do značné míry souvisí právě s poptávkou po zahraniční pracovní síle. Vzhledem k složitým a zdoluhavým administrativním procesům při vyřizování zaměstnaneckých karet rostou počty evidovaných tzv. „volných“ pracovních míst, která nelze z evidence vyřadit, přestože reálně tato místa již českým uchazečům o zaměstnání nabízet nelze (místa spojená s požadavkem na zaměstnaneckou kartu nelze vyřadit bez doloženého obsazení cizincem nebo bez písemného souhlasu zaměstnavatele). Zároveň zaměstnavatelé hlásí nadhodnocené počty volných míst, aby si vytvořili „rezervu“, pokud jim všechny požadavky na zaměstnání cizince nebudou schváleny. A konečně tato místa hlásí ještě opakovaně pro žádost o krátkodobé pracovní povolení, které má překlenout období do vyřízení zaměstnanecké karty.

V kraji byly ke konci roku 2020 cca čtyři pětiny míst nabízeny pro cizince, v Brně to bylo přes 95 % míst. Reálná nabídka dostupných volných míst v kraji je tedy nižší až o 80 %.

Útlum ekonomiky v souvislosti s koronavirou krizí se tedy na celkových počtech evidovaných pracovních míst nijak neprojevil, reálná nabídka (bez míst určených pro cizince) však poklesla výrazně. **Počet míst nabízených výhradně českým uchazečům klesl ve srovnání s předchozím rokem o cca 30 %.**

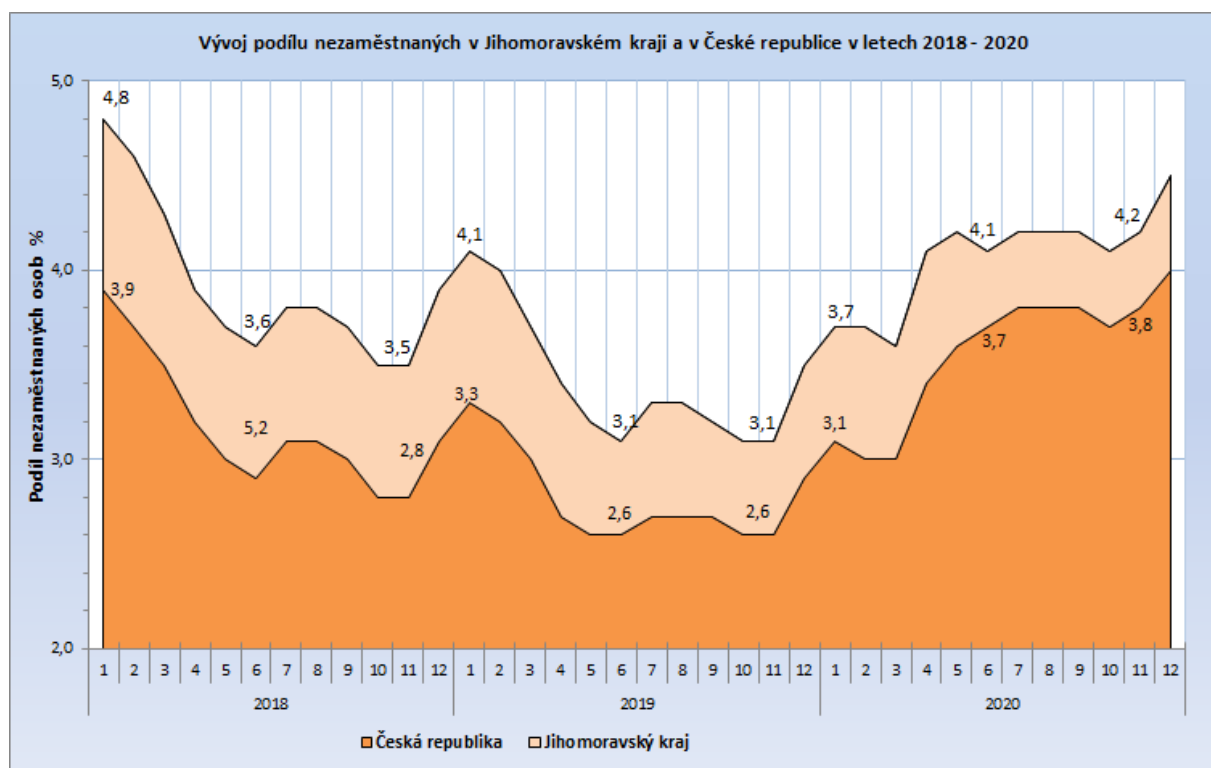
2 Nezaměstnanost

K 31. 12. 2020 bylo v Jihomoravském kraji evidováno 36 883 uchazečů o zaměstnání. Počet uchazečů na konci roku 2020 byl o cca 7,8 tis. osob vyšší než na konci roku 2019, o cca 4,8 tis. osob vyšší než na konci roku 2018, avšak stále ještě o 400 osob nižší než v prosinci 2017.

Současná úroveň nezaměstnanosti je přes výrazný nárůst z dlouhodobého hlediska stále relativně nízká. **Průměrný počet evidovaných uchazečů v roce 2020 (33 443 osob)** byl nižší pouze v předchozích dvou letech a pak až před rokem 1998 (v roce 1998 byl průměrný počet evidovaných uchazečů 35 887, v roce 2008 to bylo 39 907). V posledních 20-ti letech bylo v Jihomoravském kraji evidováno v průměru 53,5 tis. uchazečů.

Ještě na počátku roku 2014 byl v evidenci více než dvojnásobný počet uchazečů (75,4 tis.) pak začala nezaměstnanost rychle klesat - každoročně o 7-10 tis. osob. V roce 2019 se již pokles zpomalil, průměrný počet uchazečů oproti roku 2018 klesl jen o cca 3,8 tis. osob. V roce 2020 se trend obrátil a **průměrný počet uchazečů oproti roku 2019 vzrostl o cca 4,8 tis. osob.**

Ve srovnání s Českou republikou je podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let v kraji **dlouhodobě** oproti celostátnímu průměru o 0,5 až 0,9 p. b. **vyšší**. Průměrný podíl nezaměstnaných v Jihomoravském kraji dosáhl v roce 2020 hodnoty 4,0 %, v ČR 3,5 %.

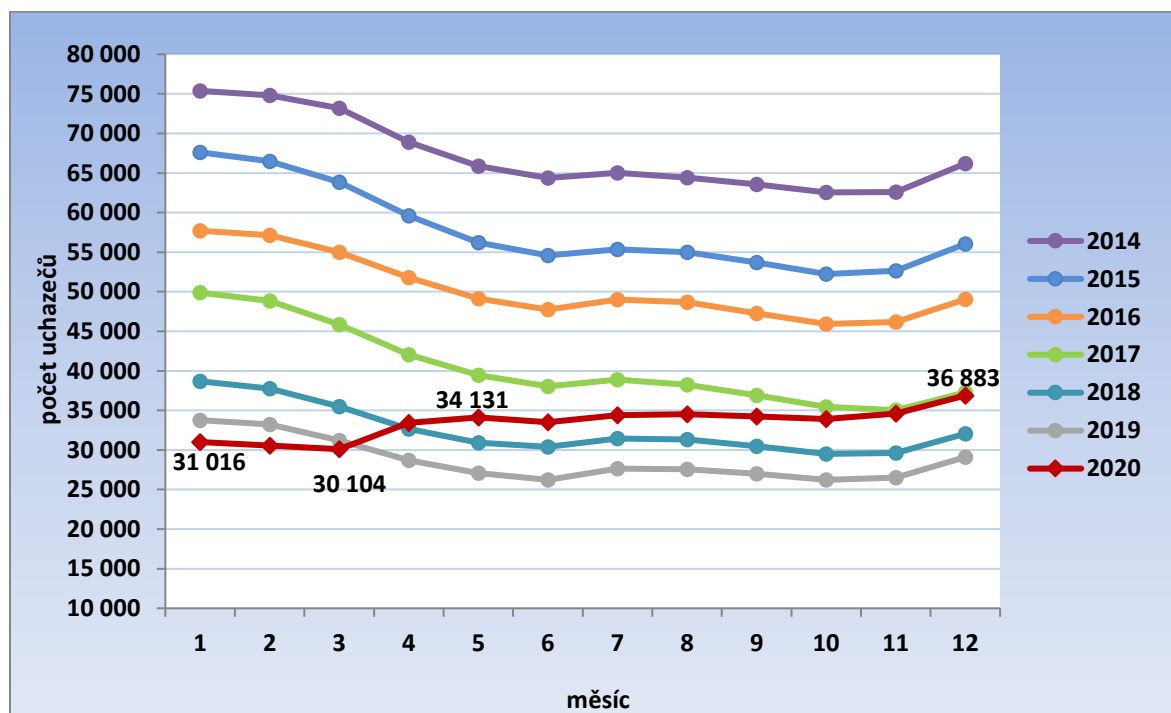
Obr. 5: Srovnání vývoje podílu nezaměstnaných v Jihomoravském kraji a v České republice v letech 2018 - 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2020

2.1 Vývoj nezaměstnanosti v kraji v roce 2020

Vývoj nezaměstnanosti v roce 2020 měl odlišný průběh než v předchozích šesti letech, kdy nezaměstnanost po většinu roku klesala a výraznější sezónní nárůst se projevil až v posledním měsíci roku. Změny ve vývoji nezaměstnanosti v roce 2020 byly způsobeny dopadem vládních opatření proti šíření nemoci COVID-19 na trh práce.

Křivka znázorňující vývoj počtu uchazečů o zaměstnání měla **v letech 2014 - 2019 obvyklý sezónní vývoj** (samozřejmě s rozdílnou dynamikou v jednotlivých okresech), s tím, že **celkově nezaměstnanost klesala**. Sezónní nárůst v zimních měsících byl vždy nižší, než pokles počtu uchazečů v průběhu roku (zejména v jarních měsících). V letních měsících trh práce víceméně stagnuje, což souvisí s útlumem aktivit a „odkládáním“ hledání pracovního místa po dobu prázdnin a dovolených na straně uchazečů i zaměstnavatelů. Pouze na počátku prázdnin dochází k mírném nárůstu počtu uchazečů, který je spojený se vstupem části absolventů na trh práce a ukončováním pracovních poměrů na dobu určitou ve školství. K opětovnému oživení pracovního trhu pak dochází v září, a v podzimních měsících počet nezaměstnaných obvykle mírně klesá. V závěru roku počet uchazečů roste, v souvislosti s ukončováním sezónních prací. V období 2014-2019 byl počet uchazečů ke 31.12. vždy nižší, než stav ke konci předchozího roku.

Obr. 6: Roční vývoj počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v letech 2014 - 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2020

Vývoj v prvních dvou měsících roku 2020 tuto obvyklou sezónní křivku také kopíroval. V lednu roku 2020 mírně narostl počet uchazečů o zaměstnání (ve srovnání s prosincem 2019), počet nezaměstnaných na počátku roku činil 31,0 tis. osob.

V březnu, v důsledku nastolení vládních opatření k omezení rozšíření nemoci COVID-19 v ČR došlo k řadě omezení na trhu práce a do evidence začal přicházet velký počet

uchazečů o zaměstnání. Ve statistikách na konci března se však tento nárůst ještě neprojevil (roční minimum 30 104 evidovaných uchazečů bylo paradoxně dosaženo k 31. 3. 2020), protože v souvislosti s přísnými karanténními a ochrannými opatřeními proti šíření koronaviru, byly podávány žádosti o zařazení do evidence UoZ zadávány do databáze s časovým posunem. Největší disproporce nastala v okrese Znojmo, který měl navíc kromě enormního nárůstu počtu podaných žádostí také část personálu v karanténě. Ve statistikách se tudíž **březnový příliv uchazečů plně projevil až v dubnu**.

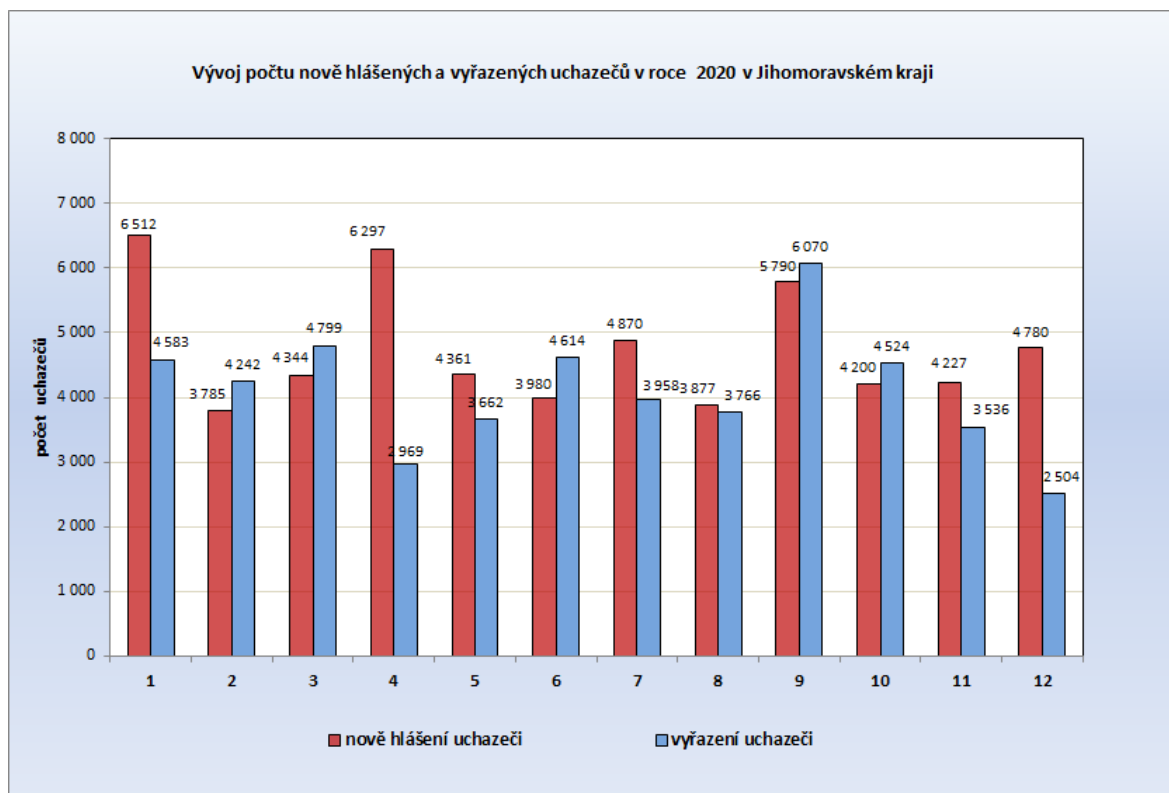
Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání na konci dubna 2020 se v kraji oproti minulému roku zvýšil o cca 20%, největší nárůst zaznamenaly okresy Břeclav a Znojmo (o téměř 40%), relativně nejméně postiženy byly v té době okresy Brno-město a Hodonín. Nejvýrazněji narostl počet nově evidovaných uchazečů v okrese Znojmo. Faktorem, který v tomto okrese situaci nejvíce ovlivnil, bylo jednoznačně uzavření či omezení propustnosti hranic, kdy se jednak přišli zaevidovat mnozí pendleři pracující v sousedním Rakousku, jednak firmy, či společnosti, které mají své provozovny v oblasti hranic, přišly rázem o své zákazníky, kterými byli převážně Rakušané, a proto propustili mnohé zaměstnance.

Podobný, i když menší nárůst se v důsledku uzavření hranic projevil i v okrese Břeclav. V ostatních okresech však celkový nárůst nezaměstnanosti daleko více než počet nově příchozích uchazečů ovlivnilo umrtvení trhu práce – uchazeči neodcházel z evidence ÚP tak, jako je obvyklé v tomto období. V březnu se tento pokles díky „normálnímu“ prvnímu týdnu ještě příliš neprojevil, avšak v dubnu již klesly počty vyřazených uchazečů v průměru o 85% (v roce 2019 ukončilo v dubnu evidenci 6,7 tis osob, v roce 2020 pouze 1 tis. osob). Celkově pak za březen a duben klesl počet ukončených evidencí zhruba na polovinu.

V květnu, díky přijatým podpůrným opatřením, se nárůst počtu nově příchozích zpomalil. Řada zaměstnavatelů po vyhlášení opatření vlády (program Antivirus) původně dávané výpovědi stáhla a také část OSVČ, kteří kvůli omezením dočasně přerušili svou činnost, po vyhlášení vládních opatření podané žádosti o evidenci stáhla, protože čerpání podpůrných opatření bylo pro ně výhodnější. Celkově v průběhu dubna a května narostl počet evidovaných uchazečů v kraji o 4 tis. osob na 34 131 (ke 31.5.2020).

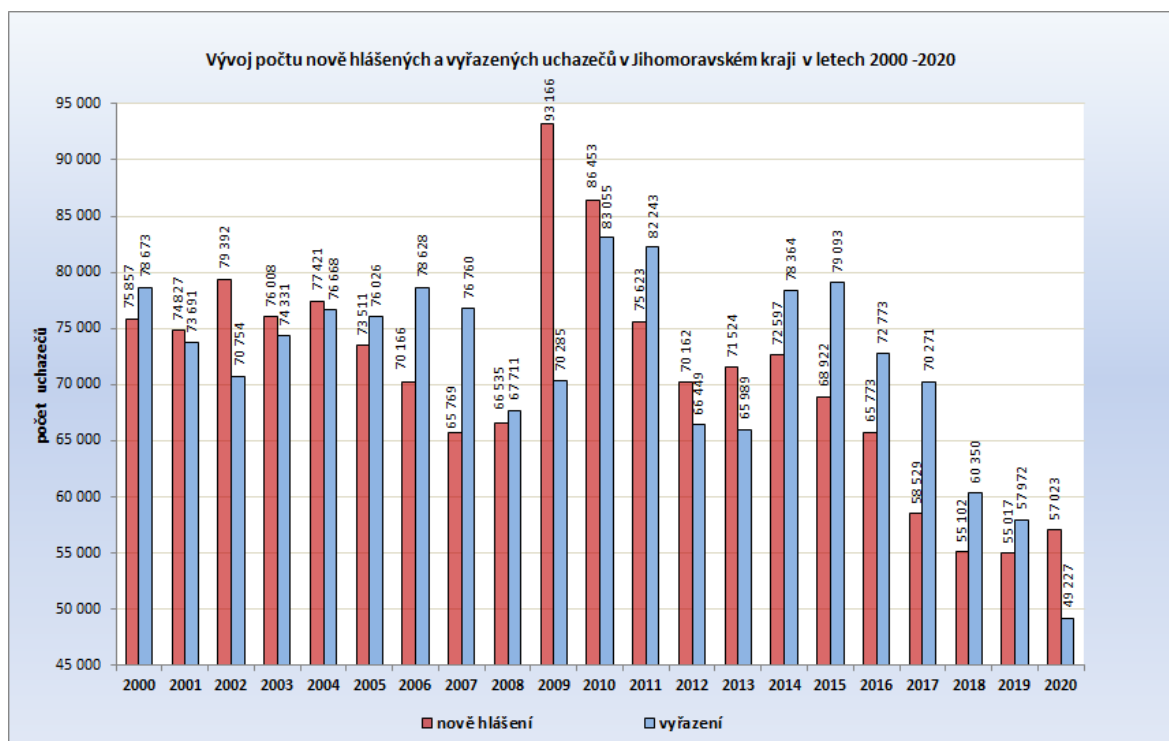
V červnu došlo díky rozvolnění opatření k rychlému návratu části nově příchozích uchazečů na trh práce (viz obr. 11), a **v následujících měsících vývoj počtu uchazečů víceméně kopíroval obvyklý sezónní vývoj** (viz obr. 9 a 10). Počet uchazečů nově přicházejících do evidence byl dokonce nižší (s výjimkou měsíce září) než v minulých letech, neboť programem Antivirus jsou uměle udržována i pracovní místa, která by za normálních okolností zanikla. V celoročním úhrnu byl počet nově evidovaných uchazečů pouze o cca 2 tis. vyšší, než v roce 2019 (v roce 2019 bylo nově evidováno 55,0 tis. uchazečů, v roce 2020 to bylo 57,0 tis.).

Meziroční nárůst nezaměstnanosti byl způsoben především nižšími počty vyřazovaných uchazečů, a to především uchazečů vyřazovaných bez umístění (viz obr. 12). V důsledku koronavirových omezení a opatření bylo totiž prakticky nemožné intenzivně pracovat s obtížně umístitelnými uchazeči a těmi, kteří se do evidence ÚP vrací opakovaně. Tito uchazeči tudíž v evidenci zůstávají a jejich počet narůstá.

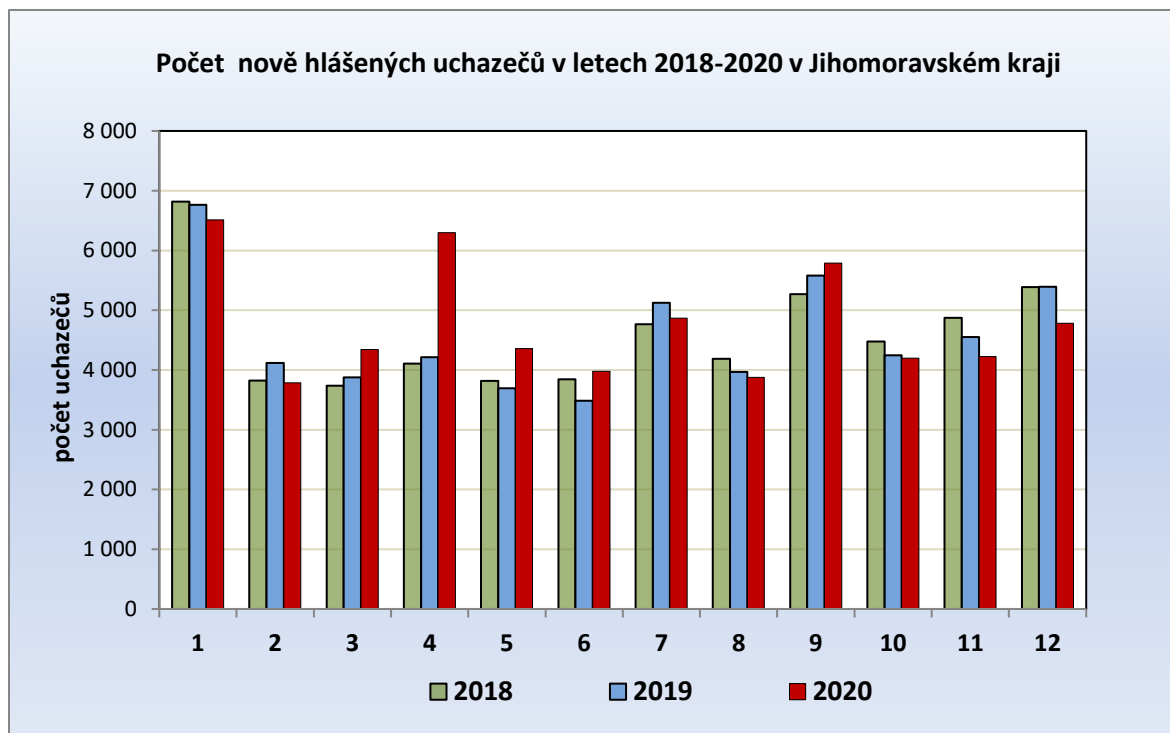
Obr. 7: Vývoj počtu nově hlášených a vyřazených uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v průběhu roku 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2020

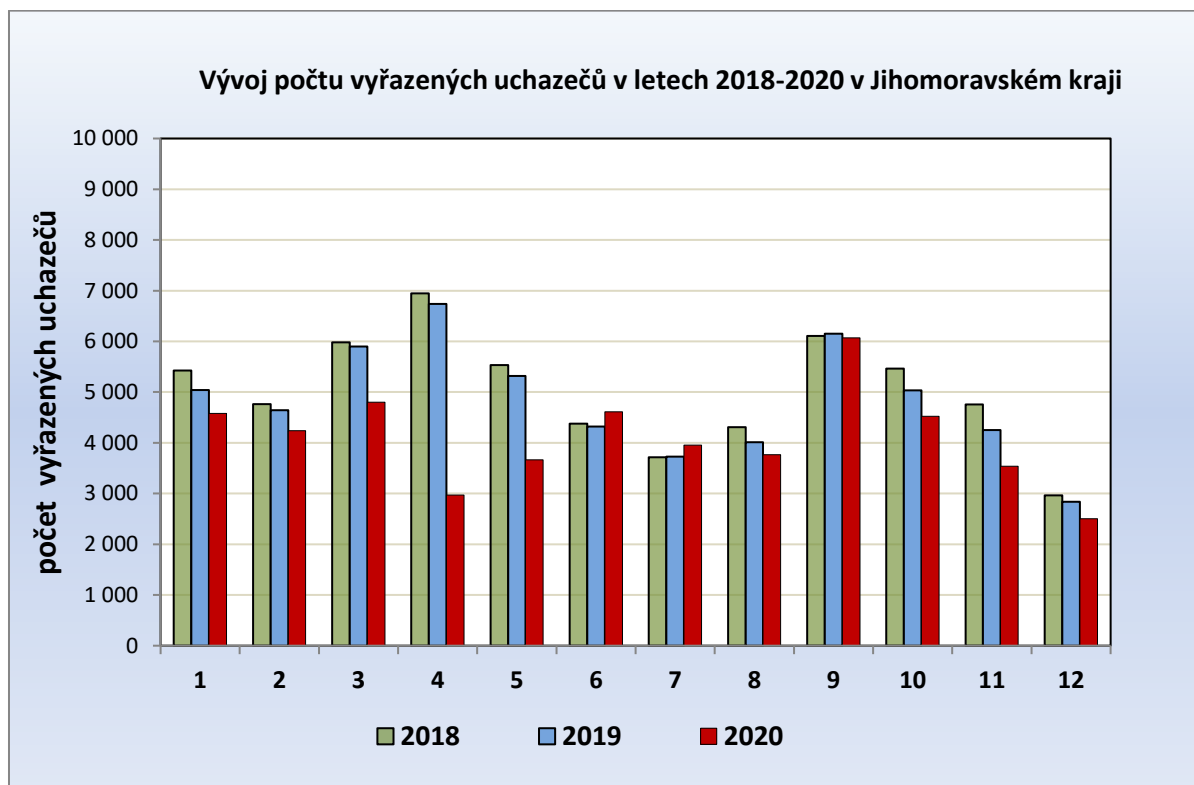
Obr. 8: Tok nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v letech 2000 - 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2020

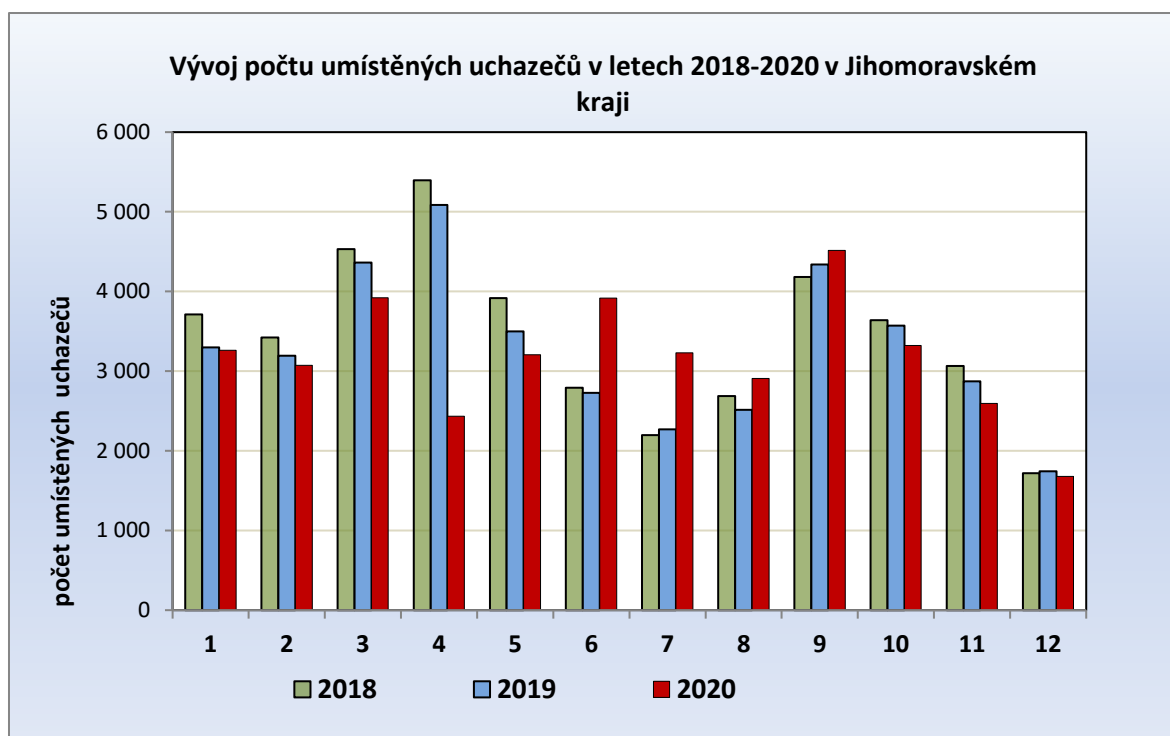
Obr. 9: Vývoj počtu nově hlášených uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v průběhu let 2018, 2019 a 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018,2019,2020

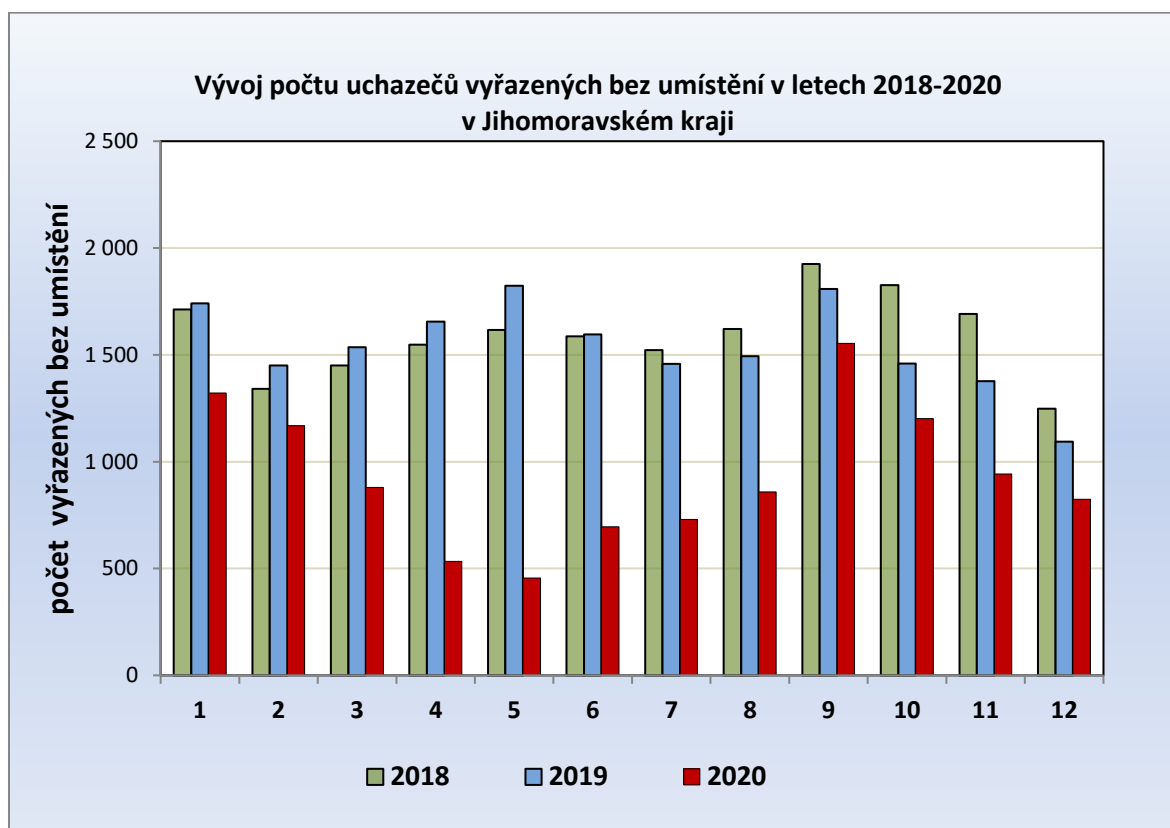
Obr. 10: Vývoj počtu vyřazených uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v průběhu let 2018, 2019 a 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018,2019,2020

Obr. 11: Vývoj počtu umístěných uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v průběhu let 2018, 2019 a 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018,2019,2020

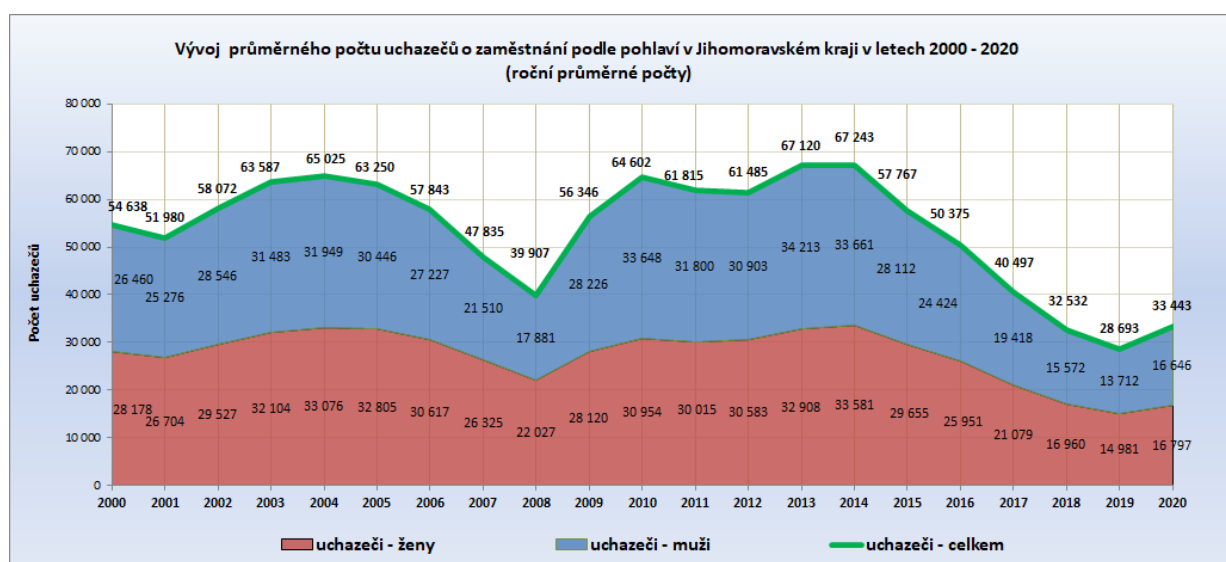
Obr. 12: Vývoj počtu umístěných uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v průběhu let 2018, 2019 a 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018,2019,2020

V průběhu roku 2020 se na úřadech práce Jihomoravského kraje nově zaregistrovalo 57,0 tis. uchazečů, naopak vyřazeno z evidence bylo 49,2 tis. osob.

V souvislosti s nárůstem počtu evidovaných uchazečů vzrostl v kraji i podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 - 64 let, který se ze 3,5 % na konci roku 2019 zvýšil na 4,5 % v prosinci 2020. **V celoročním průměru pak podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 - 64 let meziročně vzrostl ze 3,4 % na 4,0 % (tj. o 0,6 p. b.; v rámci ČR vzrostl o 0,7 p. b.).** Největší nárůst zaznamenaly okresy Znojmo (o 0,8 p. b.) a Blansko (o 0,7 p. b.), nejmenší okresy Brno-venkov, Hodonín a Vyškov (shodně o 0,5 p. b.).

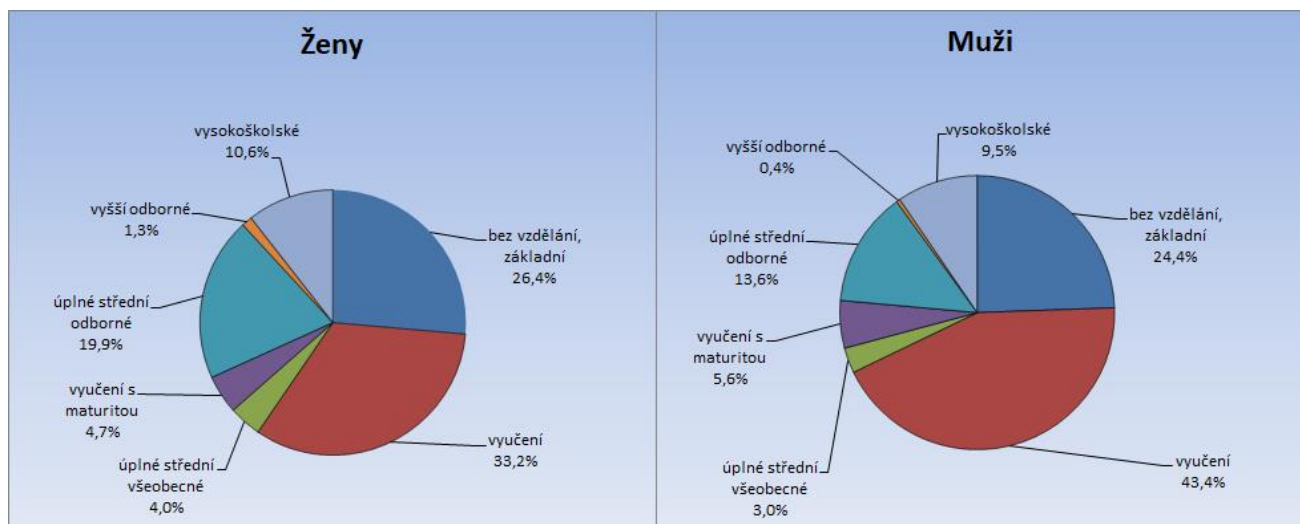
Z hlediska pohlaví rostla nezaměstnanost žen i mužů v roce 2020 podobně. U mužů se v meziročním průměru zvýšila o 0,7 p. b. a u žen se v meziročním průměru zvýšila o 0,5 p. b. – u mužů ze 3,2 % na 3,9 %, u žen ze 3,6 % na 4,1 %. Podíl žen na celkovém počtu uchazečů meziročně mírně klesl na 50,2 %. K 31. 12. 2020 bylo na úřadech práce v Jihomoravském kraji evidováno 18 513 mužů a 18 370 žen.

Obr. 13: Vývoj průměrného počtu uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji podle pohlaví v letech 2000 – 2020 (roční průměry)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2020

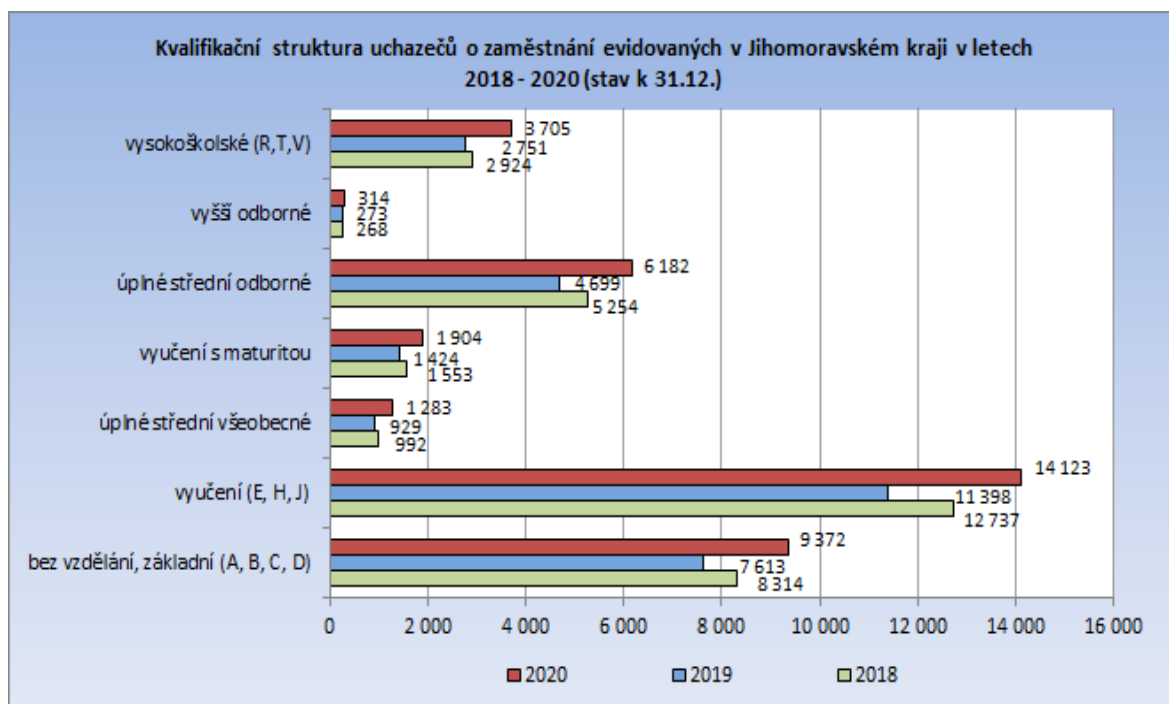
Z hlediska **kvalifikační struktury** jsou v Jihomoravském kraji nejpočetnější skupinou uchazečů o zaměstnání osoby s výučním listem (celkem 38,3 %), následují je uchazeči se základním vzděláním (25,4 %) a osoby se středním odborným vzděláním s maturitou (16,8 %). Zastoupení jednotlivých kategorií je však u mužů a u žen rozdílné, jak je patrné z následujícího obrázku.

Obr. 14: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2020

Zatímco mezi muži výrazně převažují vyučení, kteří tvoří téměř polovinu (43,4 %) všech uchazečů, kvalifikační struktura u žen je vyrovnanější a také celkově vyšší než u mužů. Střední vzdělání s maturitou má 28,6 % uchazeček - žen (u uchazečů - mužů jen 22,2 %) a také podíl uchazečů s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním je mezi ženami vyšší (11,8 %) než mezi muži (10,0 %).

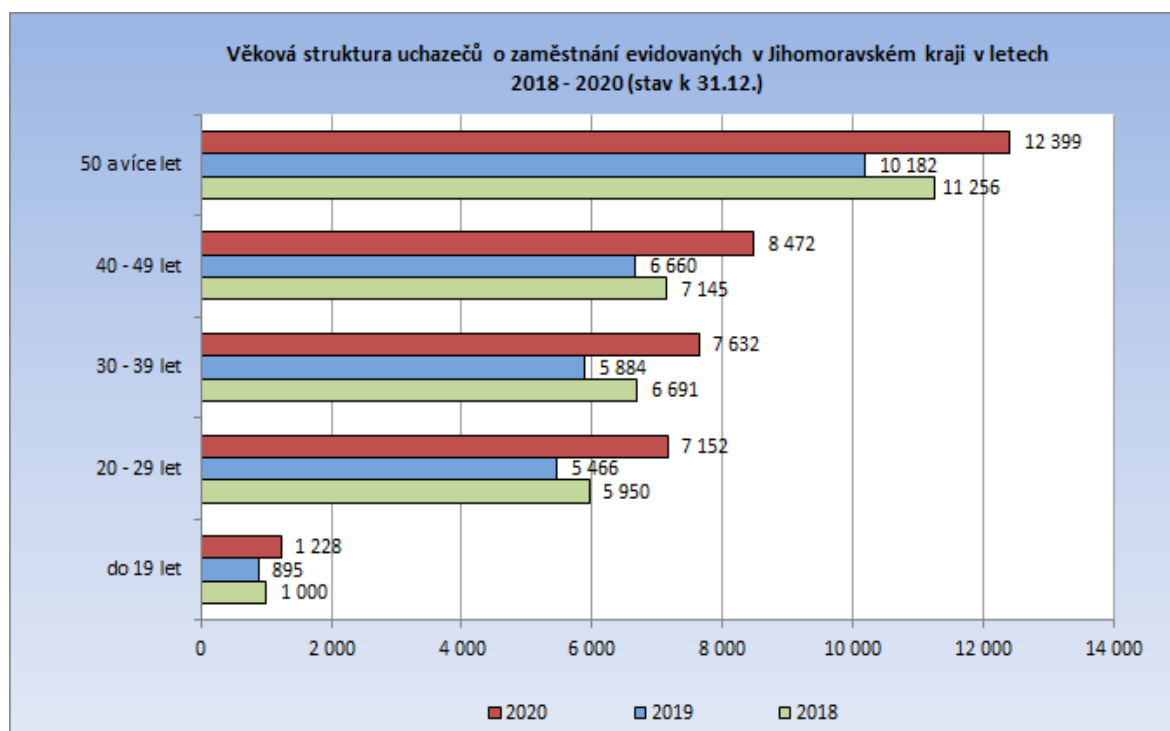

Obr. 15: Kvalifikační struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji v letech 2018 – 2020 (stav k 31. 12. daného roku)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2020

Meziročně v kraji vzrostl počet evidovaných uchazečů o zaměstnání ve všech sledovaných vzdělanostních kategoriích. Absolutně nejvíce přibýlo uchazečů **v nejpočetnější zastoupené kategorii „vyučen“**, v níž se počet uchazečů zvýšil o 2 725 osob, tj. o 23,9 % původního stavu (z 11 398 osob na konci roku 2019 na 14 123 osob k 31. 12. 2020). Počty uchazečů s úplným středním odborným vzděláním se meziročně zvýšily o 31,6 %, počty osob s úplným středním všeobecným vzděláním vzrostly o 38,1 %, u osob vyučených s maturitou došlo k meziročnímu nárůstu o 33,7 %, u vysokoškoláků tento nárůst činil 34,7 %, počty uchazečů se základním vzděláním vzrostly o 23,1 %.

Z hlediska **věkové struktury** jsou nezaměstnaností nejvíce postiženou kategorií osoby ve věku nad 50 let, tito uchazeči představují aktuálně 33,6 % uchazečů o zaměstnání.

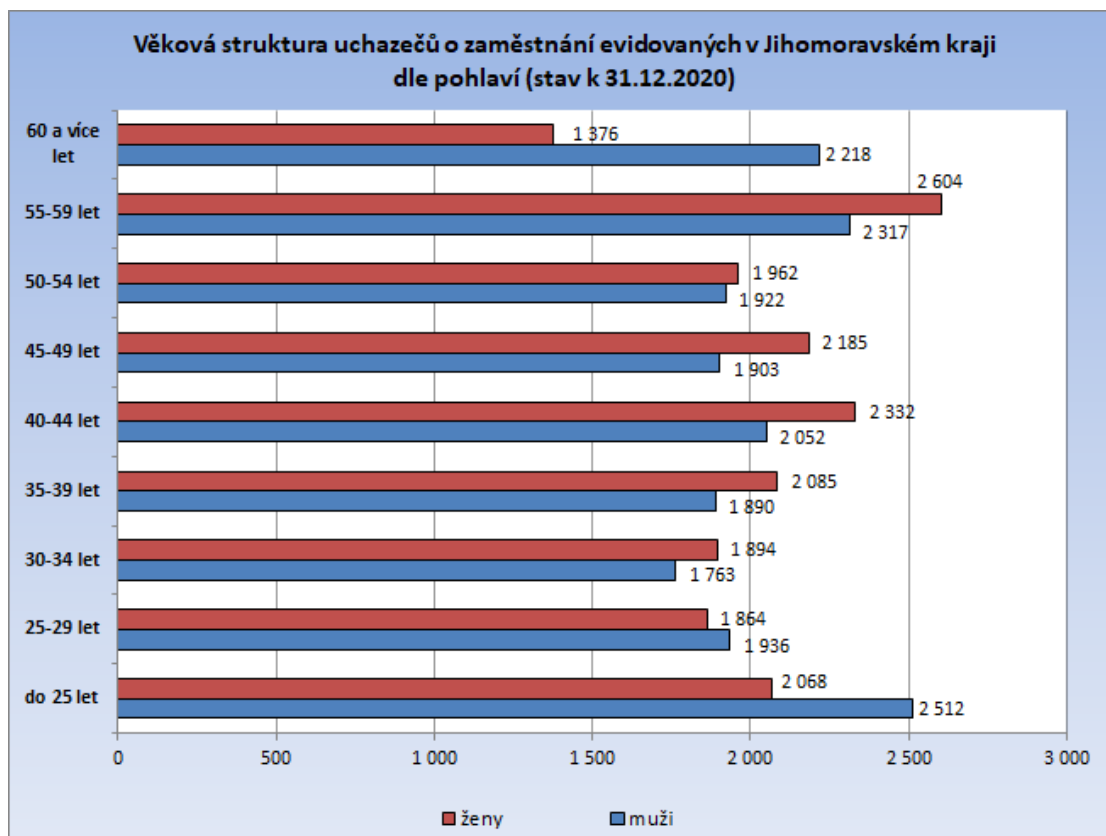
Obr. 16: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji v letech 2018 – 2020 (stav k 31. 12. daného roku)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2020

Ve struktuře nezaměstnaných dle věku jsou přítomné zjevné genderové rozdíly, dané jak rozdílným věkem odchodu do důchodu pro jednotlivá pohlaví, tak především omezeními žen na trhu práce v období péče o děti a rodinu. Zatímco v kategoriích do 25 let a nad 60 let převažují muži, ve věkové kategorii 25 – 29 let se situace obrací a ženy převažují ve všech zbývajících kategoriích, nejvýrazněji ve věku mezi 35 a 49 lety.

Meziročně se v kraji zvýšil počet nezaměstnaných ve všech věkových kategoriích. Relativně nejvíce v roce 2020 narostl počet evidovaných uchazečů ve věkových kategoriích do 19 let a 20-24 let, kde se jejich počet oproti roku 2019 zvýšil o 37,2 %, resp. 37,1 %. Další největší nárůst jsme meziročně zaznamenali u věkové kategorie 30-34 let, kde se počet evidovaných uchazečů zvýšil oproti roku 2019 o 32,4 %. U věkových kategorií 25-29 let, 35-39 let, 40-44 let, 45-49 let a 50 a více let došlo k nárůstu v rozmezí od 25,4 % do 28,5 %. Nejmenší relativní nárůst byl zaznamenán v kategorii uchazečů od 50 do 54 let, a

to o 17,2 %. Dominantní postavení stejně jako v předchozích letech má skupina osob starších 50 let, jejíž podíl na úhrnné nezaměstnanosti k 31. 12. 2020 dosáhl 33,6 %. Druhá nejpočetnější je věková kategorie 40 - 49 let, která zahrnuje 23,0 % všech UoZ. Skupina 30 – 39 let se na celkovém počtu uchazečů podílí 20,7 %. Věková kategorie 20 – 29 let tvoří 19,4 % uchazečů a 3,3 % připadají na uchazeče do 19 let. Průměrný věk nezaměstnaných v Jihomoravském kraji se mírně snížil, k datu 31. 12. 2020 dosáhl hodnoty 42,4 let.

Obr. 17: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji dle pohlaví (stav k 31. 12. 2020)

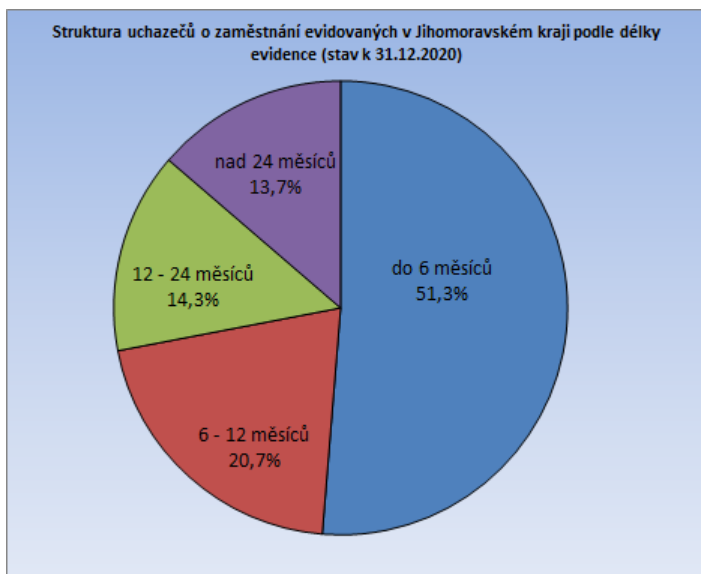
Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2020

Kromě celkového nárůstu nezaměstnanosti se v roce 2020 změnila v kraji jako celku i **struktura evidovaných uchazečů dle délky evidence**. Počet dlouhodobě evidovaných uchazečů (nad 12 měsíců) vzrostl o 41,4 % (o 3 026 osob), a to zejména díky nepříznivé situaci na trhu práce a opatřením, omezujícím možnosti práce s touto skupinou uchazečů. Podíl dlouhodobě evidovaných uchazečů (nad 12 měsíců) se v kraji zvýšil z 25,1 % na 28,0 %.

Za uplynulý rok došlo k nárůstu dlouhodobé nezaměstnanosti také v krajském městě. Brno-město má stále nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných ze všech okresů v Jihomoravském kraji, přestože meziroční nárůst byl zde nejmenší (pouze o 0,9 p. b. ze 32,2 % na 33,1 %). Důvodem vysokého podílu dlouhodobě nezaměstnaných v okrese Brno-město jsou především podmínky velkoměsta (zejména větší možnosti čerpání sociálních dávek a nelegální práce), které umožňují setrvávat uchazečům ve „chtěné“ nezaměstnanosti. V ostatních okresech Jihomoravského kraje meziročně vzrostl počet

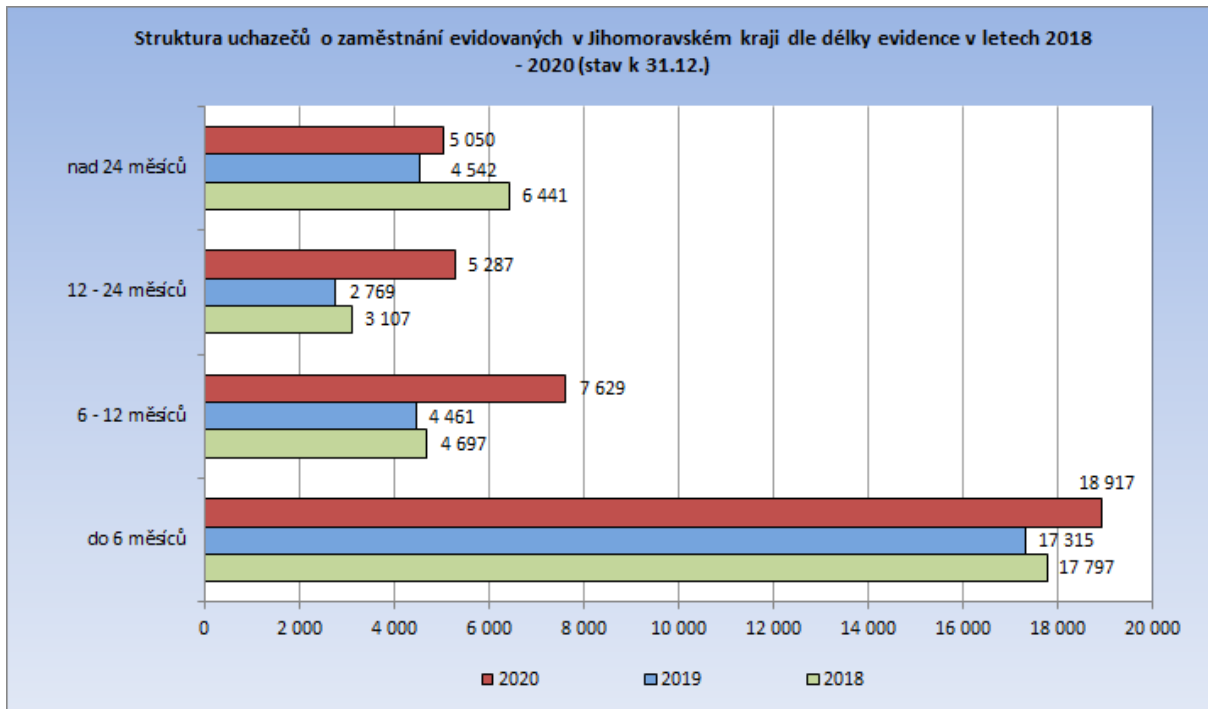
dlouhodobě nezaměstnaných nejvíce v okrese Blansko (cca o čtvrtinu), v okresech Břeclav, Hodonín a Znojmo pak cca o pětinu.

Obr. 18: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji podle délky evidence (stav k 31. 12. 2020)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2020

Celokrajský ukazatel průměrné délky evidence se proti roku 2019 snížil na hodnotu 502 dní, ale stále se pohybuje nad průměrem ČR (426 dnů).

Obr. 9: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji dle délky evidence v letech 2018 – 2020 (stav k 31. 12. daného roku)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2020

2.2 Hlavní příčiny nezaměstnanosti v kraji

Úroveň nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji je výrazně regionálně diferencovaná. K 31. 12. 2020 byl rozdíl mezi okresem s nejnižší (Vyškov 2,9 %) a nejvyšší nezaměstnaností (Znojmo, 6,4 %) 3,5 p. b., v ročním průměru pak 3,1 p.b. (Vyškov 2,5 %, Znojmo 5,6 %).

Okres Vyškov patří k okresům s nejnižší nezaměstnaností v rámci celé ČR, a úroveň nezaměstnanosti se zde blíží přirozené míře. V okresech Blansko a Brno-venkov je nezaměstnanost také pod celorepublikovým průměrem. Naopak výrazně **nadprůměrná úroveň nezaměstnanosti** je v příhraničních okresech **Znojmo** a **Hodonín**, a také v krajském městě (okres **Brno-město**) je stále nad průměrem ČR i kraje.

Důvody vysoké nezaměstnanosti v okresech Znojmo a Hodonín jsou jednak geografické (vzdálenost od center, horší dopravní dostupnost, a tudíž malá atraktivita pro investory), jednak historicko-ekonomické (tradičně vyšší podíl zemědělské výroby, rozpad navazujícího zpracovatelského průmyslu po r. 1989, absence významných zaměstnavatelů). U okresu Hodonín navíc hraje roli geografická blízkost Slovenska umožňující denní pracovní dojížďku, což dále zvyšuje konkurenci na místním pracovním trhu.

Pro oba okresy je charakteristický výrazný sezónní vývoj zaměstnanosti, který je v případě okresu Znojmo umocňován i sezónním pracovním uplatněním v sousedním Rakousku. Avšak i v těchto okresech jsou již zaměstnavatelé nuceni řešit potřebu sezónních pracovníků importem zahraniční pracovní síly, která – na rozdíl od domácích uchazečů – je ochotna akceptovat minimální mzdu a často fyzicky náročné pracovní podmínky.

V případě krajského města pak úroveň nezaměstnanosti ovlivňuje faktorů více.

- Významně je propojený trh práce mezi městem a jeho zázemím, v důsledku čehož pracovní síla dojíždějící do města zdařile konkuruje místní pracovní síle.
- Relativně vysoký je podíl cizinců na trhu práce. Geografická blízkost Slovenska přitahuje tamější pracovní sílu. Absolventi VŠ pak často po studiu zůstávají pracovat v Brně.
- Velký počet studentů studujících na zdejších vysokých školách již při studiu pracuje formou brigád, zejména v obchodě a ve službách, a opět tak konkurují místní pracovní síle.
- Je zde výrazná koncentrace osob sociálně vyloučených, které ztratily nebo ani nikdy neměly pracovní návyky.
- Specifické podmínky a anonymita velkoměsta, umožňují setrvávat ve „chtěné“ nezaměstnanosti (možnosti nelegální práce, vysoký podíl nájemního bydlení podporující snadný přístup k sociálním dávkám)

Lze říct, že nezaměstnanost je vedle objektivních důvodů (především v příhraničních regionech) **podmíněna poměrem nabízených, resp. dosažitelných legálních pracovních příjmů k úrovni sociálních dávek.**

Základní příčinou nezaměstnanosti v případech, které nejsou objektivně podmíněny (zdravotní či jiné handicap) je v současné době nesoulad mezi vyšší sociálních dávek a

potenciální výší mezd, kterou by v průměru uchazeči o zaměstnání evidovaní na ÚP ČR obdrželi, pokud by pracovali. Pro velkou část nezaměstnaných je z ekonomického hlediska výhodnější pobírat v nečinnosti sociální dávky než pracovat v (legálním) pracovním poměru za mzdu/plat. Nezaměstnaní se tedy chovají v zásadě ekonomicky a je nutno poznamenat, že administrativními zásahy je velmi obtížné s ekonomickými zákonitostmi takového povahy bojovat.

Dalším důvodem nárůstu nezaměstnanosti je pak řada omezení a nestabilní situace především v terciárním sektoru, kde vlivem vládních opatření spojených s bojem proti šíření onemocnění COVID-19 došlo k útlumu nabídky i poptávky, např. v odvětvích spojených s cestovním ruchem, restauračních zařízeních, ubytovacích službách apod.

Nárůst nezaměstnanosti v průběhu Coronavirové krize je však prozatím podstatně více než příchodem vyššího počtu nových uchazečů ovlivňován nižšími počty uchazečů vyřazovaných, a to především vyřazovaných bez umístění na trhu práce. Tento faktor se projevuje ve všech okresech, nejvýrazněji však právě v okrese Brno-město.

Počty nově evidovaných uchazečů výrazně vzrostly na jaře – zejména v dubnu, od července však je vývoj díky programu Antivirus obdobný jako v předchozích letech, v kraji jsou počty nově evidovaných dokonce nižší. Po ukončení programu však počty nově evidovaných pravděpodobně rychle narostou.

Počty vyřazených uchazečů naopak v jarních měsících výrazně klesly, avšak od července je vývoj opět obdobný jako v předchozích letech, v případě uchazečů umístěných na trhu práce byl v kraji jejich počet v letních měsících dokonce vyšší (díky opětovnému rozjezdu ekonomiky se na trh práce vraceli uchazeči, kteří přišli na jaře do evidence z pracovních pozic).

Přijatá antivirová opatření však velmi zkomplikovala či téměř znemožnila intenzivní práci s uchazeči, kteří si sami aktivně pracovní uplatnění nehledají, nebo kteří potřebují podporu ze strany ÚP. Počet sankčně vyřazených uchazečů v kraji byl v roce 2020 o cca 60 % nižší, než v předchozích letech. (V letech 2018-2019 bylo každoročně v kraji sankčně vyřazováno cca 7,8 tis. osob, v roce 2020 to bylo 3,5 tis. osob). Nejvíce se tento fenomén projevuje na nárůstu nezaměstnanosti v krajském městě.

2.3 Územní rozložení registrované nezaměstnanosti v kraji

Vzhledem k velikosti sídel, geografické poloze, dopravní obslužnosti a s tím spojené odlišně atraktivitě pro zaměstnavatele (rozložení průmyslu a zemědělství) vykazují okresy rozdílnou nezaměstnanost.

Dle administrativního členění se území Jihomoravského kraje člení na 7 okresů, na 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a na 35 obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Celkem se v kraji nachází 673 obcí, z nichž 49 má statut města. Jediné z nich - krajské město Brno - je statutárním městem. Z hlediska vnitřní struktury ÚP zahrnuje krajská pobočka v Brně celkem 20 tzv. kontaktních pracovišť.

Tab. 7: Charakteristika okresů Jihomoravského kraje k 31. 12. 2020

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Blansko	2 477	1 294	1 183	125	702	3,5	3,3
Brno-město	13 677	6 708	6 969	632	15 216	0,9	5,2
Brno-venkov	5 036	2 483	2 553	276	6 800	0,7	3,3
Břeclav	3 194	1 599	1 595	181	1 415	2,3	4,1
Hodonín	5 850	3 136	2 714	323	1 668	3,5	5,5
Vyškov	1 813	898	915	110	1 898	1,0	2,9
Znojmo	4 836	2 395	2 441	263	1 569	3,1	6,4
Jihomoravský kraj	36 883	18 513	18 370	1 910	29 268	1,3	4,5
Česká republika	291 977	145 750	146 227	13 647	318 582	0,9	4,0

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2020

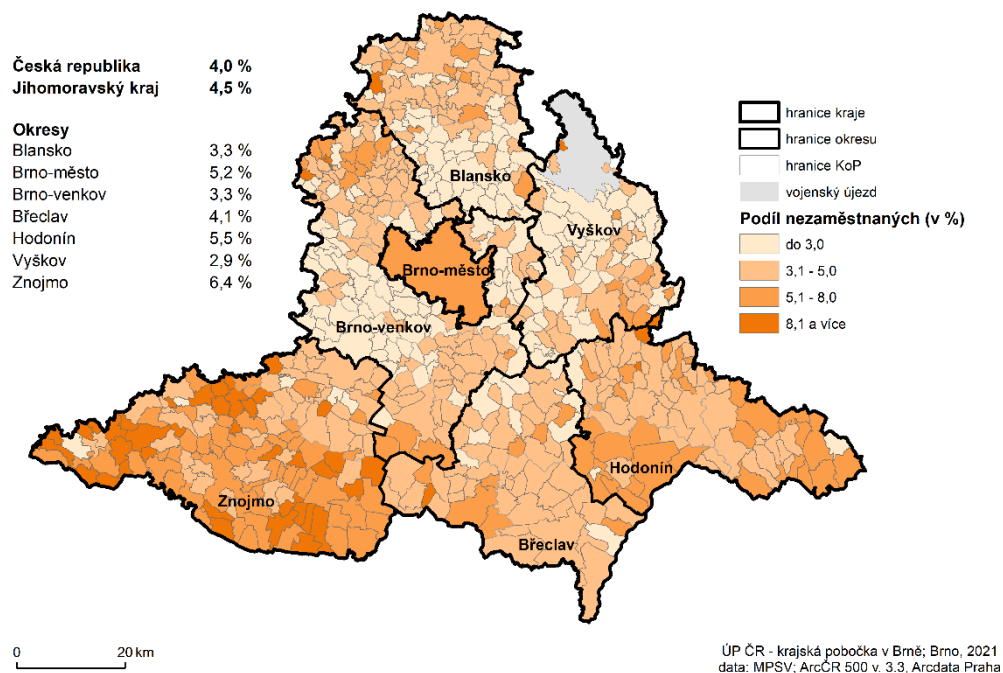
Úroveň nezaměstnanosti ve venkovských okresech kraje je významně ovlivňována průběhem sezónních prací v zemědělství, stavebnictví a cestovním ruchu, což se promítá do celkového vývoje nezaměstnanosti v průběhu roku na úrovni celého kraje. V roce 2020 však nejvýrazněji do celkového vývoje nezaměstnanosti zasáhla celosvětová pandemie COVID-19, v jejímž důsledku byl omezen běžný provoz a fungování řady podniků ve výrobní i nevýrobní sféře, a díky které muselo své podnikání omezit množství osob samostatně výdělečně činných na území celého kraje i státu. Následně bylo plošně na pobočkách úřadu práce evidováno velké množství nově příchozích uchazečů, a zároveň se nedařilo uchazeče umisťovat do zaměstnání.

Nejvyšší nezaměstnanost je zaznamenávána v zimních měsících, v roce 2020 v prosinci (4,5 %). Naopak nejnižší hodnota byla zaznamenána v letošním roce v březnu (3,6 %), ovšem to pouze díky tomu, že jak již bylo řečeno výše, nebyli do březnových statistik zahrnuti všichni nově příchozí uchazeči.

Dále v textu uváděné údaje se (pokud není uvedeno jinak) vztahují k 31. 12. 2020.

Vzhledem ke konstrukci ukazatele úrovně nezaměstnanosti (podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15-64 let) není jeho vypovídací hodnota zejména na úrovni malých obcí vždy zcela objektivní, přesto však jistý obraz o územním rozložení nezaměstnanosti podává (viz obr. 20, podrobněji popsáno v rámci jednotlivých okresů). Srovnání na úrovni okresů znázorňuje obr. 21.

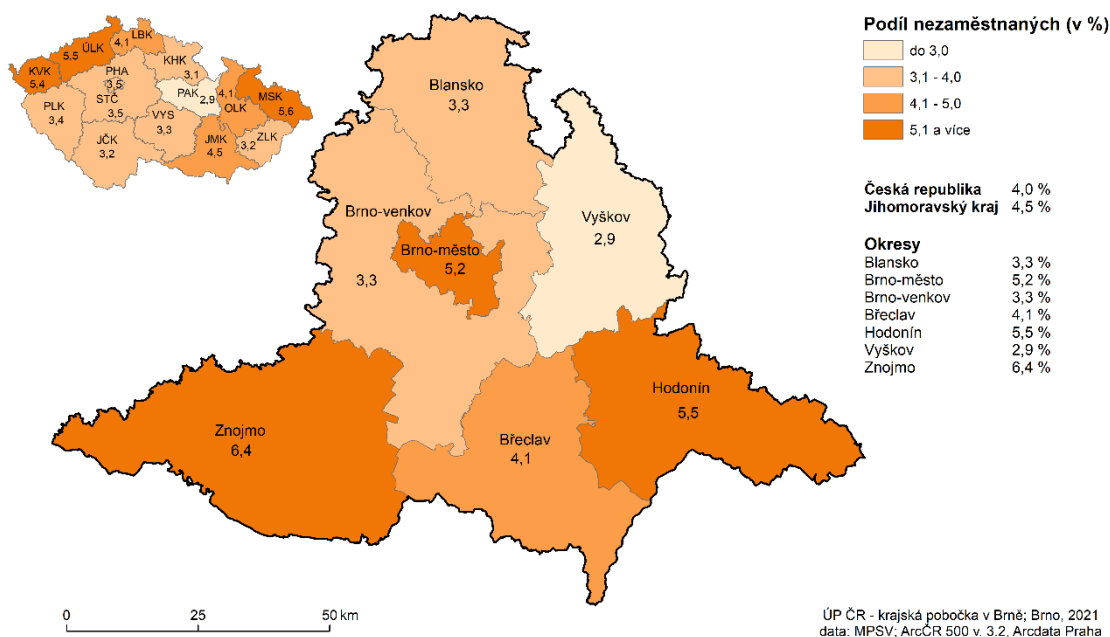
PODÍL NEZAMĚŠTNÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET
v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2020

Obr. 10: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15-64 v obcích Jihomoravského kraje (stav k 31. 12. 2020)

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET

v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2020

Obr. 21: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15-64 v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje (stav k 31. 12. 2020)

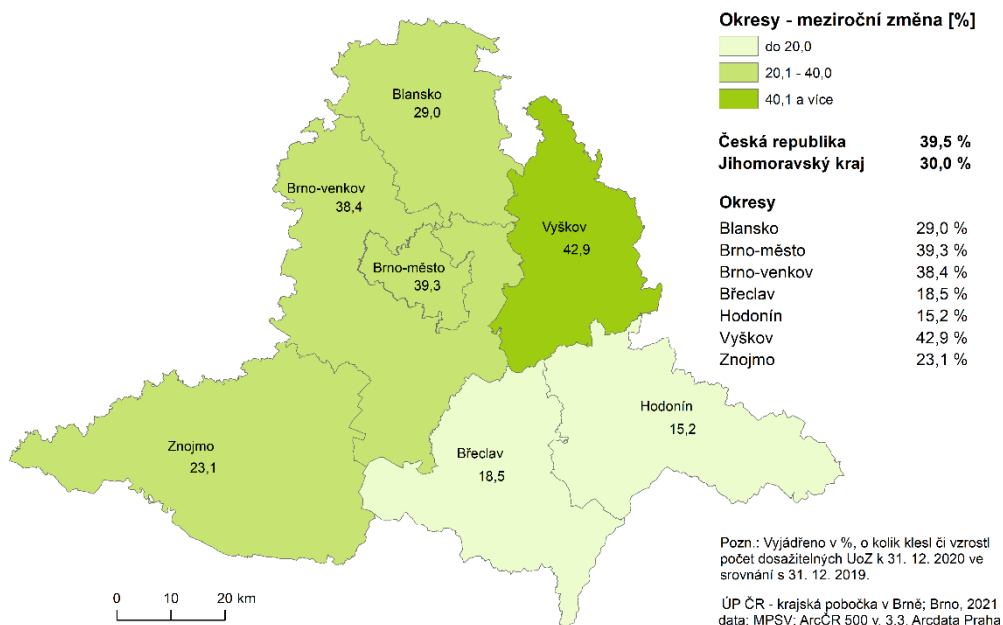
Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2020 byl zaznamenán v obci Lubnice (17,9 %), v obci Újezd (17,3 %) a v obci Rudlice (17,2 %) na Znojemsku. Naopak nulová nezaměstnanost byla zaznamenána v obcích Lhota u Olešnice (0,0 %) a Lubě (0,0 %) na Blanensku, v obcích Lubné (0,0 %) a Úsuší (0,0 %) v okrese Brno-venkov. V obci Ježkovice na Vyškovsku byl zaznamenán podíl nezaměstnaných osob pouze 0,4 %.

Následující kartogram vyjadřuje meziroční změnu (2019 - 2020) počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje, kdy došlo ve všech okresech k nárůstu evidovaných uchazečů. Zaměříme-li se na správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (tedy mikroregiony) k nárůstu evidovaných uchazečů (vyjma vojenského újezdu Březina na Vyškovsku, kde je změna nulová, neboť zde nebyli a nejsou evidováni žádní uchazeči) došlo ve všech obvodech kromě správních obvodů obcí s rozšířenou působností Klobouky u Brna a Strážnice, jde však o pokles v rámci jednotek procent. Ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Hustopeče, Kyjov a Miroslav došlo k nárůstu evidovaných uchazečů v řádu jednotek procent. Nárůst evidovaných uchazečů o více než 50 % byl zaznamenán ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Rousínov, Vyškov a Židlochovice. K nejvyššímu nárůstu pak došlo ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Adamov.

K nejmenšímu relativnímu nárůstu počtu uchazečů došlo v okresech Břeclav (+18,5 %) a Hodonín (+15,2 %). Naopak nejvýraznější nárůst uchazečů v evidenci zaznamenaly okresy Vyškov (+42,9 %), Brno-město (+39,3 %) a Brno-venkov (+38,4 %). Z hlediska úrovně celého kraje došlo k meziročnímu nárůstu dosažitelných uchazečů o zaměstnání o 30,0 % (v rámci celé ČR o 21,1 %).

MEZIROČNÍ ZMĚNA POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ

v okresech Jihomoravského kraje (změna mezi 2019 a 2020 - údaje k 31. 12.)

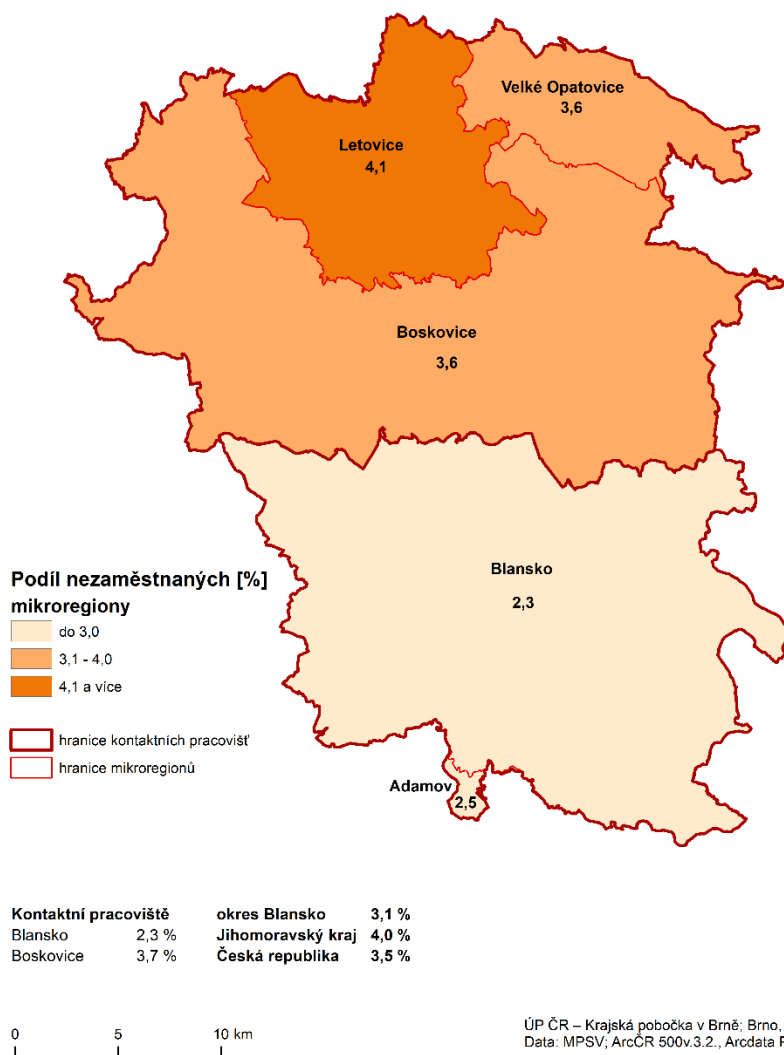
Obr. 22: Meziroční změna počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání v letech 2019 – 2020 (stav k 31. 12.) - vyjádřeno v %

Okres Blansko

Okres Blansko je okresem s dlouhodobě druhou až třetí nejnižší úrovní nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji (v roce 2020 hodnoty podílu nezaměstnaných osob na třetí nejnižší úrovni). Podíl nezaměstnaných osob se dlouhodobě pohybuje nejen pod celokrajským, ale i pod celorepublikovým průměrem. V roce 2020 dosáhl průměrné roční hodnoty 3,1 % (krajský průměr byl 4,0 %, celorepublikový 3,5 %).

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena dvěma kontaktními pracovišti: v Blansku a Boskovicích.

Obr. 11: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Blansko (průměr za rok 2020)

Silné stránky okresu

- staletá tradice strojírenské výroby
- existence nově vybudovaných průmyslových zón
- kvalifikovaná pracovní síla
- dobrá vzdělanostní úroveň
- dobrá silniční i železniční dostupnost regionu
- atraktivní oblast z hlediska rozvoje cestovního a turistického ruchu

Slabé stránky okresu

- omezená nabídka volných pracovních míst
- podprůměrná úroveň mezd
- přetíženost silnice 1. tř. č. 43
- špatná silniční dostupnost mikroregionu Adamov, Kunštát a Olešnice

Tab. 8: Charakteristika mikroregionů v okrese Blansko k 31. 12. 2020

Území	Počet nezaměstnaných		Absolvent i škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]	
	celkem	v tom					
		muži					ženy
Adamov	86	43	43	3	17	30	2,7
Blansko	924	460	464	50	190	277	2,6
Boskovice	952	518	434	52	198	214	3,9
Letovice	320	178	142	11	77	124	4,5
Velké Opatovice	150	76	74	8	33	15	3,8
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	45	19	26	1	3	42	-
Okres Blansko	2 477	1 294	1 183	125	518	702	3,3

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2020

Adamovsko

Kdysi průmyslové centrum Jihomoravského kraje. ADAST zaměstnával přes 5 tisíc zaměstnanců. Tiskařské stroje se značkou vyvážel podnik do 30 zemí. Po pádu komunismu nebyly schopny kvalitou konkurovat nejmodernějším polygrafickým strojům, což znamenalo konec výroby. Stejně dopadla i rozsáhlá přísně utajovaná vojenská výroba protitankových střel Tandem. K 31. 12. 2020 bylo v celém mikroregionu evidováno 86 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 2,7 %, což je v rámci kraje sedmá nejnižší hodnota podílu nezaměstnaných osob. Nejvýznamnější zaměstnavatel je společnost Adast Systems, a.s. a společnost Tenza cast, a.s.

Blanensko

Mikroregion Blansko má průmyslový charakter. Svou polohou je součástí brněnské průmyslové aglomerace. Převažujícím odvětvím se stala tradicí je zde strojírenství, následováno textilní výrobou, elektrotechnickým, potravinářským a dřevozpracujícím průmyslem. Nejvýznamnější průmyslové podniky regionu jsou rozmístěny převážně ve význačných sídlech, v těsné blízkosti železniční tratě Brno - Česká Třebová. V Blansku jsou to například firmy ČKD Blansko Holding, a.s., ERNST LEOPOLD s.r.o. a PYROTEK CZ, s.r.o. V Ráječku sídlí výrobce elektrických rozvodných a kontrolních zařízení společnost Tyco Fire & Security Czech Republic s.r.o. Největším zaměstnavatelem je však v roce 2020 Nemocnice Blansko. K 31. 12. 2020 bylo v celém mikroregionu evidováno 924 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 2,6 %, což je v rámci kraje hned po Ivančicku, Ivanovicku a Rousínovsku čtvrtá nejnižší hodnota.

Boskovicko

Jedná se o mikroregion, v němž se vzájemně výrazně ovlivňuje průmyslové centrum regionu (Boskovice) a jeho venkovské zázemí, a v jehož zaměstnanecké struktuře je výrazně zastoupeno zemědělství. V mikroregionu je mnohem více rozvinuto živnostenské podnikání než v jiných částech okresu. Specifickou částí mikroregionu je oblast Olešnicka. Hlavním důvodem je omezené množství pracovních příležitostí (sezónní práce zejména v zemědělství), chybějící infrastruktura a velké vzdálenosti (k vyjížděce za prací) do průmyslových center. K 31. 12. 2020 bylo v celém mikroregionu evidováno 952 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 3,9 %. K významným zaměstnavatelům patří Minerva Boskovice, a.s., NOVIBRA Boskovice s.r.o., Nemocnice Boskovice, Jednota Boskovice, ITAB Shop Concept CZ, a.s. a společnost ALPS Electric Czech, s.r.o v Sebranicích.

Letovicko

Letovicko je průmyslový mikroregion s částečným podílem zemědělství na celkové zaměstnanosti. K významným zaměstnavatelům patří firmy Letovické strojírny, s.r.o, Tylex Letovice a.s., LETOPLAST s.r.o., Ledeko a.s. Sídlí zde i množství menších firem. Větší část regionu má dobré dopravní spojení jak po silnici, tak i po železnici, problémovou oblastí se špatnou dopravní dostupností je však oblast Kunštátu s převažujícím zemědělským charakterem a absencí nových podnikatelských aktivit. K největším zaměstnavatelům patří Nemocnice Letovice, p. o. K 31. 12. 2020 bylo v uvedeném mikroregionu evidováno 320 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,5 %.

Velkoopatovicko

Jedná se o průmyslově - zemědělský region s jediným dominantním zaměstnavatelem (tím je společnost P–D Refractories CZ a.s.) a několika menšími – VOS zemědělců, a.s., GERBRICH s.r.o. a příspěvkovou organizací Paprsek. K 31. 12. 2020 bylo v tomto mikroregionu evidováno celkem 150 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 3,8 %.

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu k 31. 12. 2020 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 2.

Okres Brno-město

Město Brno je správním, ekonomickým a kulturním centrem Jihomoravského kraje. Zaměstnanost ve městě je rozložena do širokého spektra odvětví, přičemž žádné z nich nemá na trhu práce dominantní postavení. Největší zaměstnavatelé ve městě vyvíjejí činnost v odvětvích terciární sféry (nemocnice, vysoké školy, dopravní organizace). V důsledku vysokého počtu pracovníků ve veřejné správě (úřady, policie, soudy), školství, zdravotnictví a sociální péči je podíl státu na zaměstnanosti ve městě značný. Takto vázaná pracovní síla je stabilní a méně ohrožena nezaměstnaností, což je při výrazných turbulencích na trhu práce pokládáno za značnou výhodu.

Úroveň nezaměstnanosti v krajském městě se však dlouhodobě pohybuje nad celorepublikovým, a v posledních osmi letech dokonce i nad celokrajským průměrem.

V roce 2020 dosáhl podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let průměrné roční hodnoty 4,6 % (kraj 4,0 %, ČR 3,5 %).

Tento stav je podmíněn několika faktory. Jednak je pracovní trh města úzce provázán s jeho zázemím, kdy z okolních okresů denně do města dojíždí za prací cca 60 tis. osob a zdařile tak konkuruje místní pracovní síle, ale zejména je zde výrazná koncentrace osob sociálně vyloučených, které ztratily nebo ani nikdy neměly pracovní návyky. Specifické podmínky a anonymita velkoměsta pak umožňují setrvávat ve „chtěné“ nezaměstnanosti (možnosti nelegální práce, vysoký podíl nájemního bydlení podporující snadný přístup k sociálním dávkám)

Významnou roli hraje i relativně vysoký je i podíl cizinců na trhu práce. Geografická blízkost Slovenska přitahuje tamější pracovní sílu. Také velký počet studentů studujících na zdejších vysokých školách již při studiu pracuje formou brigád, zejména v obchodě a ve službách, a absolventi VŠ pak často po studiu zůstávají pracovat v Brně.

Silné stránky okresu

- rozsáhlý pracovní potenciál
- kvalitní střední, vyšší a vysoké školství
- kvalifikovaná pracovní síla
- kvalitní infrastruktura pro rozvoj inovativního podnikání a klastrů
- možnost využití vědeckovýzkumného potenciálu města Brna
- rozvoj průmyslových zón

Slabé stránky okresu

- nepříznivá demografická struktura obyvatel města
- vysoká koncentrace osob ohrožených sociální exkluzí a jejich slabá motivace k pracovnímu uplatnění

Tab. 9: Charakteristika okresu Brno-město k 31. 12. 2020

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Okres Brno-město	13 677	6 708	6 969	632	1 277	15 216	5,2

Pramen: MPSV,ČR, GIS Prostorová analýza, 2020

V roce 2020 bylo v Brně průměrně měsíčně evidováno celkem 13 429 volných pracovních míst. Ke konci roku 2020 bylo však cca 95 % míst nabízených pro cizince. Statisticky se o každé z nabízených volných pracovních míst ucházelo v průměru 0,9 nezaměstnaných. Aktuální průměr celé ČR za rok 2020 dosahuje 0,8 nezaměstnaných osob na jedno volné pracovní místo.

V jihomoravské metropoli získávají díky zahraničním investicím na převaze pracovní místa vyžadující vyšší kvalifikaci. Není proto překvapením skutečnost, že odvětvím, které nejvíce navyšuje zaměstnanost, bylo odvětví informačních a komunikačních činností.

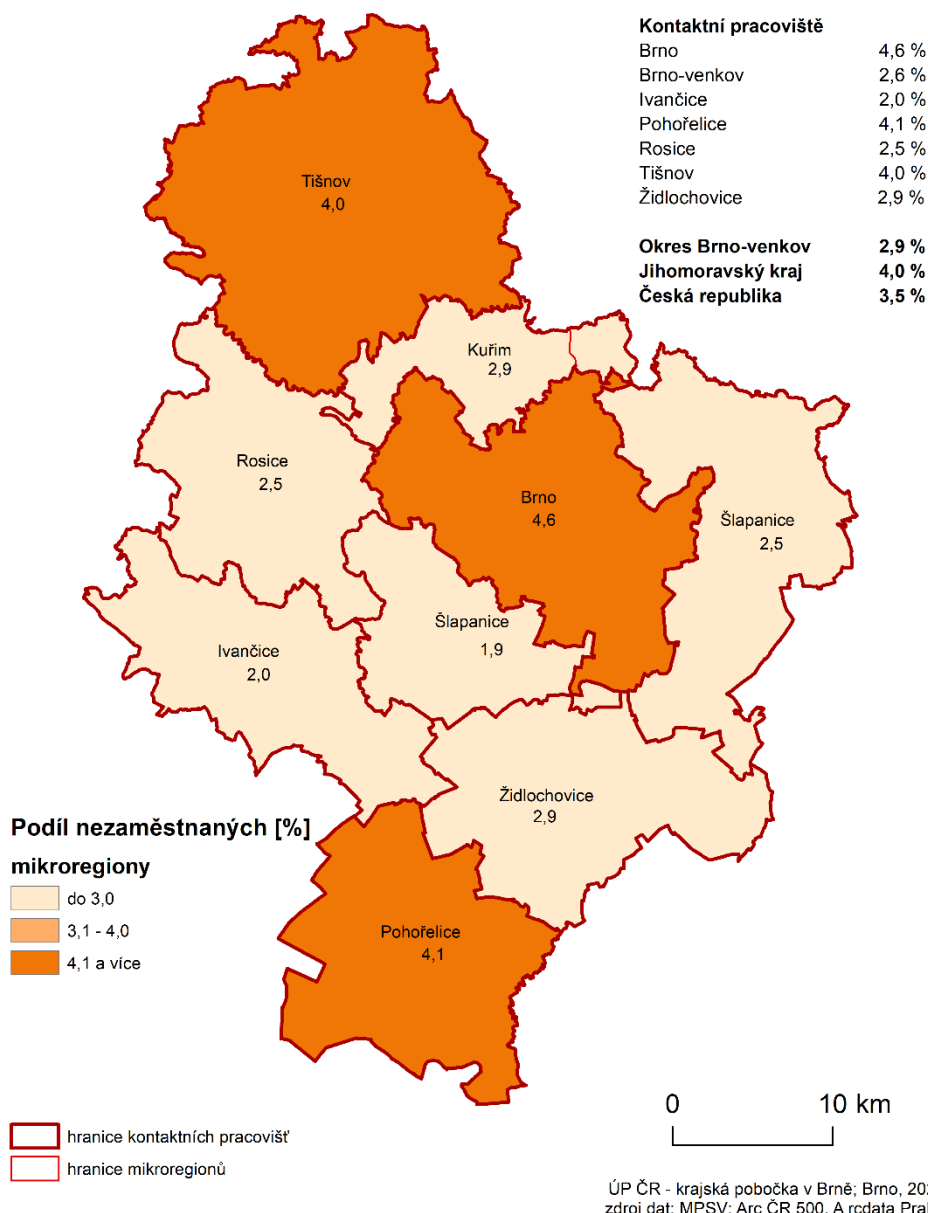
V brněnských průmyslových zónách meziročně narůstá počet zaměstnaných. V největší zóně Černovická terasa pracuje cca 8 tisíc zaměstnanců, jsou zde lokalizovány např. firmy Ademco CZ, DAIDO METAL CZECH, Daikin Device Czech Republic, FERMAT CZ Honeywell, Thermo Fisher Scientific Brno a další. V Technologickém parku Brno je již zaměstnáno kolem 7 tis. osob. Zde má na nárůstu počtu zaměstnanců největší podíl společnost IBM Global Services Delivery Center Czech Republic. Brněnské centrum IBM se zaměřuje na podporu databázového a systémového programového vybavení. Kromě tohoto zaměstnavatele je v tzv. Brno Bussiness Parku lokalizováno dalších 20 významných zaměstnavatelů mezi nimi např. Red Hat Czech, Zebra Technologies CZ s.r.o., Y Soft Corporation, Vodafone Czech Republic, MANN & HUMMEL (CZ). Navíc, díky své výhodné poloze v sousedství kampusu Vysokého učení technického v Brně a výzkumných center CEITEC (Středoevropský technologický institut) a AdMaS (Advanced Materials, Structures and Technologies) nabízí prostor parku zdejším zaměstnavatelům výhody nejen v podobě vysoce kvalifikované pracovní síly „na dosah ruky“, ale také příležitosti ke spolupráci na rozvojových a výzkumných projektech ať už s univerzitou tak i s výše uvedenými výzkumnými centry. Mnoho firem přesídluje do areálu Campus Science Parku u Univerzitního kampusu Masarykovy univerzity v Bohunicích. Nejrychleji rostoucí firma je zde AT&T Global Network Services Czech Republic s.r.o., zabývající se telekomunikačními službami. Další rozvíjející se zónou je Bussiness park Ponávka, kam přesídlila společnost ABB, a Vlněna Office Park, kde nalezneme např. Avast Software s.r.o. Společnost Kiwi.com v roce 2020 přesídlila do nové budovy v areálu tzv. Nové Zbrojovky v brněnských Židenicích.

Okres Brno-venkov

Okres je tvořen nejbližším zázemím krajského města. Má průmyslový charakter, dříve relativně vysoký podíl zaměstnaných v zemědělství v posledních letech neustále klesá. Díky své poloze má okres Brno-venkov značnou intenzitu dopravy. Silniční doprava (dálnice Brno-Praha-Bratislava-Ostrava) i železniční trasy zákonitě procházejí jeho územím a tím kladně ovlivňují hospodářství i rozvoj podnikatelských aktivit.

Úroveň nezaměstnanosti má okres dlouhodobě pod celorepublikovým průměrem a až do roku 2013 měl i nejnižší nezaměstnanost v kraji (nyní druhý nejnižší po okrese Vyškov). Okres těží ze své geografické polohy. Jednak velká část obyvatel dojíždí za prací do krajského města Brna, jednak řada investorů využila výhodné polohy těsně za hranicemi města a okres díky tomu disponuje i relativně vysokým počtem nabízených volných pracovních míst. V roce 2020 dosáhl podíl nezaměstnaných průměrné roční hodnoty 2,9 % (krajský průměr byl 4,0 %, celorepublikový 3,5 %). Počet uchazečů na jedno nahlášené pracovní místo na konci roku 2020 byl 0,7 osoby na 1 nahlášené pracovní místo, což je nejnižší hodnota v rámci celého Jihomoravského kraje a je i velmi příznivá z hlediska celorepublikového srovnání (počet uchazečů na 1 VPM v rámci ČR byl ke konci roku 2020 0,9 osob).

Úřad práce Brno-venkov sídlí v Brně. Detašovaná pracoviště jsou již umístěna ve městech okresu Brno-venkov (Ivančice, Pohořelice, Rosice, Tišnov a Židlochovice).

Obr. 24: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Brno-město a Brno venkov (průměr za rok 2020)

Silné stránky okresu

- rozmach průmyslových zón
- významné podnikatelské subjekty se zahraničním kapitálem na území okresu
- značný počet kvalifikované pracovní síly
- nižší cena pozemků oproti městu Brnu, což také ovlivňuje vstup zahraničních investorů
- významná tranzitní funkce okresu
- dobrá dopravní dostupnost obyvatel okresu do krajského centra Brna
- sousedství s univerzitním městem Brnem, které je rovněž sídlem řady středních a vyšších odborných škol, tedy dostatečná kapacita škol v dojížděkové vzdálenosti

Slabé stránky okresu

- dlouhodobě podprůměrná úroveň mezd
- nedostatečná mobilita pracovní síly
- nerovnoměrné rozložení pracovních příležitostí na okrese
- větší vliv sezónní zaměstnanosti na trh práce

Tab. 10: Charakteristika mikroregionů v okrese Brno-venkov k 31. 12. 2020

Území	Počet nezaměstnaných		Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]	
	celkem	v tom					
		muži					ženy
Ivančice	449	219	230	20	91	368	2,3
Kuřim	515	247	268	35	87	1097	3,2
Pohořelice	468	216	252	12	100	743	4,6
Rosice	478	270	208	35	91	424	2,6
Šlapanice	1 334	623	711	81	173	1549	2,9
Tišnov	874	451	423	39	196	384	4,2
Židlochovice	754	364	390	49	91	693	3,4
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	164	93	71	5	14	1542	-
Okres Brno-venkov	5 036	2 483	2 553	276	843	6 800	3,3

Pramen: MPSV,ČR, GIS Prostorová analýza, 2020

Okres Brno-venkov se skládá z následujících mikroregionů:

Ivančicko

Ivančicko je průmyslově - zemědělským regionem, který byl stejně jako sousední region Rosicko v minulosti postižen útlumem hornictví. K tomu se přidává dlouhodobě horší dopravní obslužnost, zejména málo intenzivní napojení na Brno a malý počet významnějších zaměstnavatelů. Nemalý vliv na stav nezaměstnanosti v tomto regionu má i sousedství s okresy Znojmo a Třebíč, což jsou okresy s vyšší podílem nezaměstnaných osob než okres Brno-venkov. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem byla v roce 2020 Nemocnice Ivančice. V Oslavanech je významný zaměstnavatel společnost Metaldyne Oslavany spol. s r.o. a Strojírna Oslavany, spol. s r.o. K 31. 12. 2020 bylo v celém mikroregionu evidováno 449 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 2,3 %, což je nejnižší hodnota v rámci kraje.

Kuřimsko

Kuřimsko je průmyslovým regionem s jednou z nižších úrovní nezaměstnanosti v kraji. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s Brnem. V Kuřimi sídlí nejvýznamnější zaměstnavatel v okrese Brno-venkov, společnost Tyco Electronics Czech (výrobce elektrosoučástí pro automobilový průmysl). Ve Veverské Bítýšce sídlí výrobce zdravotnických a hygienických výrobků společnost HARTMANN - RICO a.s. Dalším významným zaměstnavatelem v mikroregionu je akciová společnost Slévárna Kuřim a

výrobce nástrojových brusek společnost Walter s.r.o. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 515 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 3,2 %.

Pohořelicko

Pohořelicko má průmyslově - zemědělský charakter i proto, že se jedná o vinařskou oblast. Pro zaměstnanost na území mikroregionu mělo významnou roli vybudování průmyslové zóny Pohořelice - Dolní Štignary. Tato skutečnost kladně ovlivňuje situaci na trhu práce v celém regionu, i přesto je však tento mikroregion spolu s Tišnovskem oblastí s nejvyšší nezaměstnaností v okrese Brno-venkov. Mezi významné zaměstnavatele patří firmy DHL Supply Chain s.r.o, papírenský výrobce CPI Moravia Books s.r.o. a francouzská společnost zabývající se lisováním a svařováním kovových dílů pro automobilový průmysl s. n. o. p. cz. V Branišovicích sídlí spediční společnost Cross Speed s.r.o. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 468 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,6 %.

Rosicko

Rosicko bylo v minulosti charakteristické především těžbou černého uhlí v Rosicko-oslavanské pánvi. Těžba však byla na počátku 90. let shledána nerentabilní a doly byly v roce 1992 uzavřeny. Těžební průmysl ustoupil do pozadí a v současnosti jsou největšími zaměstnavateli autobusový dopravce ADOSA a.s. a výrobce zdravotnických potřeb Panep s.r.o. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 478 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 2,6 %, což je pátá nejnižší hodnota v kraji.

Šlapanicko

Šlapanicko je regionem s nízkou nezaměstnaností. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s Brnem. V roce 1996 byla založena v Modřicích průmyslová zóna Černovická terasa, ve které mají sídlo nejvýznamnější zaměstnavatelé regionu, ale i Jihomoravského kraje. Mezi významné zaměstnavatele v Modřicích patří následující společnosti: IFE-CR, IMI International, s.r.o., akciová společnost Vodňanská drůbež a Kovolit, a.s. Mezi další významné zaměstnavatele regionu patří JULI Motorenwerk, s.r.o se sídlem v Moravanech a společnost Českomoravský cement, a.s. se sídlem v Mokrá-Horákov. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 334 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 2,9 %.

Tišnovsko

Tišnovsko je průmyslovým regionem, který dříve patřil v rámci okresu Brno-venkov k oblastem s nižší nezaměstnaností. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s městem Brnem. Situace v mikroregionu se zhoršila od roku 2005, kdy bylo k tomuto mikroregionu přiřazeno 24 převážně menších obcí s vyšší mírou nezaměstnanosti z okresu Žďár nad Sázavou. Z významných zaměstnavatelů v okrese, kteří v tomto mikroregionu působí, lze uvést firmy: Siemens Electric Machines s.r.o. v Drásově, ČSAD Tišnov s.r.o. v Tišnově, Steinhauser s.r.o. v Tišnově. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 874 uchazečů

o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,2 %, čímž je tento mikroregion spolu s Pohořelickem oblastí s nejvyšší nezaměstnaností v okrese Brno-venkov.

Židlochovicko

K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 754 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 3,4 %. Nejvýznamnějšími zaměstnavateli jsou zde výrobce pekárenských a cukrárenských výrobků společnost Karlova pekárna s.r.o. se sídlem v Židlochovicích a společnost Notino, s.r.o., která má sklad v Rajhradě.

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu ke 31. 12. 2020 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 3.

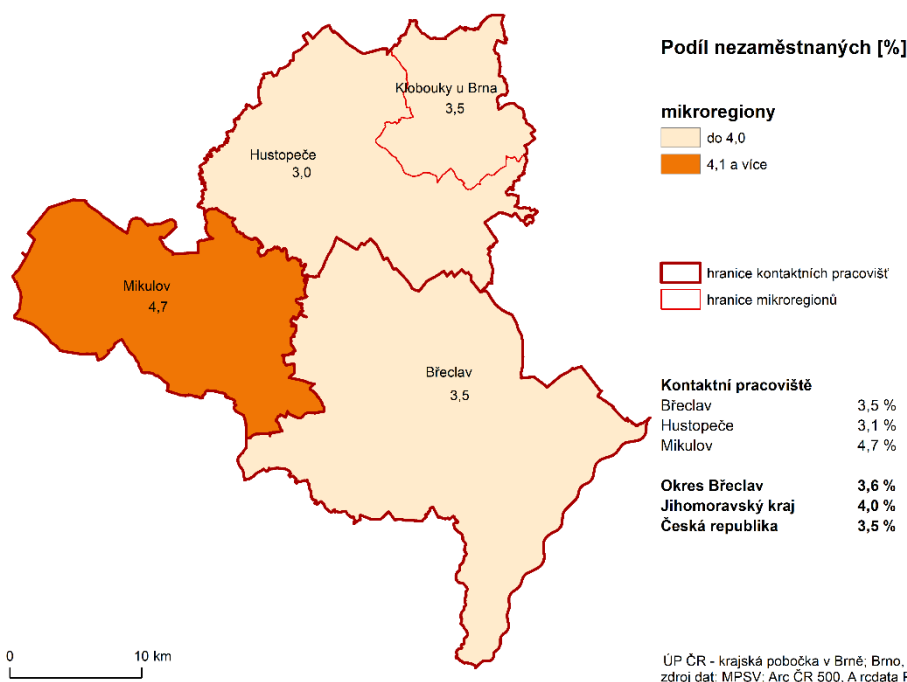
Okres Břeclav

Okres má průmyslově-zemědělský charakter, dříve poměrně významný podíl zemědělské výroby na hospodářství okresu se však postupně snižuje. Nezaměstnanost zde v minulosti bývala vždy nad průměrem ČR a tvrdě se zde projevily i dopady hospodářské krize v letech 2009-2010, kdy drobní subdodavatelé zahraničních firem přišli o zakázky. Okres má však relativně výhodnou polohu při hlavních dopravních tazích do Rakouska a na Slovensko, což se v poslední době příznivě odráží v rozvoji podnikatelských aktivit a nabídce pracovních míst.

Od roku 2015 se nezaměstnanost v okrese výrazně snížila. Průměrný podíl nezaměstnaných osob za rok 2020 dosáhl hodnoty 3,6 % a dostal se tak pod krajský průměr. Na konci roku 2020 bylo v okrese Břeclav evidováno celkem 1 415 volných pracovních míst. O každé z nich se tedy ucházelo 2,3 nezaměstnaných osob.

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena třemi kontaktními pracovišti – Břeclav, Hustopeče a Mikulov.

Obr. 25: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Břeclav (průměr za rok 2020)

Silné stránky okresu

- fungující spolupráce mezi obcemi (mikroregiony)
- existence nově vybudovaných průmyslových zón
- významný podíl malého a středního podnikání
- tradice vinařství a ovocnářství

Slabé stránky okresu

- nesoulad mezi profesní kvalifikační strukturou nabídky a poptávky na trhu práce
- nízká kvalifikace pracovních sil
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nedostatečná dopravní síť a dopravní dostupnost mezi malými obcemi

Tab. 11: Charakteristika mikroregionů v okrese Břeclav k 31. 12. 2020

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Břeclav	1 620	810	810	97	237	722	4,0
Hustopeče	681	336	345	39	111	280	3,5
Klobouky u Brna	186	95	91	7	29	43	3,6
Mikulov	693	350	343	36	117	307	5,1
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	14	8	6	2	2	63	-
Okres Břeclav	3 194	1 599	1 595	181	496	1415	4,1

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2020

Břeclavsko

Z hlediska odvětví poskytuje nejvíce pracovních míst v okrese odvětví zpracovatelského průmyslu, obchodu a odvětví stavebnictví. Největší průmyslový podnik břeclavského regionu s více než polovinou produkce určenou pro export akciová společnost Gumotex, která zaměstnávala v roce 2018 okolo tisíce pracovníků, se v roce 2019 rozštěpila a převedla většinu svých zaměstnanců na nástupnické firmy GUMOTEX, Automotive Břeclav s.r.o., zabývající se výrobou plastových a gumárenských výrobků pro osobní automobily a autopříslušenství a GUMOTEX coating. s.r.o., vyrábějící plastové a pryžové výrobky. Dalším významným zaměstnavatelem regionu je Nemocnice Břeclav, výrobce sanitární techniky Alca plast, dále pak výrobce výtahů a eskalátorů OTIS, či společnost BORS BUS s.r.o. zabývající se automobilovou dopravou. Zaměstnavatelé ze zemědělských firem a družstev řeší situaci na trhu práce se zaměstnanci tak, že je vždy ke konci roku propouštějí, posílají na úřad práce a s příchodem jarních měsíců je opětovně přijímají do zaměstnání na sezónní zemědělské práce. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 620 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,0 %.

Hustopečsko

Hustopečsko má průmyslově - zemědělský charakter. Vzhledem ke geografické poloze regionu a dojezdovým vzdálenostem je v mikroregionu silná i vrstva živnostníků zabývajících se prvovýrobou a službami. Nejvýznamnějšími zaměstnavateli regionu jsou SIGNUM, spol. s r.o. vyrábějící ocelové konstrukce a MOSS logistics s.r.o. zabývající se automobilovou dopravou. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 681 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 3,5 %.

Kloboucko

K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 186 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 3,6 %. Kloboucko je oblast se zemědělským charakterem, významná část obyvatel dojíždí za prací do Brna. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem je výrobce nábytku BLANÁŘ NÁBYTEK v Brumovicích a výrobce plastových oken PRAMOS, a.s.

Mikulovsko

Mikulovsko má vzhledem ke specifickému postavení v rámci okresu Břeclav tradičně jednu z nejvyšších nezaměstnaností. Tato situace je dána i tím, že jde o region s relativně významnou zaměstnaností v odvětví zemědělství, což se odráží v zaměření podnikatelských aktivit. Vzhledem k přírodním podmínkám je v regionu rozšířené pěstování vinné révy a její následné zpracování. Na tuto oblast podnikání je úzce navázána i agroturistika, další aktivity v oblasti cestovního ruchu a rozvoj služeb s ním spojených. Ve výše uvedených případech však jde převážně o sezonní aktivity, které významně ovlivňují nezaměstnanost pouze v některých obdobích kalendářního roku. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem je rakouská společnost na výrobu kabelů a kabelových svazků Gebauer a Griller Kabeltechnik, která zaměstnává nejvíce lidí v celém okrese. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 693 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 5,1 %.

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu ke 31. 12. 2020 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 4.

Okres Hodonín

Okres Hodonín patří úrovní nezaměstnanosti k nejvíce postiženým okresům v rámci celé ČR. Do roku 2014 byl okresem s nejvyšší průměrnou hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji, až v roce 2015 byl „předstižen“ okresem Znojmo. V roce 2020 dosáhl podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let průměrné roční hodnoty 4,9 % (kraj 4,0 %, ČR 3,5 %).

Okres Hodonín je zároveň charakterizován relativně vysokým počtem uchazečů na jedno pracovní místo, na konci roku 2020 tento poměr činil 3,5 osob, což je vysoko nad krajským (1,3) i celorepublikovým průměrem (0,9). Tato situace je dána zejména historickým vývojem, kdy zde po roce 1989 zanikla řada významných zaměstnavatelů a v současné době investoři nejvíce o tuto oblast příliš velký zájem díky okrajové poloze regionu. Nezanedbatelným faktorem je také poměrně vysoký počet občanů Slovenska na místním pracovním trhu, kteří využívají možnosti denní dojížděky a konkurují tak domácí pracovní síle. Úroveň nezaměstnanosti v okrese Hodonín je také výrazně ovlivňována průběhem sezónních prací v zemědělství. Nejvíce volných míst bývá proto hlášeno v letních měsících.

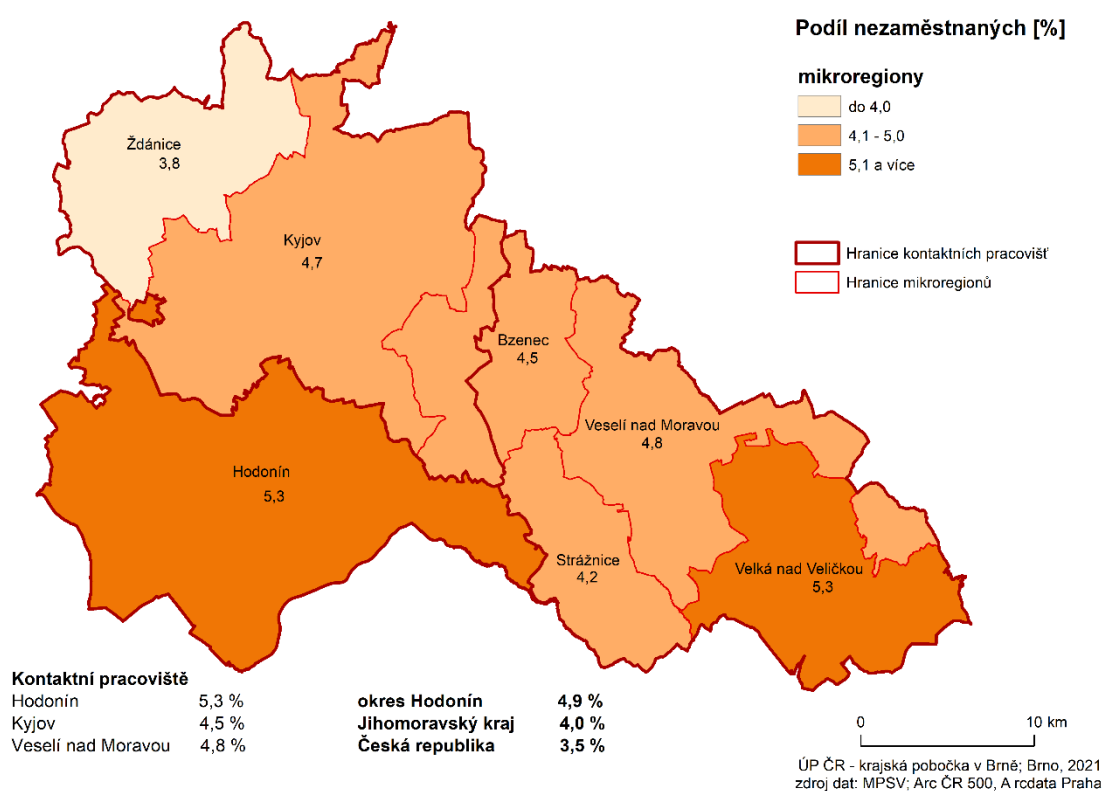
Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena třemi kontaktními pracovišti: v Hodoníně, Kyjově a ve Veselí nad Moravou.

Silné stránky okresu

- blízkost dálnice D2 a hustá síť dopravní infrastruktury (ovšem jen pro část území)
- vysoká podpora zvyšování zaměstnanosti z národních i evropských zdrojů
- příhodné podmínky pro zemědělství
- tradice průmyslové výroby

Slabé stránky okresu

- okrajová příhraniční poloha regionu a horší dopravní dostupnost části území
- nadprůměrná nezaměstnanost
- na rozlohu okresu atypicky vysoký počet obyvatel, a tudíž i vysoká pracovní síla, pro kterou v periferním regionu republiky trh práce negeneruje dostatek pracovních příležitostí
- sezónnost trhu práce
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nízká úroveň mezd

Obr. 26: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Hodonín (průměr za rok 2020)

Tab. 12: Charakteristika mikroregionů v okrese Hodonín k 31. 12. 2020

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Bzenec	405	219	186	23	81	397	4,7
Hodonín	2 546	1378	1 168	127	397	577	6,1
Kyjov	1 183	639	544	62	224	186	4,8
Strážnice	228	119	109	17	39	124	4,4
Velká nad Veličkou	310	168	142	21	77	221	5,6
Veselí nad Moravou	869	454	415	54	157	120	5,4
Ždánice	259	133	126	16	56	9	4,3
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	50	26	24	3	3	34	-
Okres Hodonín	5 850	3 136	2 714	323	1 034	1668	5,5

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2020

Bzenecko

V mikroregionu Bzenecka je soustředěno několik středně velkých i velkých firem. Největší zaměstnavatelem je výrobce automobilových konektorů společnost AVX Czech Republic, která je zároveň čtvrtým největším zaměstnavatelem okresu. Mezi významné zaměstnavatele v mikroregionu patří konzervářská společnost PIKA a.s., výrobce plastových výrobků společnost WMW-Production, s.r.o. a výrobce zahradního kovového nábytku společnost UNIKOV Steel. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 405 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,7 %.

Hodonínsko

Hodonínsko je průmyslový mikroregion s významnou zemědělskou produkcí a vysokou hustotou zalidnění. Pro sídelní strukturu je typický častý výskyt městysů a velkých obcí s několika tisíci obyvateli. Hodonínsko bylo ze všech regionů v okrese nejvíce postiženo restrukturalizací hospodářství. V Hodoníně a okolí byla v minulosti nezvykle vysoká koncentrace zaměstnavatelů s několika stovkami, příp. i více než tisícem zaměstnanců. Tyto podniky však během poměrně krátké doby buď zanikly, nebo prošly radikálním snížením stavů zaměstnanců a do dnešní doby za ně nevznikla adekvátní náhrada vytvořením obdobného počtu volných míst v jiných odvětvích. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Hodonín patří společnost VAG s.r.o., Jednota spotřební družstvo Hodonín, Nemocnice TGM Hodonín, Delimax, a.s. Groz-Beckert Czech s.r.o., The Candy Plus Sweet Factory, s.r.o. a MND Drilling&Services, a.s. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 2 546 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 6,1 %, což je nejvyšší hodnota v rámci celého okresu Hodonín a zároveň čtvrtá nejvyšší hodnota v rámci Jihomoravského kraje (po mikroregionech Vranovska, Znojemska a Hrušovanska v okrese Znojmo).

Kyjovsko

Kyjovsko je průmyslově - zemědělský region vyplňující severní část okresu. Většina ekonomických aktivit je soustředěna do osy Kyjov - Bzenec podél hlavní silnice protínající

tento region. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem v mikroregionu je Nemocnice Kyjov, která je zároveň největším zaměstnavatelem okresu. Významným zaměstnavatelem je také společnost Vetropack Moravia Glass, a.s. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 183 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,8 %.

Strážnicko

Strážnicko je mikroregionem s relativně významným zastoupením zemědělství. Význam zemědělství je však v posledních letech menší, než tomu bývalo dříve. Ekonomickým centrem je město Strážnice. Sídlí zde největší podniky. Jedním z největších zaměstnavatelů je zemědělský podnik Žerotín, a.s., který sídlí ve Strážnici. V mikroregionu se nachází pouze 3 obce – Radějov, Strážnice, Tvarožná Lhota. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 228 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,4 %.

Veličsko

Veličsko je mikroregionem ležící v nejvýchodnější části okresu Hodonín, do něhož zasahuje horská část Bílých Karpat. Veličsko díky své odlehlosti a částečně i velké závislosti na jednom zaměstnavateli (KORDÁRNA Plus a.s.), mívá spolu s Hodonínem a Veselskem v rámci okresu největší problémy s nezaměstnaností. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 310 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 5,6 %.

Veselsko

Veselí nad Moravou je průmyslový mikroregion s relativně významným zastoupením zemědělství. Mikroregion se nachází ve východní části okresu, do něhož zasahuje horská část Bílých Karpat. Jako výhoda se projevuje existující přirozená spádovost obcí na sousední hospodářsky silnější Uherskohradištsko. Na Veselsku je většina hospodářských aktivit soustředěna do samotného města Veselí nad Moravou a do dvou významnějších sídel – do Moravského Písku a Blatnice pod Svatým Antonínkem. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Veselsko patří společnost FERROMET a.s. (z hutní skupiny Z-Group), STIVAL Automotive s.r.o., výrobce obráběcích strojů Siempelkamp CZ s.r.o. a EUROTEC, k. s. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 869 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 5,4 %.

Ždánicko

Nejnižší nezaměstnanost v rámci okresu vykazuje mikroregion Ždánicko. Tato situace je z větší míry způsobena vyjíždkou pracovní síly do města Brna. Občané z tohoto mikroregionu tradičně ve velké míře denně dojíždějí za prací do krajského města. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 259 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,3 %. Nejvýznamnější zaměstnavatelé regionu jsou společnosti NAREX Ždánice a STAR TECHNIK, s.r.o.

Důvody vysokého podílu nezaměstnaných ve výše uvedených regionech okresu Hodonín lze nejspíše spatřovat v jejich relativně významném zastoupení zemědělství ve struktuře národního hospodářství – toto provází víceméně všechny výše uváděné mikroregiony. Dalším důvodem je značný úbytek pracovních příležitostí v souvislosti s restrukturalizací

hospodářských odvětví sahající do devadesátých let minulého století, a to především ve spádových centrech – Kyjově a zejména Hodoníně, kam byli obyvatelé z mikroregionů léta zvyklí dojíždět za prací.

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu ke 31. 12. 2020 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 5.

Okres Vyškov

Okres Vyškov je nejmenším okresem kraje a zároveň okresem s nejnižší hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji v posledních sedmi letech. Podíl nezaměstnaných osob se trvale pohybuje výrazně pod celokrajským i pod celorepublikovým průměrem. V roce 2020 dosáhl průměrné roční hodnoty 2,5 % (krajský průměr byl 4,0 %, celorepublikový 3,5 %).

Okres těží z blízkosti a dobré dopravní dostupnosti Brna, kam řada obyvatel za prací dojíždí, a také z výhodné polohy na křížení hlavních dopravních tahů na Ostravu a na Zlín, která přilákala řadu investorů. Díky tomu je v okrese nabízeno poměrně velké množství pracovních míst. Počet uchazečů na jedno pracovní místo dosahoval na konci roku 2020 hodnoty 1,0 osob.

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena třemi kontaktními pracovišti: v Bučovicích, Slavkově u Brna a Vyškově.

Silné stránky okresu

- ve struktuře zaměstnavatelů nepřevažuje výrazně jeden obor
- na zaměstnanosti v okrese Vyškov se podílejí především drobné a středně velké firmy
- výborná poloha okresu, kterým prochází páteřní komunikace D1

Slabé stránky okresu

- poměrně nízká úroveň mezd

Kontaktní pracoviště

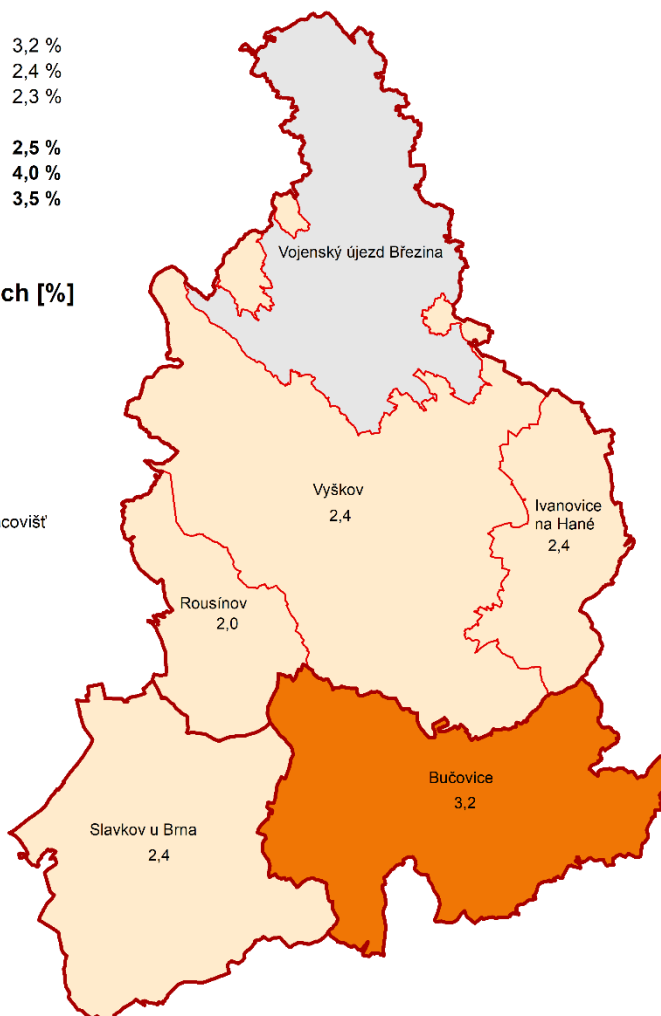
Bučovice	3,2 %
Slavkov u Brna	2,4 %
Vyškov	2,3 %

Okres Vyškov	2,5 %
Jihomoravský kraj	4,0 %
Česká republika	3,5 %

Podíl nezaměstnaných [%]
mikroregiony

 do 3,0
 3,1 a více

 hranice kontaktních pracovišť
 hranice mikroregionů
 vojenský újezd

ÚP ČR - krajská pobočka v Brně; Brno, 2021
zdroj dat: MPSV; Arc ČR 500, A rcdata Praha

0 10 km

Obr. 27: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 let v okrese Vyškov (průměr za rok 2020)

Tab. 13: Charakteristika mikroregionů v okrese Vyškov k 31. 12. 2020

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Bučovice	368	193	175	25	67	137	3,4
Ivanovice na Hané	100	50	50	7	18	221	2,5
Rousínov	145	73	72	7	29	379	2,5
Slavkov u Brna	468	214	254	27	76	434	2,9
Vyškov	706	356	350	44	149	548	2,7
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	26	12	14	0	3	179	-
Okres Vyškov	1 813	898	915	110	342	1898	2,9

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2020

Bučovicko

Je jediným dlouhodobě problematickým mikroregionem okresu. Za hlavní příčinu tohoto stavu je možno označit minimum středních a velkých zaměstnavatelských subjektů v této části okresu a dále pak kvalifikační strukturu uchazečů o zaměstnání. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 368 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 3,4 %. Významným zaměstnavatelem v této části okresu je textilní výrobce DINA – HITEX, spol. s r.o. v Bučovicích. Další významní zaměstnavatelé sídlí v průmyslové zóně v Brankovicích, a to výrobce bezpečnostních komponentů do automobilů PATVAG s.r.o. a případně výrobce lahůdek společnost KOKR BRANKOVICE, s.r.o.

Ivanovicko

K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 100 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 2,50 % (tj. druhá nejnižší hodnota v rámci Jihomoravského kraje). Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu patří výrobce veterinárních výrobků společnost Bioveta, a.s, dalším významným zaměstnavatelem mikroregionu je výrobce komponentů do motorových vozidel společnost fischer automotive systems s.r.o.

Rousínovsko

Hospodářské aktivity na území mikroregionu Rousínov jsou do značné míry podmíněny charakterem a socioekonomickými podmínkami zdejšího území. V mikroregionu má sídlo vedle malých a středních firem (tj. podniku do 250 pracovníků) i jeden větší podnik. V mikroregionu totiž sídlí druhý největší zaměstnavatel okresu Vyškov, výrobce výherních automatů a herních systémů – firma European Data Project (EDP), která do roku 2018 zaměstnávala přes tisíc pracovníků, v letech 2019 a 2020 jejich počet mírně poklesl (v Rousínově má výrobní závod, sídlí v Komořanech u Vyškova). Dalším důvodem nízké nezaměstnanosti mikroregionu je jeho dobrá poloha v rámci Jihomoravského kraje. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 145 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 2,53 % (tj. třetí nejnižší hodnota v rámci Jihomoravského kraje).

Slavkovsko

Slavkovsko je průmyslový mikroregion s relativně výrazným zastoupením zemědělství. Mikroregion se nachází v jižní části vyškovského okresu. Většina ekonomických aktivit je soustředěna do města Slavkov u Brna. Na stabilizaci zaměstnanosti se i nadále podílejí společnost Lohmann & Rauscher, s.r.o., LIKO-S, a.s., PEGAS - GONDA s.r.o., Devro s.r.o. a EMP s.r.o. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 468 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 2,9 %.

Vyškovsko

Druhým největším zaměstnavatelským subjektem na Vyškovsku je již výše zmíněná společnost European Data Project s.r.o. v Komořanech. Největším zaměstnavatelem v okrese Vyškov je Nemocnice s poliklinikou ve Vyškově, k dalším výrazným zaměstnavatelům v nevýrobní sféře stále patří i Ministerstvo obrany ČR – vojenské útvary

se sídlem ve Vyškově - Dědicích. V mikroregionu Vyškov se nachází několik průmyslových zón. Ve městě Vyškov se nacházejí tři průmyslové zóny, kde mají svá sídla následující společnosti: Lear Corporation Czech Republic s.r.o., Fritzmeier s.r.o., HESTEGO a. s., BKR ČR s.r.o, STAEG Facility, spol. s r.o., Böttcher ČR, k. s. Výrobní závod zde má společnost SMC Industrial Automation CZ, s.r.o., která sídlí v Brně. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 706 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 2,7 %.

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu ke 31. 12. 2020 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 6.

Okres Znojmo

Okres Znojmo byl v roce 2020 okresem s nejvyšší hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji (roční průměr 5,6 %), a zároveň šestou nejvyšší úrovní nezaměstnanosti mezi okresy ČR. Patří dlouhodobě mezi nezaměstnaností nejvíce postižené okresy zejména díky své geografické vzdálenosti od významných center a nedostatečné dopravní infrastruktury, která limituje možnosti denní dojíždky za prací.

Trh práce v okrese Znojmo je nevyvážený a má výrazně sezónní charakter s velkými výkyvy v zaměstnanosti. V regionu je nedostatek větších zaměstnavatelů a v ekonomice a zaměstnanosti hraje stále významnou roli zemědělská výroba a navazující zpracovatelský průmysl. Průmysl je koncentrován do Znojma a jeho blízkého okolí. Nedostatek pracovních příležitostí je zejména v okrajových mikroregionech Vranovska a Hrušovanska, kde se rovněž nejvíce projevuje sezónnost. Řada místních občanů vyjíždí za prací do blízkého Rakouska, ale v převážné míře se jedná pouze o pomocné sezónní práce v zemědělství a ve službách. V důsledku toho patří okres Znojmo v dlouhodobém měřítku k okresům s nejvyššími sezónními výkyvy v úrovni zaměstnanosti, resp. nezaměstnanosti v rámci celé ČR. Počet uchazečů na jedno nahlášené pracovní místo v okrese Znojmo dosahoval k 31. 12. 2020 hodnoty 3,1 osob.

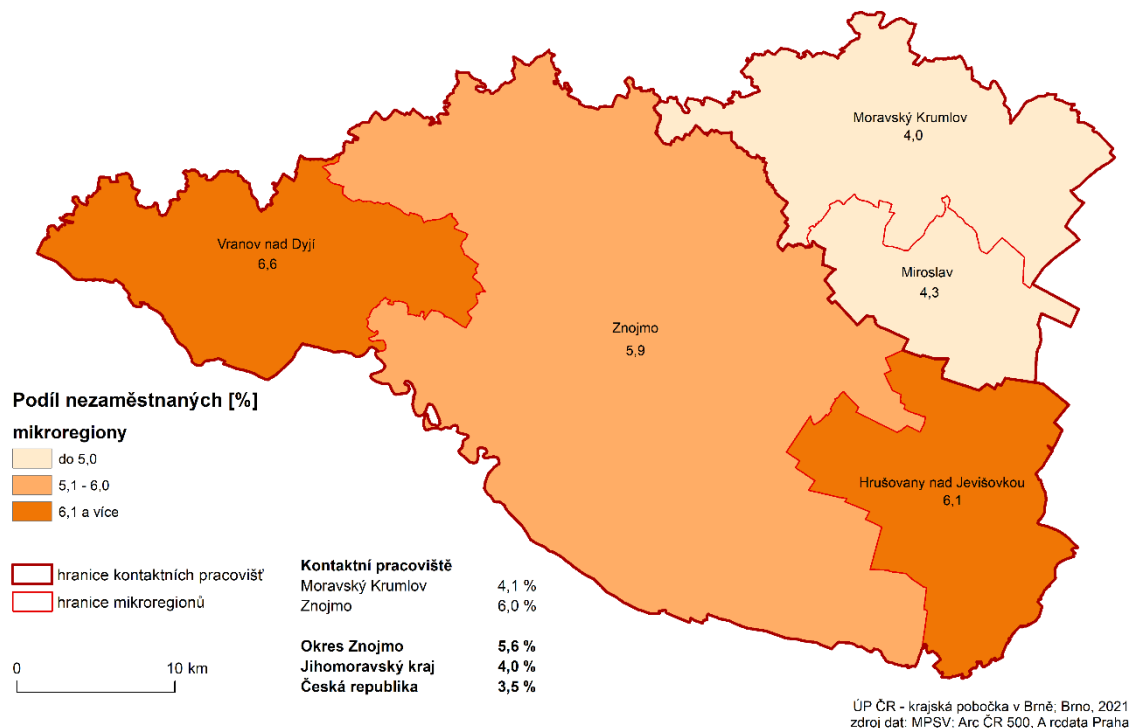
Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena dvěma kontaktními pracovišti: v Moravském Krumlově a Znojmě.

Silné stránky okresu

- susedství s Rakouskem

Slabé stránky okresu

- geografická vzdálenost od větších center
- špatná dopravní infrastruktura a špatná dostupnost velké části regionu
- sezónnost trhu práce
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nadprůměrná nezaměstnanost

Obr. 28: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Znojmo (průměr za rok 2020)

Tab. 14: Charakteristika mikroregionů v okrese Znojmo k 31. 12. 2020

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Hrušovany nad Jevišovkou	529	279	250	23	41	293	6,7
Miroslav	197	101	96	11	20	105	4,0
Moravský Krumlov	446	224	222	22	66	115	4,4
Vranov nad Dyjí	272	129	143	14	41	24	8,3
Znojmo	3 366	1647	1 719	192	370	996	6,7
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	26	15	11	1	2	36	-
Okres Znojmo	4 836	2 395	2 441	263	540	1569	6,4

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2020

Hrušovansko

Region Hrušovany nad Jevišovkou patří v rámci kraje k nejproblémovějším. Dopravní obslužnost je nedostatečná, zvláště v okrajových oblastech, které jsou odkázány na silniční dopravu. Ta je vzhledem k velkým vzdálenostem mezi obcemi neefektivní a přepravci ji trvale redukují. Velkou výhodou je doprava železniční, neboť mikroregionem prochází trať Znojmo-Břeclav a Znojmo-Brno. Ve srovnání s Vranovskem je zde situace po transformaci zemědělství příznivější. Bývalý Státní statek Znojmo (dříve největší zaměstnavatel okresu) se rozpadl na řadu nových zemědělských subjektů, které zaměstnaly značnou část

uvolněných pracovníků. Hlavním odvětvím regionu je zemědělství, které ovlivňuje svou sezonností také místní průmysl, orientovaný na zpracování zemědělských produktů – tj. průmysl cukrovarnický a konzervářský. S produkcí je úzce spjata také činnost přepravních společností. Jedním z největších zaměstnavatelů mikroregionu jsou Moravskoslezské cukrovary a.s. v Hrušovanech nad Jevišovkou, které zaměstnávají v době sezony až 300 zaměstnanců (stálých zaměstnanců v roce 2020 240). Dále zde působí firma VAPAS a.s., Hrušovany nad Jevišovkou. V menší míře je v regionu zastoupen průmysl stavebních hmot, dřevozpracující, kovoobráběcí a elektro průmysl.

Díky své poloze blízkosti rakouských hranic v posledních letech v regionu vzrostl podíl soukromých firem, jejichž předmětem podnikání je obchod, služby a pohostinství čerpající z potenciálu zahraniční klientely. Řada místních občanů vyjíždí za prací do blízkého Rakouska. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 529 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob, který byl spolu s mikroregionem Znojmo nejvyšší v rámci okresu (třetí nejvyšší v rámci kraje), dosáhl hodnoty 6,7 %.

Mirotlavsko

Malý region při hlavní dopravní komunikaci spojující Znojmo s Brnem. Poměrně výhodná dopravní poloha umožňující dojíždět za prací do krajského města i do větších hospodářských center okresu Brno-venkov (např. Ivančice, Pohořelice) způsobuje, že nezaměstnanost je v tomto mikroregionu na okresní poměry nízká (nejnižší v okrese, nižší než na vlastním Znojemsku). Významným zaměstnavatelem jsou Mirotlavské strojírny, s.r.o. K datu 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 197 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 4,0 %.

Moravskokrumlovsko

Druhou nejnižší nezaměstnanost v rámci okresu Znojmo má mikroregion Moravský Krumlov. K 31. 12. 2020 zde bylo evidováno celkem 446 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 4,4 %. Moravský Krumlov je po okresním městě druhým nejvýznamnějším hospodářským centrem okresu. Ve městě samotném však ubývá pracovních příležitostí. Nedaří se přivést investory, kteří by vytvořili nová pracovní místa. Významnou roli hraje sousedství regionu s okresem Brno-venkov a rovněž i možnost dojíždět ze severních částí regionu za prací do Brna. Nejvýznamnější zaměstnavatel je spotřební družstvo Jednota Moravský Krumlov (pátý největší zaměstnavatel v okrese). Dalším důležitým zaměstnavatelem je výrobce netkaných textilií RETEX a.s. a výrobní závod společnosti PBS POWER EQUIPMENT, s.r.o.

Vranovsko

V mikroregionu Vranovsko se na trhu práce dlouhodobě výrazně projevuje vliv sezónnosti, v důsledku čehož bývá podíl nezaměstnaných osob v letních měsících až o polovinu nižší než v měsících zimních. Jedná se o trvale problémovou část okresu. V jižní části regionu se rozkládá Národní park Podyjí, který svými striktními ochrannými předpisy neumožňuje rozvoj dalšího průmyslu ani podnikání v této oblasti. Trh práce je jednostranně orientován na zemědělství, lesnictví a v letním období i na cestovní ruch v oblasti Vranovské přehrady. Nově vytvářené pracovní příležitosti jsou až na malé výjimky pouze sezónního charakteru. V oblasti není rozvinut téměř žádný průmysl. Pracovní příležitosti v sousedním regionu Rakouska jsou většinou krátkodobého sezónního charakteru. K 31. 12. 2020 bylo

v mikroregionu evidováno celkem 272 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 8,3 %. Jedná se o mikroregion, v němž je v rámci Jihomoravského kraje úroveň nezaměstnanosti nejvyšší. V rámci obcí Jihomoravského kraje leží na Vranovsku 18 obcí, ve kterých je podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2020 vyšší než 10 %, v pěti obcích vyšší než 15 % (Lubnice, Rudlice, Stálky, Újezd a Vysočany), přičemž v obci Lubnice podíl nezaměstnaných osob dosahuje 17,9 %.

Znojensko

I přes vysokou nezaměstnanost (2. nejvyšší v rámci kraje) je Znojensko mikroregionem s nejvyšší hospodářskou a sociální úrovní v rámci okresu. Tato je ovlivňována zejména městem Znojmem, které představuje přirozené centrum regionu s nejvíce pracovními příležitostmi v průmyslu, stavebnictví, obchodě i ve službách. Velká přednost pro budoucí rozvoj této části okresu spočívá v jeho výhodné poloze na příjezdu do České republiky. Ze své polohy, zejména z pohledu mezinárodního, může znojenský region do budoucna více získávat. Jedná se především o pracovní příležitosti ve službách a cestovním ruchu zaměřené z velké části na zahraniční klientelu. Mnoho pracovních míst již v příhraniční části regionu vzniklo; řada podnikatelských aktivit je zaměřena na poskytování služeb zejména rakouským občanům. K 31. 12. 2020 bylo v mikroregionu evidováno celkem 3 366 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 6,7 %. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Znojmo patří společnost SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o., Nemocnice Znojmo (největší zaměstnavatel okresu), LAUFEN CZ, Nevoga s.r.o., EGSTON SYSTEM ELECTRONIC, spol. s r.o. a TAMURA-EUROPE LIMITED, o. s.

Společným znakem mikroregionu Znojensko je dlouhodobě především sezonnost prací, a to téměř ve všech odvětvích výrobního i nevýrobního charakteru. Nedochozí k příchodu nových investorů, kteří by mohli pozitivně ovlivnit míru nezaměstnanosti. Některé obce se potýkají s nedostatečnou dopravní obsluhovaností – lidé nemohou migrovat za prací do větších měst, popř. do sousedních regionů. Osoby samostatně podnikající vytvářejí pracovní místa především pro svou osobu a mnohdy pouze na sezonu. Vliv na rozdílnost ve výši nezaměstnanosti pak mají také VPP, která jsou uzavírána v mikroregionu Znojenska sice v hojně míře, nicméně se jedná opět především o místa sezonní.

Nejhorší situace na trhu práce je v oblasti ležící východně a jihovýchodně od města Znojma (okolí obce Jaroslavice). Jedná se oblast s převažující zemědělskou produkcí a převažujícím sezonním zaměstnáním. Částečně jsou obyvatelé zaměstnáváni v mikroregionu Hrušovany nad Jevišovkou, s nímž tato oblast sousedí. I zde jsou především zemědělské, popř. stavební činnosti vykonávány v době sezony. Velký podíl na zaměstnanosti v této lokalitě má bezprostřední blízkost hranic, kdy se opět jedná o práci po dobu sezony.

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu k 31. 12. 2020 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 7.

3 Charakteristika problémových skupin na krajském trhu práce a problémových regionů kraje z hlediska rozvoje zaměstnanosti

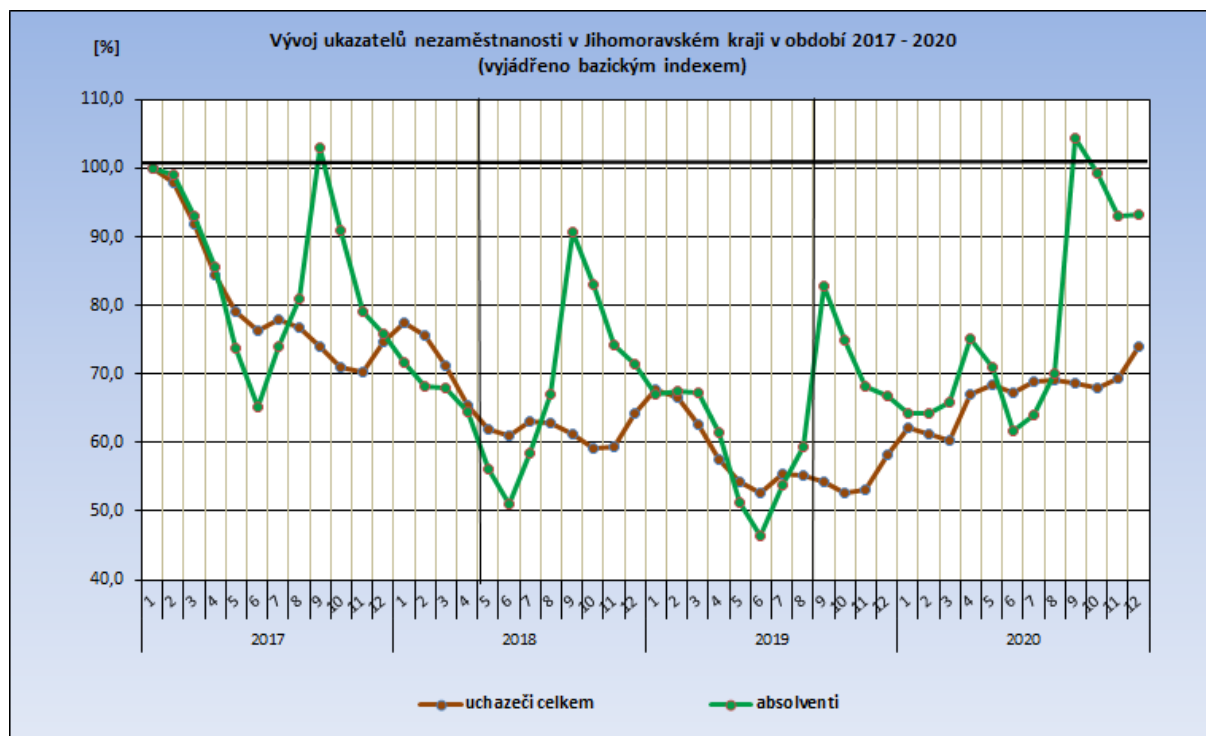
3.1 Problémové skupiny

K dlouhodobě obtížně umístitelným skupinám osob v Jihomoravském kraji vždy patřily osoby starší 50-ti let, dlouhodobě nezaměstnaní, nekvalifikovaní, zdravotně postižení a částečně také absolventi škol a mladiství. Tyto skupiny se mnohdy vzájemně prolínají a většina problémových uchazečů tak náleží k více skupinám současně.

Absolventi a mladiství

V posledních letech již absolventi mezi problémové skupiny nepatřili, je však pravděpodobné, že se zhoršující se situací na trhu práce se mezi ně opět zařadí.

Z celkového počtu uchazečů o zaměstnání tvořili v Jihomoravském kraji na konci roku 2020 absolventi škol a mladiství 5,2 % (1 910 osob), tento podíl byl o 0,5 % vyšší než celorepublikový průměr. Z hlediska absolutního počtu došlo meziročně k nárůstu počtu absolventů a mladistvých (o 543 osob, tj. o 39,7 % jejich stavu ke konci roku 2019). Průměrný roční podíl absolventů a mladistvých na celkovém počtu uchazečů byl v roce 2020 4,7 %, což je o 0,1 p. b. více než v roce 2019.

Obr. 29: Vývoj ukazatelů nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v období 2017 – 2020 (vyjádřeno bazickým indexem)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2020

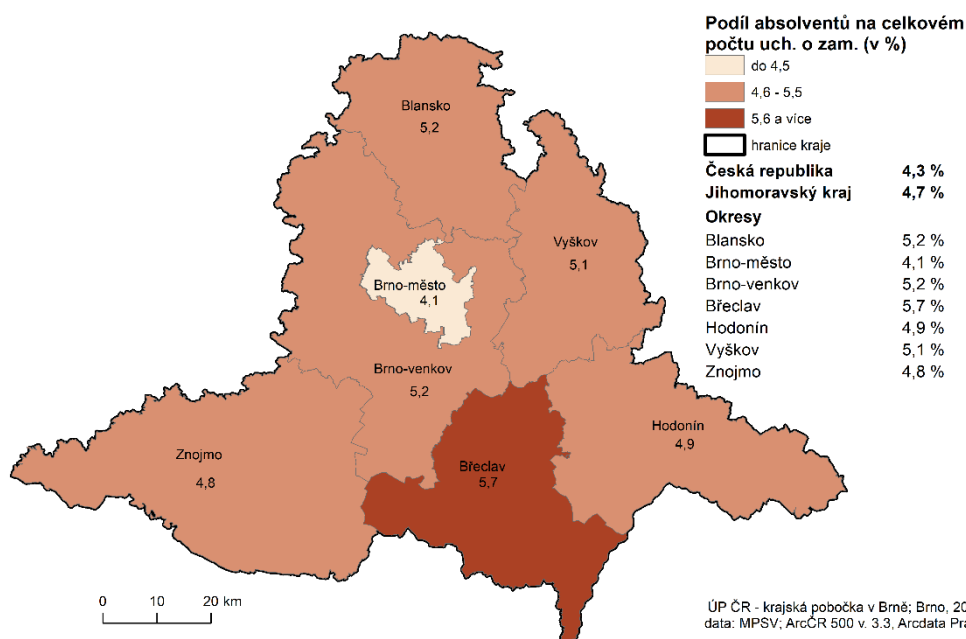

V současné době se s uplatnitelností potýkají zejména absolventi bez jasné profesní profilace a bez dostatečných IT dovedností či jazykových znalostí, případně absolventi oborů, kterých školy produkují násobně více, než je trh práce schopen absorbovat. Absolventi s technickým zaměřením nemívají s uplatnitelností problémy, absolventi humanitních oborů hledají uplatnění obtížněji.

Z regionálního hlediska byl v roce 2020, měřeno celkovým počtem, absolutně nejnižší počet absolventů evidován v okrese Vyškov (84 osob), nejvíce jich logicky bylo v Brně-městě (505 osob). Z hlediska relativního podílu absolventů na celkovém počtu uchazečů je však situace rozdílná, neboť nejnižší průměrnou roční hodnotu vykazoval okres Brno-město (4,1 %), naopak nejvyšší Břeclav (5,7 %). V případě okresu Brno-město má na nízkém podílu absolventů mezi uchazeči o zaměstnání rovněž vliv rostoucí počet společností zaměřených na poskytování strategických služeb, které často přijímají i osoby bez praxe (administrativní pracovníky, programátory, účetní).

PODÍL ABSOLVENTŮ NA CELKOVÉM POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ

v Jihomoravském kraji v roce 2020 (roční průměr)

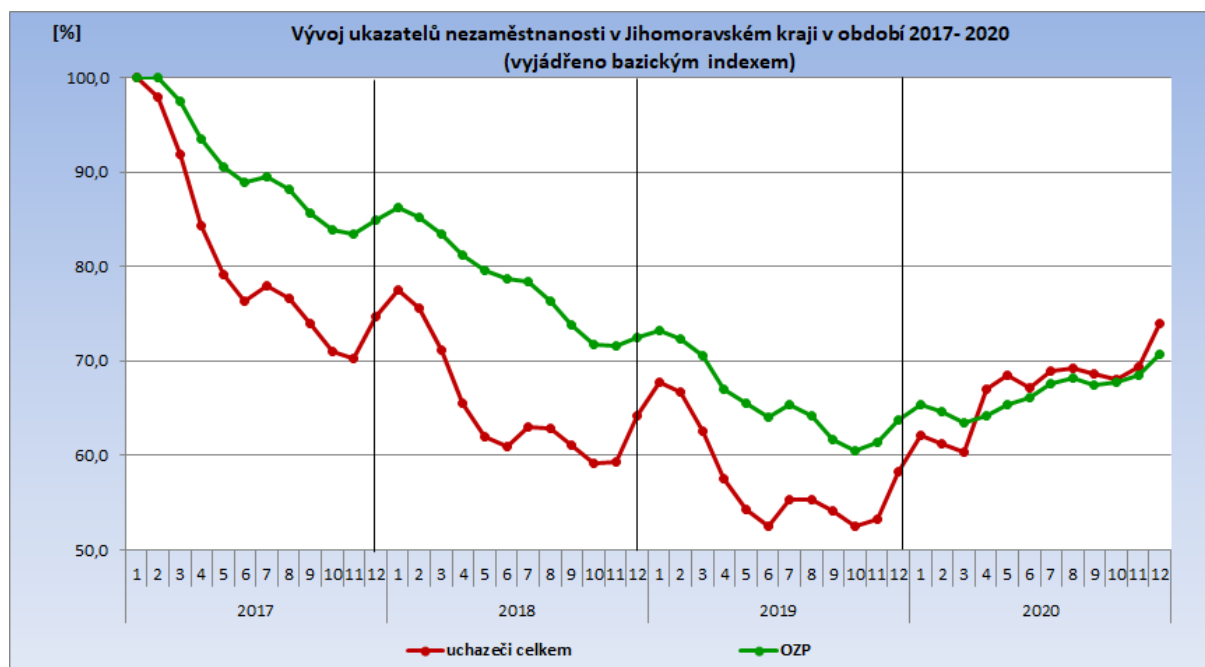
Obr. 12: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v roce 2020

Uplatnění mladých lidí na trhu práce se stále více dostává do popředí zájmu široké odborné veřejnosti ve všech evropských zemích. Známa skutečnost, že úroveň vzdělání je rozhodující pro uplatnění na trhu práce, se potvrzuje i u mladé generace vstupující na pracovní trh. Získání přinejmenším středního vzdělání s maturitou či v posledních letech i vysokoškolského vzdělání, se stává standardem pro mladé lidi. Bohužel však tento tlak na masové zvyšování kvalifikační úrovně s sebou na straně druhé přináší i snížení nároků na

účastníky vzdělávání a tím také pokles výsledné kvality dosaženého vzdělání. Zaměstnavatelé si pak často oprávněně stěžují na současnou úroveň absolventů, a to jak středních, tak vysokých škol.

Osoby se ZP

Počet uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením (dále OZP) se v předchozích letech v Jihomoravském kraji příliš neměnil, pohyboval se kolem 7 tis. osob, avšak během roku 2017 se začal tento stav snižovat. Tento trend pokračoval i v roce 2018 a 2019 a na konci prosince 2019 bylo registrováno 4 546 uchazečů se zdravotním postižením. V roce 2020 se tento vývoj zastavil a počet uchazečů se zdravotním postižením začal naopak opět stoupat. Na konci roku 2020 bylo registrováno 5 050 uchazečů se zdravotním postižením, což bylo o 504 osob více než před rokem. Jejich podíl na celkové nezaměstnanosti však vzhledem k celkovému nárůstu úrovně nezaměstnanosti meziročně výrazně poklesl na 13,7 %.

Obr. 31: Vývoj ukazatelů nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v období 2017 - 2020 (vyjádřeno bazickým indexem)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2020

Z hlediska absolutního počtu osob je cca čtvrtina OZP koncentrována do okresu Brno-město (25,3 %). Vysoký počet uchazečů se zdravotním postižením je také lokalizován v okrese Hodonín (20,5 %). Naopak nejméně osob z této skupiny je evidováno v okrese Vyškov (6,8 %).

Z hlediska podílu na celkové nezaměstnanosti je v případě osob se zdravotním postižením situace v jednotlivých okresech v poměrně vyrovnaná. Výjimkou jsou okresy Brno-město a Znojmo, kde je lokalizován nejnižší podíl uchazečů OZP (v Brně 9,3 %, ve Znojmě 11,2 %). Nejvyšší podíl je pak v okrese Blansko (20,9 %). Hodnota tohoto podílu za celý Jihomoravský kraj byla na konci roku 2020 13,7 % (na úrovni celé ČR tvoří OZP 13,2 % všech uchazečů o zaměstnání).

Mezi osobami se zdravotním postižením je na úřadech práce v JMK nejvíce evidováno osob invalidních v I. stupni invalidity (59,1 %). Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o osoby s lehčími formami postižení, lze jim při cílené pomoci místo na trhu práce nalézt. Druhou významnou skupinou jsou invalidní osoby náležející do II. stupně invalidity (29,2 %). Ve struktuře osob se zdravotním postižením lze zaznamenat i některé odlišnosti ve zdravotním omezení podle pohlaví.

Tab. 15: Struktura OZP podle stupně zdravotního postižení v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2020

Území	Uchazeči OZP						
	celkem	ženy v %	muži v %	z toho osoba invalidní			z toho osoba zdrav. znevýhodněná
				I. stupeň invalidity	II. stupeň invalidity	III. stupeň invalidity	
Blansko	518	50,8	49,2	361	136	0	21
Brno-město	1 277	54,5	45,5	680	335	2	260
Brno-venkov	843	52,9	47,1	499	291	1	52
Břeclav	496	51,0	49,0	308	128	0	60
Hodonín	1 034	46,8	53,2	651	334	0	49
Vyškov	342	57,6	42,4	193	95	1	53
Znojmo	540	48,9	51,1	293	156	1	90
Jihomoravský kraj	5 050	51,5	48,5	2985	1475	5	585

Pramen: Databáze OKpráce, ÚP ČR, 2020

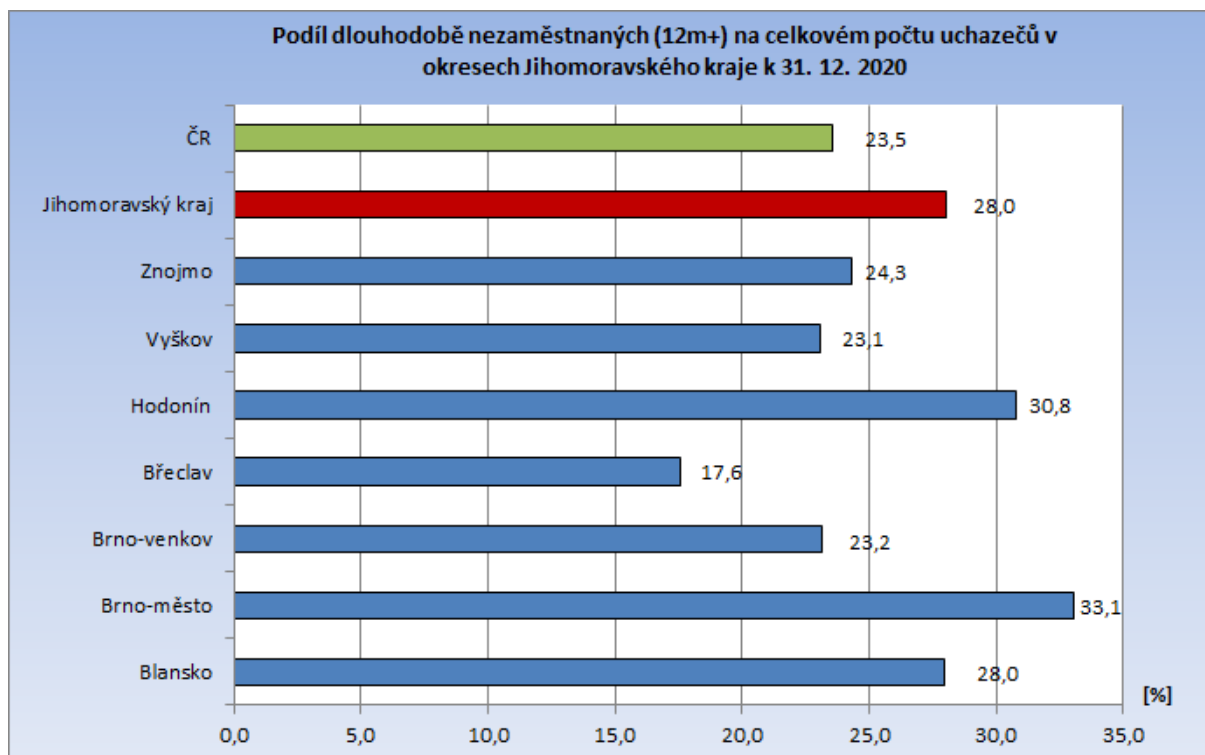
Z hlediska profesního uplatnění nachází osoby se zdravotním postižením práci v jednoduchých pracovních činnostech, které nejsou náročné fyzicky, mentálně ani smyslově. Mezi typy vhodných činností pro osoby s tělesným postižením se obecně řadí lehké či středně těžké manuální práce jakými jsou například: lepení papírových výrobků, zhotovení obalových materiálů, manipulace s nejrůznějšími materiály, měření a vyměřování, kreslení a zakreslování, stříhání, šití, rýsování, řezání a pilování různých materiálů, práce s ručním náradím, montáž a demontáž různých součástí, popř. obsluha mechanických strojů, apod.

Uplatnění zdravotně handicapovaných uchazečů na trhu práce v Jihomoravském kraji je v současné době obtížné především z „kvalifikačních“ a osobních důvodů na straně uchazečů. Velká část těchto uchazečů má pouze základní vzdělání, což v kombinaci se zdravotním handicapem znamená, že na trhu práce jsou uplatnitelní jen stěží. Podpora ze strany státu, a to nejen finanční (§ 78 zákona o zaměstnanosti či zvýhodnění dodavatelů zaměstnávajících více než 50 % OZP dle § 38 zákona 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek) vytváří pro zaměstnávání OZP podmínky více než dobré a představuje pro řadu zaměstnavatelů významnou motivaci k rozvoji podnikání v této oblasti. Je však otázkou nakolik je tato masivní podpora (§ 78) skutečně efektivní – přestože totiž vynakládané prostředky na podporu zaměstnávání OZP rostou, počet OZP v evidenci Úřadu práce se výrazněji nemění.

Dlouhodobě nezaměstnaní s délkou evidence nad 12 měsíců

Meziročně se podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu uchazečů v Jihomoravském kraji zvýšil, a to z 25,1 % (ve 4. čtvrtletí 2019) **na 28,0 %** (ve 4. čtvrtletí 2020). V posledních letech jsme mohli sledovat postupné snižování tohoto podílu, v roce 2018 podíl dlouhodobě nezaměstnaných dosáhl hodnot, které jsme mohli pozorovat před nástupem hospodářské krize (pro porovnání: ve 4. čtvrtletí 2008 činil v kraji podíl dlouhodobě nezaměstnaných 30,3 %), v roce 2020 se však tento trend otočil. Nezaměstnaností delší než 12 měsíců jsou postiženy především osoby ve věku nad 50 let, dále uchazeči se základním vzděláním a osoby se zdravotním omezením.

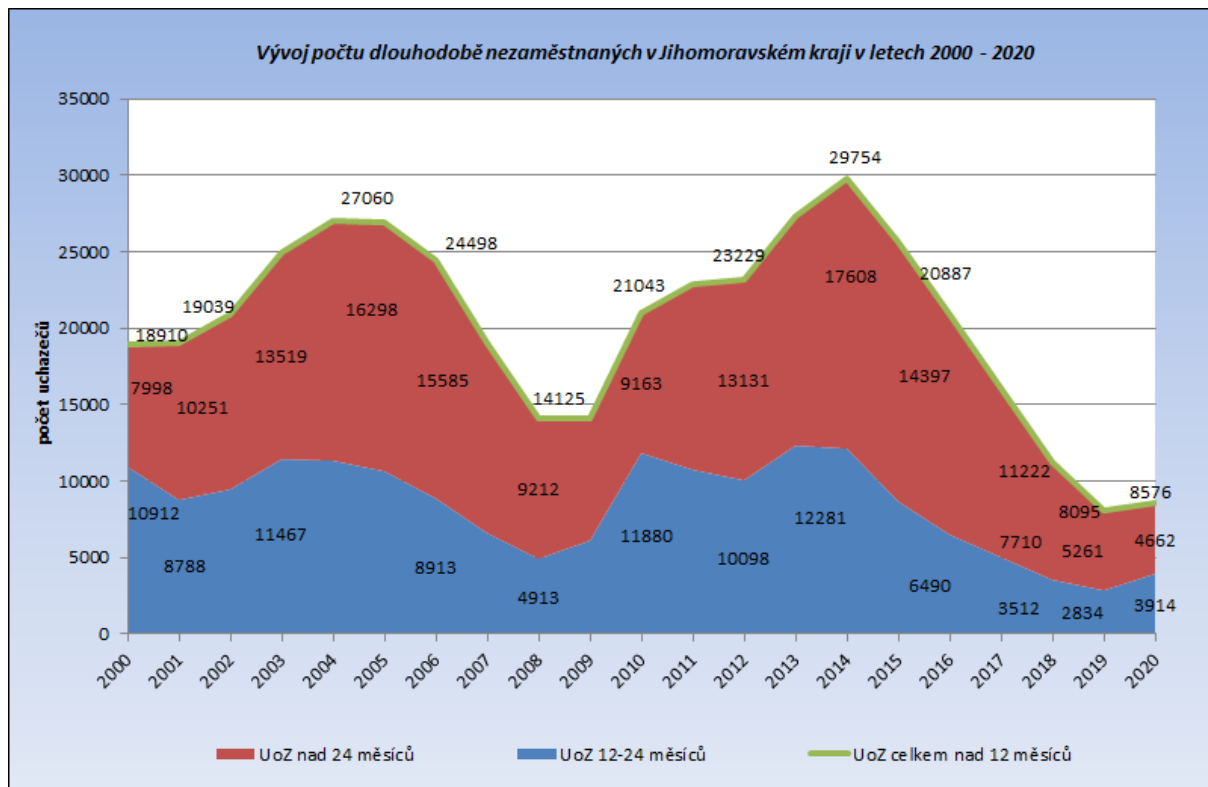
Více než polovina ze všech dlouhodobě nezaměstnaných je navíc v evidenci úřadu práce déle než dva roky (jedná se průměrně o cca 4 700 osob z celkového počtu 8 576 osob dlouhodobě nezaměstnaných, tedy o 54,4 %). Více než třetina těchto osob již přesáhla věk 50 let, a více než třetina má pouze základní vzdělání, mnoho jich navíc současně spadá do některé z dalších ohrožených skupin na trhu práce (OZP, osoby pečující o děti do 15 let). Tito lidé se, často ne vlastní vinou, „vydělili ze společností“ a k možnosti najít nové pracovní uplatnění bývají často skeptičtí. S hledáním zaměstnání mívají negativní zkušenosti – zaměstnavatelé je často již předem považují za osoby nezaměstnatelné. Faktem ovšem zůstává, že část z nich o pracovní uplatnění příliš nestojí a v evidenci úřadu práce setrvává pouze z důvodů možnosti žádat o sociální dávky, což potvrzují počty dlouhodobě nezaměstnaných v okrese Brno-město v porovnání s počty z ostatních okresů Jihomoravského kraje. V okrese Brno-město je dlouhodobě nezaměstnaných 33,1 %, v ostatních okresech se jejich počet pohybuje od necelých 18 % (okres Břeclav) po 31 % (okres Hodonín). V okrese Brno-město je (k 30. 6. 2020) mezi dlouhodobě nezaměstnanými pouze 33,5 % uchazečů nad 55 let a jenom 22,4 % OZP. Naopak počet uchazečů se základním nebo nižším vzděláním mezi dlouhodobě nezaměstnanými je v Brně-městě nadprůměrný (44,2 %) a podobně je na tom i procentuální zastoupení uchazečů s exekucemi (36,0 %). Ve všech ostatních okresech je situace odlišná. Počet uchazečů nad 55 let se v ostatních okresech průměrně pohybuje okolo 43 % a počet uchazečů OZP kolem 39 %. Dlouhodobě nezaměstnaní se základním nebo nižším vzděláním jsou v ostatních okresech zastoupeni 22 % až 33 % a uchazeči s exekucí pouze 17 % (výjimkou je okres Znojmo, kde je uchazečů s exekucemi přes 25 %). Na těchto výrazných rozdílech mezi okresem Brno-město a zbytkem okresů Jihomoravského kraje lze vidět, že dlouhodobá nezaměstnanost je především problémem sociálním, na jehož řešení běžné nástroje aktivní politiky zaměstnanosti nestačí.

Obr. 32: Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12m+) na celkovém počtu uchazečů v okresech Jihomoravského kraje k 31. 12. 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2020

Z regionálního hlediska je k 31. 12. 2020, měřeno celkovým počtem, absolutně nejnižší počet osob dlouhodobě nezaměstnaných evidován v okrese Vyškov (418 osob), nejvíce jich je ve městě Brně (4 523 osob). Z hlediska podílu dlouhodobě nezaměstnaných osob na celkovém počtu uchazečů nejnižší hodnotu vykazuje okres Břeclav (17,6 %), nejvyšší okres Brno-město (33,1 %). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných v Brně poměrně významně převyšuje hodnotu na úrovni Jihomoravského kraje (28,0 %), a je dokonce o 9,6 p. b. vyšší než celorepubliková úroveň (23,5 %). Tato situace je poměrně alarmující, neboť de facto každý třetí uchazeč je v Brně evidován déle než 1 rok (konkrétně 33,1 %). Uchazeči v evidenci ÚP déle než 2 roky tvoří necelou pětinu všech nezaměstnaných v Brně (17,4 %). V Brně je takto vysoká úroveň dlouhodobé nezaměstnanosti do značné míry důsledkem koncentrace sociálně vyloučených osob na straně jedné, a na straně druhé v podmínkách velkoměsta většími možnostmi setrvat ve „chtěné“ nezaměstnanosti.

Obr. 33: Vývoj počtu dlouhodobě nezaměstnaných v Jihomoravském kraji v letech 2000 - 2020

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2020

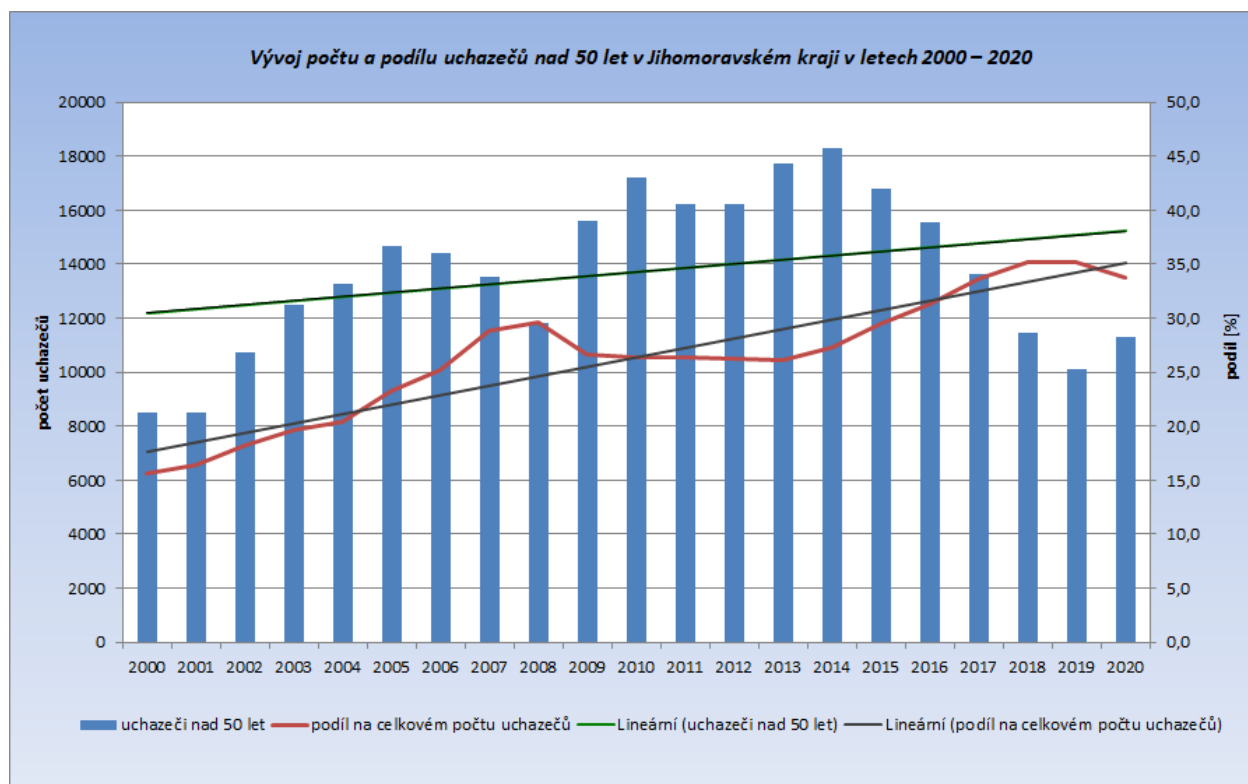
Díky příznivému vývoji ekonomiky a poklesu celkové nezaměstnanosti v průběhu let 2014 až 2019, kdy celkový počet uchazečů oproti 1. čtvrtletí 2014 klesl v Jihomoravském kraji na méně než třetinu, se příznivě vyvíjela i oblast dlouhodobé nezaměstnanosti. V roce 2020 se však tento vývoj stagnoval. Počet dlouhodobě nezaměstnaných byl oproti 1. čtvrtletí 2014 na konci roku 2020 přibližně na 29 %. Ve skupině uchazečů, kteří jsou evidováni déle, než dva roky je pokles oproti 1. čtvrtletí 2014 cca na čtvrtinu, v této skupině však počet nezaměstnaných dokonce ještě během celého roku 2014 rostl a postupně začal klesat až v roce 2015. Meziročně se mezi lety 2019 a 2020 nejzřetelněji navýšil počet uchazečů v kategorii 12-24 měsíců, i tato kategorie se však v porovnání s 1. čtvrtletím roku 2014 snížila cca na třetinu.

Skupina osob nad 50 let

Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání ve věku nad 50 let vzrostl od roku 2000 do roku 2015 v Jihomoravském kraji na téměř dvojnásobek, v posledních letech však docházelo k postupnému poklesu počtu evidovaných uchazečů v této kategorii. Tento pozitivní trend se zastavil v roce 2020, kdy těchto uchazečů opět přibylo cca na úroveň roku 2018. Vzhledem k nárůstu celkového počtu uchazečů však relativní zastoupení této kategorie na celkovém počtu uchazečů kleslo. Celkový trend můžeme vidět v následujícím grafu. V roce 2008, kdy byl celkový počet uchazečů nad 50 let obdobný jako nyní a celkový počet uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji dosahoval téměř 40 tis. osob, byl podíl této

skupiny 29,6 %, nyní (rok 2020) představují 33,7 % všech uchazečů (jedná se o průměrné roční hodnoty).

Obr. 34: Vývoj počtu a podílu uchazečů nad 50 let v Jihomoravském kraji v letech 2000 – 2020
Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2020

Tato skupina zároveň vykazuje **nižší úroveň kvalifikace** (cca čtvrtina uchazečů nad 50 let pouze základní vzdělání a téměř polovina je vyučena), jejich dosažená kvalifikace navíc již často neodpovídá požadavkům současného trhu práce. Uplatnění osob starších 50-ti let se výrazně snižuje také v souvislosti se zdravotním omezením. Právě kombinace zdravotního omezení spolu s vyšším věkem a nedostatečnou kvalifikací vede ke skutečnosti, že tyto osoby velmi obtížně hledají uplatnění. Zároveň často mají negativní zkušenosti s přístupem zaměstnavatelů, kteří na volném trhu práce upřednostňují mladší věkové kategorie. To vede k postupné rezignaci a ztrátě motivace hledat nové zaměstnání.

Cílená podpora Úřadu práce při zaměstnávání těchto uchazečů je přitom ze strany zaměstnavatelů přijímána velmi pozitivně. Pro posílení možností APZ proto realizuje Krajská pobočka v Brně i Regionální individuální projekty zaměřené na tuto skupinu osob. V období 2016-2022 probíhá realizace projektu „50 PLUS v Jihomoravském kraji“, který je zaměřen na uchazeče ve věku nad 50 let, kteří jsou v evidenci déle než 5 měsíců a jeho hlavním cílem je pomoc klientům z cílové skupiny v jejich návratu na trh práce a získat kvalitní a dlouhodobé zaměstnání. Od začátku realizace projektu bylo zařazeno 2 050 uchazečů, v roce 2020 vstoupilo do projektu 215 klientů.

Z hlediska detailní věkové struktury je nejvíce osob evidováno ve věkové kategorii 55 – 59 let (39,7 %) a stále roste podíl uchazečů ve věkové skupině nad 60 let (ke konci roku 2020 podíl této věkové skupiny činil 28,7 %, což je o 0,5 p. b. více než v prosinci 2019).

S ohledem na současnou věkovou hranici odchodu do důchodu se však jeví jako reálné motivovat k návratu na trh práce spíše uchazeče z věkových kategorií 50 – 59 let u žen a u mužů 50 – 59 let. Ve věkové kategorii nad 60 let lze již zaznamenat menší snahu si práci hledat; tyto osoby z převážné části zůstávají na úřadech práce evidovány až do dosažení jejich důchodového věku, nebo využívají možnost odejít do předčasného důchodu.

Nekvalifikovaní uchazeči

Meziročně se počet uchazečů se základním vzděláním (včetně kategorie „bez vzdělání“) zvýšil v Jihomoravském kraji o 1 761 osob, tedy o 23,2 % jejich stavu v prosinci 2019. V evidenci poboček úřadu práce v Jihomoravském kraji bylo na konci prosince 2020 registrováno celkem 9 364 uchazečů se základním vzděláním. Podíl této skupiny nezaměstnaných na počtu všech evidovaných činil koncem roku 2020 25,4 %, což bylo o 0,7 p. b. méně než v prosinci 2019. Šance najít pracovní uplatnění pro tyto uchazeče není v Jihomoravském kraji příliš dobrá. Počty těchto uchazečů díky zhoršující se situaci na trhu práce rostou, celkový počet uchazečů v Jihomoravském kraji však roste rychleji, což vede k postupnému snižování podílu uchazečů se základním vzděláním na celkovém počtu UoZ. Situace v kraji je však o něco příznivější než v rámci celé ČR, kde podíl nekvalifikovaných uchazečů činil ke konci roku 2020 28,9 % a byl tak o 3,5 p. b. vyšší.

Problémem této skupiny osob je často také jejich nízká motivace pracovat. Na trhu práce se tito pracovníci nesnadno umisťují, pomoc úřadů práce proto spočívá i v možnosti nabídnout jim umístění např. prostřednictvím veřejně prospěšných prací (VPP). Důležitá je rovněž organizace rekvalifikačních kurzů či podpora zaměstnavatelů při přijetí a zaškolení těchto uchazečů o zaměstnání.

Z regionálního hlediska je k 31. 12. 2020, měřeno celkovým počtem, absolutně nejnižší počet nekvalifikovaných osob evidován v okrese Vyškov (392 osob), nejvíce jich je ve městě Brně (4 419 osob). Z hlediska podílu nekvalifikovaných osob na celkovém počtu uchazečů nejnižší hodnoty vykazují okresy Brno – venkov (17,9 %) a Blansko (19,2 %), naopak nejvyšší okres Brno-město (32,3 %).

Tato skupina se do značné míry prolíná s výše popsány skupinami dlouhodobě nezaměstnaných, uchazečů nad 50 let a OZP.

Osoby pečující o děti do 15 let

Výraznému zvýšení zaměstnanosti těchto uchazečů brání, stejně jako v minulosti, nízký počet jednosměnných pracovních míst a míst na zkrácený úvazek, chybějící možnost zabezpečit péči o děti formou finančně nenáročných služeb, či v rámci rodin. Rodiče vracející se z mateřské dovolené zaměstnavatelé přirovnávají k absolventům. Navíc se obávají časté nemocnosti dětí a s tím spojené absence rodiče na pracovišti. K 30. 6. 2020 bylo v evidenci ÚP v Jihomoravském kraji vedeno **4 996 takovýchto osob**.

Tab. 16: Uchazeči o zaměstnání pečující o dítě ve věku do 15 let (stav k 30. 6. 2020)

Území	Počet UoZ pečujících o dítě ve věku do 15 let			Doba evidence			Doba evidence (v %)		
	celkem	v tom		do 12 měsíců	12 - 24 měsíců	nad 24 měsíců	do 12 měsíců	12 - 24 měsíců	nad 24 měsíců
		muži	ženy						
Blansko	412	125	287	335	48	29	81,3%	11,7%	7,0%
Brno-město	2110	292	1818	1279	363	468	60,6%	17,2%	22,2%
Brno-venkov	587	25	562	437	70	80	74,4%	12,0%	13,6%
Břeclav	319	6	313	260	29	30	81,5%	9,1%	9,4%
Hodonín	688	31	657	439	105	144	63,8%	15,3%	20,9%
Vyškov	249	5	244	186	40	23	74,7%	16,1%	9,2%
Znojmo	631	61	570	425	111	95	67,3%	17,6%	15,1%
Jihomoravský kraj	4996	545	4451	3361	766	869	67,3%	15,3%	17,4%

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2020

Tuto skupinu tvoří převážně ženy (89,1%). Z hlediska detailní věkové struktury je nejvíce osob evidováno ve věkové kategorii 30 – 44 let. Co se týče úrovně kvalifikace, počet jedinců se základním vzděláním, vyučením a maturitou je podobný. Počet vysokoškoláku je v této skupině výrazně menší, jelikož tyto osoby často mohou kombinovat péči o děti s prací, nejen díky většímu finančnímu ohodnocení, ale i díky flexibilitě pracovní doby. Dosažená kvalifikace často po dlouhé neaktivitě, způsobené péčí o děti, již neodpovídá požadavkům současného trhu práce. Z pohledu doby délky evidence, jsou nejvíc zastoupenou skupinou uchazeči do 12 měsíců. Téměř pětina uchazečů, je evidována více než 24 měsíců (viz. Tab. 19).

3.2 Problémové regiony

Nepříznivá situace na trhu práce je dlouhodobě zaznamenávána v příhraničních periferních regionech na jihu kraje. Problémové oblasti v Jihomoravském kraji jsou dislokovány přes cca polovinu území okresu Hodonín (mikroregiony Hodonín, Velká nad Veličkou a Veselí nad Moravou) a přes více než polovinu území okresu Znojmo (mikroregiony Vranov nad Dyjí, Hrušovany nad Jevišovkou a Znojmo). Tyto regiony jsou dlouhodobě nad celokrajským průměrem hodnot podílu nezaměstnaných osob. V posledním roce výrazně vzrostl podíl nezaměstnaných osob také v okrese Brno-město a mikroregionu Klobouky u Brna z okresu Brno-venkov.

Tab. 20: Problémové mikroregiony s nadprůměrnou nezaměstnaností v Jihomoravském kraji (stav k 31. 12. 2020)

Mikroregion	Podíl nezaměst. [%]	Počet nezaměstnaných			Průměrný roční podíl nezaměst. [%]	Okres
		celkem	v tom			
			muži	ženy		
Vranov nad Dyjí	8,3	272	129	143	24	Znojmo
Hrušovany nad Jevišovkou	6,7	529	279	250	293	Znojmo
Znojmo	6,7	3 366	1647	1 719	996	Znojmo
Hodonín	6,1	2546	1378	1168	577	Hodonín
Velká nad Veličkou	5,6	310	168	142	221	Hodonín
Veselí nad Moravou	5,4	869	454	415	120	Hodonín
Brno-město	5,2	13677	6708	6969	15216	Brno-město
Klobouky u Brna	5,1	693	350	343	307	Brno-venkov

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2020

Podrobnější charakteristika jednotlivých mikroregionů je uvedena v kapitole 2.2.

4 Cizinci na trhu práce

Ke dni 31. 12. 2020 bylo na kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR v Jihomoravském kraji **registrováno téměř 70 tis. pracovníků ze zahraničí**. Kromě toho bylo živnostenskými úřady v kraji registrováno dalších 7,7 tis. cizinců, kteří soukromě podnikají. **Celkem se tedy na trhu práce v Jihomoravském kraji legálně pohybovalo téměř 77,6 tis. cizinců.**

Tab. 21: Počet cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2020

	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	JMK
Cizinci registrovaní Úřadem práce	1 931	45 549	10 473	5 248	3 203	1 793	1 671	69 868
<i>z toho</i>								
<i>Informace - občané EU/EHP a Švýcarska</i>	1 289	30 034	5 761	3 980	2 382	1 229	980	45 655
<i>Informace - cizinci třetích zemí</i>	437	10 104	1 801	426	174	278	272	13 492
<i>Zaměstnanecké karty</i>	190	4 858	1 701	519	348	231	176	8 023
<i>Modré karty</i>	1	32	7	1	0	0	0	41
<i>Pracovní povolení</i>	14	521	1 203	322	299	55	243	2 657
Cizinci registrovaní Živnostenskými úřady	296	4 742	773	547	479	416	511	7 764
Celkem	2 227	50 291	11 246	5 795	3 682	2 209	2 182	77 632

Pramen: Statistika OK Práce 2020, statistika živnostenského podnikání MPO 2020

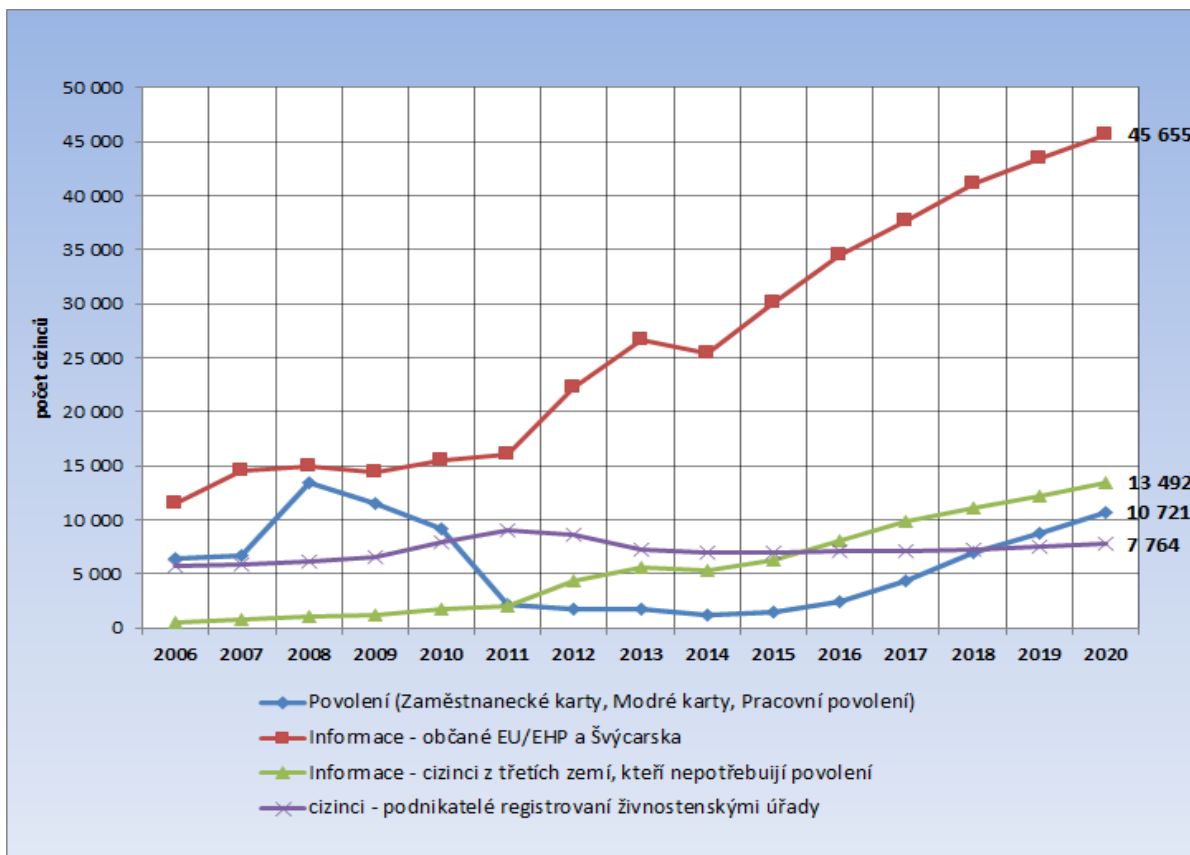
Celkový počet cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji od roku 2011 rychle roste, a to především díky zvyšujícím se počtům pracovníků ze zemí EU. Od roku 2015 - v souvislosti s růstem ekonomiky a snižující se celkovou nezaměstnaností však rychle rostla i poptávka po zahraniční pracovní síle ze třetích zemí. Nic na tom zatím nezměnila ani současná pandemie COVID-19 a s ní spojená omezení či očekávání ekonomické recese. Meziročně (ve srovnání s koncem roku 2019) došlo k nárůstu celkového počtu cizinců v kraji o 5,7 tis., tedy ještě o 0,2 tis. více než mezi roky 2018-2019, přičemž počet cizinců-podnikatelů evidovaných živnostenskými úřady vzrostl o 237 osob (o 3,1 %) a počet zaměstnaných cizinců se meziročně navýšil o 5 504 osob (tj. o 8,6 %). Téměř polovina tohoto nárůstu připadala na občany EU, avšak relativně nejrychleji se zvyšoval počet cizinců z třetích zemí (počet zaměstnaneckých karet vzrostl o 35,5 %).

Struktura cizinců působících na trhu práce v Jihomoravském kraji doznala od nástupu hospodářské krize v roce 2008 výrazných změn. Zatímco v roce 2008, těsně před nástupem hospodářské krize, byl počet pracovníků ze zemí EU a cizinců ze třetích zemí téměř vyrovnaný, v současné době **dvě třetiny cizinců evidovaných úřady práce (tedy cizinců v postavení zaměstnanců) v Jihomoravském kraji představují občané EU/EHP** (ke konci roku 2020 tento podíl činil 65,3 %).

Obr. 35: Vývoj celkového počtu cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji v letech 2006-2020

Pramen: Statistiky OK Práce 2020, statistika živnostenského podnikání MPO 2020

Obr. 36: Vývoj počtu cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji v letech 2006 - 2020 podle typu registrace

Pramen: Statistiky OK Práce 2020, statistika živnostenského podnikání MPO 2020

Dá se říci, že probíhající pandemie nemá zatím na poptávku po zahraniční pracovní síle téměř žádný vliv. Běžící program Antivirus v podstatě zmrazil trh práce, což v kombinaci se stále relativně velmi nízkou úrovní nezaměstnanosti v ČR (v rámci EU) vede k tomu, že vhodné volné pracovní síly je na trhu stále nedostatek. To podněcuje další přísun zahraniční pracovní síly. Zároveň roste i počet cizinců z třetích zemí, kteří nepotřebují pracovní povolení či zaměstnaneckou kartu (získali trvalý pobyt, jsou rodinnými příslušníky občana EU apod.). Takže ačkoli počet cizinců působících na trhu práce v kraji na základě pracovního povolení či zaměstnanecké karty zatím neosáhl rekordních hodnot z roku 2008, v celkovém součtu již počet cizinců z třetích zemí hodnoty z roku 2008 převýšil (v roce 2008 to bylo 14 470 osob, na konci roku 2019 již 24 213 osob).

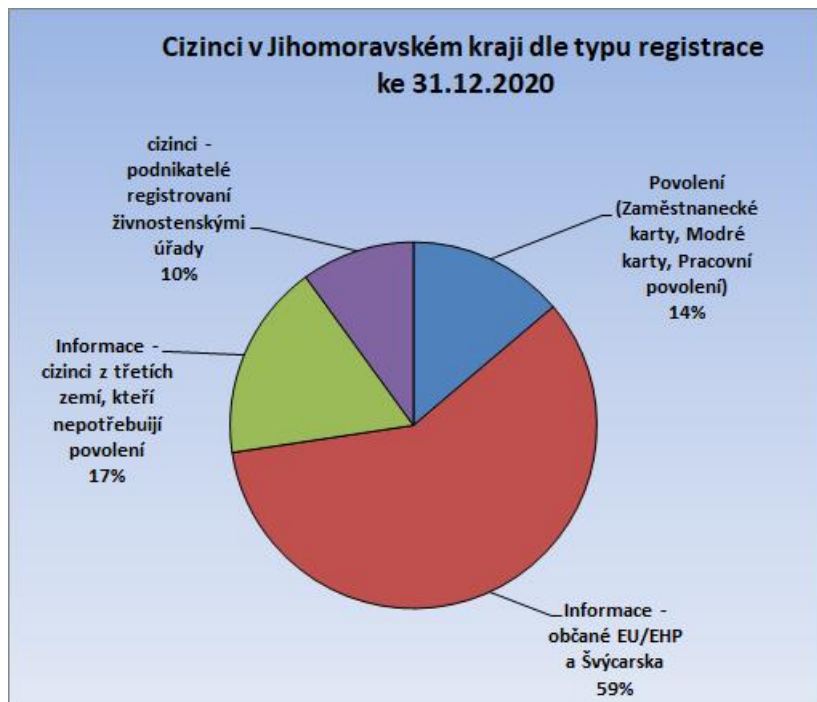
Tab. 22: Počet cizinců – podnikatelů registrovaných živnostenskými úřady k 31. 12. 2020

	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	JM kraj	ČR
celkem podnikatelů	17 144	85 653	37 410	22 701	26 648	16 996	20 220	226 772	2 076 010
z toho cizinci	296	4 742	773	547	479	416	511	7 764	97 803
podíl cizinců	1,7%	5,5%	2,1%	2,4%	1,8%	2,4%	2,5%	3,4%	4,7%
v tom:									
Slovensko	85	1 868	238	207	252	114	104	2 868	20 253
<i>podíl na cizincích</i>	<i>28,7%</i>	<i>39,4%</i>	<i>30,8%</i>	<i>37,8%</i>	<i>52,6%</i>	<i>27,4%</i>	<i>20,4%</i>	<i>36,9%</i>	<i>20,7%</i>
Ukrajina	69	943	249	84	34	96	46	1 521	24 155
<i>podíl na cizincích</i>	<i>23,3%</i>	<i>19,9%</i>	<i>32,2%</i>	<i>15,4%</i>	<i>7,1%</i>	<i>23,1%</i>	<i>9,0%</i>	<i>19,6%</i>	<i>24,7%</i>
Vietnam	55	685	80	123	92	45	213	1 293	20 505
<i>podíl na cizincích</i>	<i>18,6%</i>	<i>14,4%</i>	<i>10,3%</i>	<i>22,5%</i>	<i>19,2%</i>	<i>10,8%</i>	<i>41,7%</i>	<i>16,7%</i>	<i>21,0%</i>

Pramen: statistika živnostenského podnikání MPO 2020

Pokud jde o **počty cizinců - živnostníků**, tak po dočasném nárůstu jejich počtu v letech 2009-2011 se jejich stavy stabilizovaly. Nárůst počtu cizinců - podnikatelů v letech 2009-2011 byl důsledkem restriktivních opatření Úřadu práce v oblasti vydávání pracovních povolení. Část cizinců, jimž bylo odmítnuto standardní pracovní povolení, řešila situaci založením vlastní živnosti. Bylo to však zřejmě pouze dočasné řešení, protože po roce 2011 počet těchto živností postupně opět klesl na úroveň roku 2009. Více než třetinu celkového počtu představují Slováci (37 %), 20 % Ukrajinci, a 17 % Vietnamci. Občané těchto tří států tedy tvoří téměř tři čtvrtiny cizinců registrovaných živnostenskými úřady. Zastoupení dalších jednotlivých států dosahuje maximálně dvou procent a jedná se vesměs o sousední státy a země bývalého východního bloku (Rumuni 2,2 %, Poláci, Bulhaři a Rusové 1,7 %, Rakušané 1,6 %, i Maďaři 1,5 % a Němci 1,4 %). V posledních třech letech však - pravděpodobně v souvislosti s řešením očekávaných důsledků brexitu - narostl podíl občanů Velké Británie, a to na aktuálních 1,9 %.

Podíl cizinců na celkovém počtu podnikatelů je v Jihomoravském kraji nižší (3,4 %), než je republikový průměr (4,7 %), a jejich národnostní struktura je ovlivněna zejména geografickou blízkostí Slovenska. Zatímco v průměru ČR tvoří Slováci 20,7 % podnikatelů-cizinců, v Jihomoravském kraji je to 37 % a v okrese Hodonín přes 50 % (52,6 %).

Obr. 37: Cizinci na trhu práce v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2020 dle typu registrace

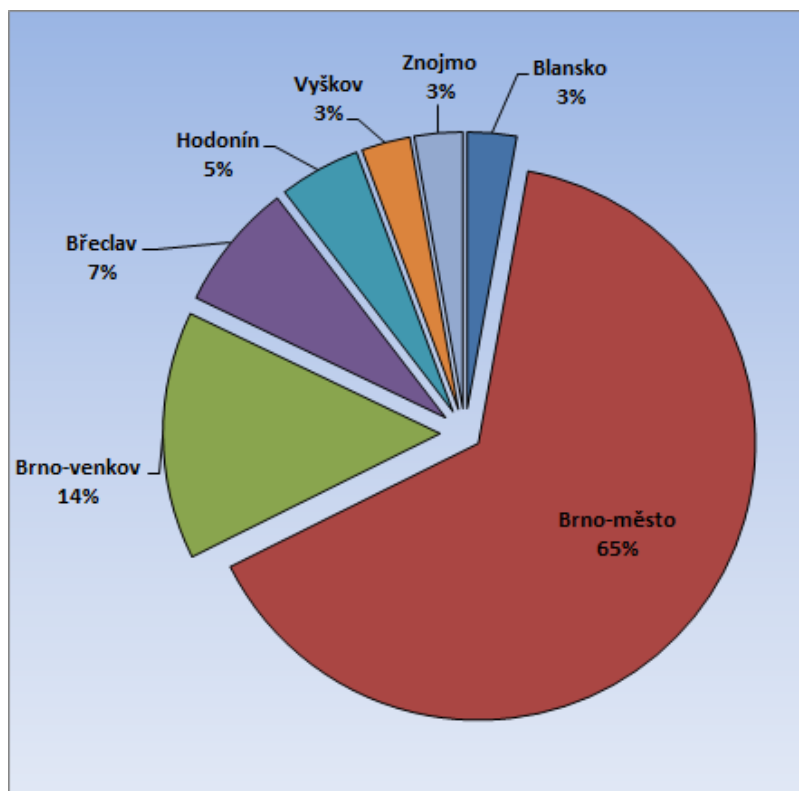
Pramen: Statistiky OK Práce 2020, statistika živnostenského podnikání MPO 2020

Vedle rostoucího počtu cizinců ze zemí EU/EHP **roste trvale také počet cizinců z třetích zemí, kteří pracovní povolení nepotřebují**. Právě do této kategorie totiž (díky splnění zákonných podmínek pro trvalý pobyt) přechází část cizinců, působících zde dříve na standardní pracovní povolení. S velkou pravděpodobností také značná část těch, kteří situaci po roce 2009 řešili založením živnosti, zažádala později o trvalé pobyty a živnostenské oprávnění nyní již k legalizaci pobytu nepotřebují.

Jediným segmentem pracovního trhu, který v oblasti zahraniční zaměstnanosti může Úřad práce regulovat či ovlivňovat, je vydávání pracovních povolení a částečně zaměstnaneckých karet, které v současné době představují cca 14 % cizinců na trhu práce v kraji. V případě pracovních povolení došlo od roku 2011 ze strany Úřadu práce k výraznému omezení vydávání těchto povolení pro nekvalifikovanou pracovní sílu. V posledních letech však poptávka po této pracovní síle opět rychle roste. Není to však pouze důsledek nedostatku pracovní síly. Pro zaměstnavatele je atraktivní zaměstnávat zahraniční pracovníky, kteří jsou ochotni, na rozdíl od českých uchazečů, přistoupit na často fyzicky namáhavou práci a nabízené nízké (obvykle minimální) mzdy. Značnou roli samozřejmě hraje nezájem a nechuť českých uchazečů o zaměstnání pracovat na těchto finančně (a často i fyzicky) neatraktivních pozicích, přestože odpovídají jejich kvalifikační úrovni.

Vzhledem ke zdlouhavému administrativnímu procesu při vydávání zaměstnaneckých karet (v gesci ministerstva vnitra) výrazně roste počet krátkodobých povolení k zaměstnání vydávaných Úřadem práce. Zaměstnavatelé se tak snaží překlenout období do doby vyřízení zaměstnanecké karty. Vyšší počet krátkodobých povolení je vydáván také v jarních, letních a podzimních měsících na sezónní práce v zemědělství. Bez zahraničních pracovníků (vesměs z bývalého východního bloku) by zaměstnavatelé již nebyli schopni tyto práce zvládnout, protože čeští uchazeči nemají o fyzicky náročnou práci zájem.

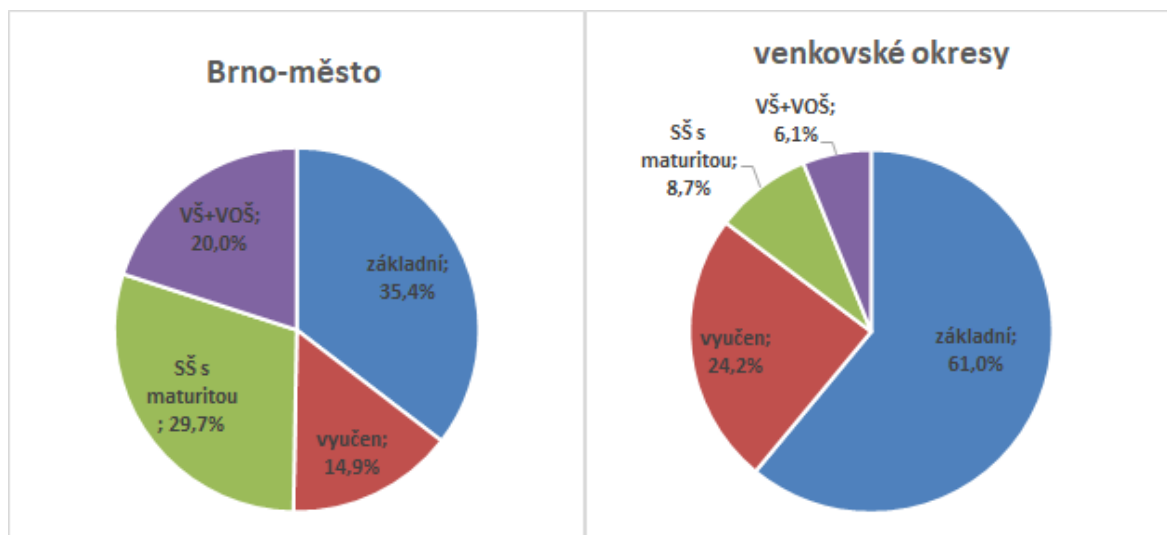

Obr. 38: Podíl jednotlivých okresů v Jihomoravském kraji na celkovém počtu cizinců (včetně podnikatelů) k 31. 12. 2020

Pramen: Statistiky OKPráce, 2020

Téměř dvě třetiny všech cizinců působících v kraji jsou koncentrovány do krajského města. Zahraniční zaměstnanost je v Jihomoravském kraji relativně vysoká mimo jiné i díky vysokému počtu občanů Slovenska, kteří zde pracují téměř ve všech odvětvích národního hospodářství. Je to dáno jak geografickou blízkostí Slovenska, tak tím, že v Brně Slováci často zůstávají pracovat po ukončení studia. Brno navíc nabízí velký počet pracovních příležitostí v nadnárodních společnostech, které sem umístily svá mezinárodní centra a požadují kvalifikovanou, a hlavně dobře jazykově vybavenou pracovní sílu. Na tyto pozice pak směřují jak cizinci ze západní Evropy, tak i kvalifikovaná pracovní síla ze třetích zemí.

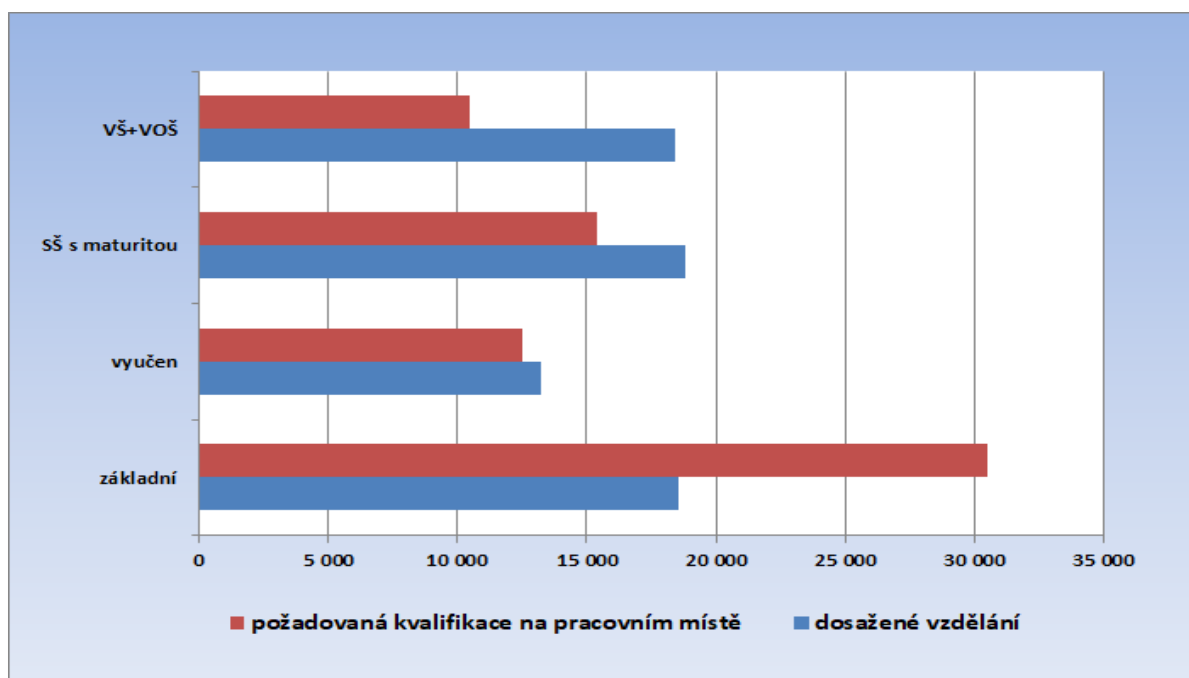
Ve venkovských okresech kraje je zastoupení cizinců výrazně nižší, ačkoli postupně se i zde jejich počet zvyšuje. Rozdílná je i jejich struktura. Zatímco v Brně převažují cizinci na pracovních místech vyžadujících maturitní a vysokoškolské vzdělání (pracovní pozice pro vysokoškolsky vzdělané pracovníky v současnosti tvoří pětinu všech míst obsazených cizinci v Brně), ve venkovských okresech převažují naopak místa pro vyučené či nekvalifikované (4/5 míst). Cizinci zde pracují nejčastěji v dělnických profesích ve zpracovatelském průmyslu a ve stavebnictví a často také jako sezónní dělníci v zemědělství. Řada cizinců však pracuje na méně kvalifikovaných pozicích, než jaké je jejich skutečně dosažené vzdělání, reálná kvalifikační struktura cizinců je tedy lepší (v Brně městě má např. vysokoškolské vzdělání 35 % cizinců). Jak výrazné jsou rozdíly mezi kvalifikační strukturou pracovních míst obsazených cizinci v Brně a ve venkovských okresech a mezi kvalifikační strukturou míst a skutečnou kvalifikací cizinců ukazují následující grafy.

Obr. 39: Kvalifikační struktura pracovních míst obsazených cizinci v Brně-městě a ve venkovských okresech Jihomoravského kraje k 31. 12. 2020

Pramen: Statistiky OKPráce, 2020

Kvalifikační struktura cizinců dle jimi dosaženého vzdělání je v současné době v průměru celého kraje poměrně vyrovnaná, 27 % cizinců má základní vzdělání, 19 % jsou vyučení, maturitní vzdělání má 27 % a 27 % má vzdělání vysokoškolské. Jak je uvedeno výše, rozdíly mezi strukturou cizinců v krajském městě a ve venkovských okresech jsou velmi výrazné. **Z hlediska nároků na pracovní sílu** opět v současné době **dominuje poptávka po méně kvalifikované pracovní síle**. Téměř polovina pracovních míst v současné době obsazených cizinci (45 %) nevyžaduje odbornou kvalifikaci.

Obr. 40: Kvalifikační struktura cizinců v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2020 podle požadované kvalifikace na pracovním místě a cizincem skutečně dosaženého stupně kvalifikace.

Pramen: Statistiky OKPráce, 2020

Rozdíly v kvalifikační struktuře cizinců jsou jak regionální, jak již bylo uvedeno výše, tak z hlediska typu registrace. Na **pracovní povolení sem přichází zejména nekvalifikovaná pracovní síla** (sezónní zemědělstí dělníci a málo kvalifikovaní dělníci ve stavebnictví a zpracovatelském průmyslu). **Největší změna v posledních čtyřech letech nastala ve struktuře skupiny cizinců, kteří mají zaměstnanecké karty.** Vysoká poptávka po pracovní síle, kterou domácí pracovní trh není schopen uspokojit, stupňuje požadavky na import pracovní síly ze zahraničí. Zatímco ještě v roce 2016 využívala zaměstnanecké karty většinou pracovní síla vysoce kvalifikovaná (odborníci v IT, manažeři, učitelé cizích jazyků), nyní již i v této skupině převládá pracovní síla nekvalifikovaná.

Struktura pracovní síly ze zemí Evropské unie je naopak poměrně vyrovnaná, což je dáno především vysokým zastoupením Slováků, kteří pracují téměř ve všech oborech. Ale i v této skupině začíná oproti předchozím letům převládat pracovní síla nekvalifikovaná.

Výrazně se také v posledních letech mění **struktura cizinců ze třetích zemí,** kteří nepotřebují pracovní povolení. Dříve se jednalo většinou o vysoce kvalifikovanou pracovní sílu (studenti, vědečtí pracovníci), v současnosti již převažují cizinci se základním vzděláním, neboť mnoho cizinců, kteří sem přišli pracovat na dělnické pozice na pracovní povolení, získalo trvalý pobyt.

Také **věková struktura** cizinců vykazuje poměrně výrazné regionální odlišnosti. Vymyká se především Brno, kam přicházejí především mladí kvalifikovaní cizinci do nadnárodních společností a zůstávají slovenští absolventi místních vysokých škol. Polovina cizinců je mladších 35-ti let, nejpočetnější skupinou jsou lidé ve věku 25-30 let (20% všech cizinců). Naopak nejvyšší podíl starších věkových skupin a nejvyrovnanější věkovou strukturu cizinců má okres Hodonín, kde většinu cizinců představují Slováci dojíždějící sem denně za prací. Cizinci nad 50 let zde tvoří téměř 28 %. Ve venkovských okresech, kam směřuje pracovní síla především do stavebnictví a zemědělství, případně zpracovatelského průmyslu jsou nejvíce zastoupeny věkové kategorie 35-39 a 40-44 let.

Z hlediska národnostního jednoznačně převažují občané Slovenska. Geografická blízkost, neexistence jazykové bariéry a poměrně dobrá dopravní dostupnost umožňují občanům SR uplatnění ve většině oblastí pracovního trhu. Z cizinců registrovaných Úřadem práce v Jihomoravském kraji **Slováci** představují cca 44 %. Druhou nejpočetnější skupinou jsou **Ukrajinci** (20,1 %), následují občané **Rumunska** (cca 5,6 %) a **Bulharska** (cca 4,3 %). Pokud zahrneme i cizince působící zde na živnostenská oprávnění, tak pátou nejpočetnější národností budou Vietnamci. (Podíl předchozích skupin přitom zůstává zhruba stejný.) Cizinci ze třetích zemí se koncentrují především do Brna, ve venkovských okresech je (mimo Ukrajinců) jejich počet minimální. Ještě v roce 2014 byla početná skupina pracovníků z Mongolska v okrese Blansko, kteří byli zaměstnáni především ve firmě APOS-AUTO s.r.o. Poté, co firma v roce 2015 postupně ukončila svou činnost, se na Blanensku jejich počty sice výrazně snížily, řada z nich však mezitím získala trvalý pobyt a nyní figurují i mezi uchazeči o zaměstnání.

Tab. 23: Struktura cizinců dle občanství v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2020

stát	celkem		muži		ženy		podíl žen na celk.
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	
Cizinci celkem	69 868	100,0%	43 592	100%	26 276	100,0%	37,6%
Celkem státy EU	45 605	65,3%	29 604	68%	16 001	60,9%	35,1%
Celkem mimo EU	24 263	34,7%	13 988	32%	10 275	39,1%	42,3%
Slovensko	30 618	43,8%	19 126	44%	11 492	43,7%	37,5%
Ukrajina	14 034	20,1%	7 742	18%	6 292	23,9%	44,8%
Rumunsko	3 932	5,6%	2 726	6%	1 206	4,6%	30,7%
Bulharsko	2 994	4,3%	2 007	5%	987	3,8%	33,0%
Rusko	2 119	3,0%	1 017	2%	1 102	4,2%	52,0%
Polsko	2 039	2,9%	1 374	3%	665	2,5%	32,6%
Maďarsko	1 973	2,8%	1 315	3%	658	2,5%	33,4%
Vietnam	1 046	1,5%	644	1%	402	1,5%	38,4%
Indie	648	0,9%	516	1%	132	0,5%	20,4%
Itálie	624	0,9%	477	1%	147	0,6%	23,6%
Kazachstán	562	0,8%	274	1%	288	1,1%	51,2%
Bělorusko	515	0,7%	226	1%	289	1,1%	56,1%
Řecko	515	0,7%	396	1%	119	0,5%	23,1%
Mongolsko	441	0,6%	188	0%	253	1,0%	57,4%
Velká Británie	413	0,6%	346	1%	67	0,3%	16,2%
Německo	389	0,6%	284	1%	105	0,4%	27,0%
Srbsko	361	0,5%	225	1%	136	0,5%	37,7%
Španělsko	341	0,5%	239	1%	102	0,4%	29,9%
Rakousko	310	0,4%	250	1%	60	0,2%	19,4%
Francie	303	0,4%	241	1%	62	0,2%	20,5%
Moldavsko	297	0,4%	183	0%	114	0,4%	38,4%
Bosna a Hercegovina	282	0,4%	177	0%	105	0,4%	37,2%
Filipíny	278	0,4%	189	0%	89	0,3%	32,0%
Ghana	273	0,4%	203	0%	70	0,3%	25,6%
Ostatní	4 611	6,6%	3 266	7%	1 345	5,1%	29,2%

Pramen: Statistiky OKPráce, 2020

Informační karty - občané EU/EHP a Švýcarska

Ke konci roku 2020 bylo Úřadem práce registrováno v Jihomoravském kraji 45,6 tis. pracovníků ze zemí Evropské unie. Největší podíl na této pracovní síle mají občané Slovenska, kterých bylo k 31. 12. 2020 v kraji zaměstnáno přes 30 tis. (30 618). Ti pracují kromě Brna především v příhraničních okresech Břeclav a Hodonín, kde využívají denní dojíždky do zaměstnání, a dále také na území okresu Brno-venkov. Slovenští občané jsou nejčastěji zaměstnáváni jako dělníci ve strojírenství, ve stavebnictví a zemědělství, navíc se - díky neexistenci jazykové bariéry – velmi často uplatňují rovněž v obchodě, službách a zdravotnictví. V Brně však postupně roste podíl vysoce kvalifikované pracovní síly ze

Slovenska, což je spojeno jak s vysokým počtem slovenských studentů na vysokých školách v Brně, kteří zde často po ukončení studia zůstávají a hledají si zaměstnání (typicky lékaři), tak s rozmachem zaměstnavatelů poskytujících služby v oblasti IT, kteří stále kvalifikovanou pracovní sílu hledají.

Cizinci z ostatních zemí Evropské unie jsou koncentrováni především do Brna; jedná se jak o méně, tak i o vysoce kvalifikovanou pracovní sílu (programátoři, analytici a pracovníci operačních systémů, ale také učitele jazyků, obchodní zástupci či vedoucí a řídicí pracovníci). Největšími zaměstnavateli těchto cizinců jsou firmy IBM a AT&T.

Počet v kraji registrovaných zahraničních pracovníků ze zemí EU/EHP sice v důsledku krize v první polovině roku 2009 mírně poklesl (uvolňováni byli zejména agenturní pracovníci v dělnických profesích), od druhé poloviny roku 2009 však již jejich počet začal opět růst a již na konci roku 2010 byl vyšší než před počátkem krize. Nyní je jejich počet oproti roku 2008 téměř trojnásobný. Po Slovácích jsou nejpočetněji zastoupeni občané Rumunska (3 932), Bulharska (2 994), Polska (2 039) a Maďarska (1 973).

Informační karty cizinců třetích zemí dle § 98 Zákona o zaměstnanosti

Cizinci ze třetích zemí, kteří působí v ČR na základě zvláštních předpisů (cizinci s povolením k trvalému pobytu, vědeckí pracovníci, stáže, rodinní příslušníci občana EU apod.), jsou úřady práce také pouze registrováni a nepotřebují pracovní povolení. Jejich počet i význam na pracovním trhu rychle roste. Zejména díky poměrně snadnému způsobu získávání trvalého pobytu tak v této skupině cizinců již nepřevládají vysoce kvalifikovaní pracovníci jako v předchozích letech, ale naopak osoby s nízkou kvalifikací, pocházející z východoevropských a asijských zemí. K 31. 12. 2020 bylo touto formou v Jihomoravském kraji evidováno **13 492 cizinců**, tj. o 11% více než v předchozím roce. Více než polovinu těchto cizinců v Jihomoravském kraji představují nyní Ukrajinci (50,8 %), početnějšími skupinami jsou ještě Rusové (10 %) a Vietnamci (6 %).

Cizinci s povolením (Zaměstnanecké karty, Modré karty a pracovní povolení)

V současné době mohou cizinci třetích zemí využít pro vstup na pracovní trh v ČR tři typy povolení, a to Zaměstnanecké karty, Modré karty a Pracovní povolení vydávaná Úřadem práce. Jejich bližší specifikace je uvedena dále.

K 31. 12. 2020 bylo v Jihomoravském kraji evidováno celkem **10 721** těchto dokladů. Oproti loňskému roku narostl jejich počet o 2 017, tj. o 23 %. Tato pracovní síla představuje v současné době **14 % cizinců** pohybující se na trhu práce v kraji, přičemž dvě třetiny z nich jsou Ukrajinci. Dále pak jsou početněji zastoupeni Rusové, Indové a Vietnamci.

Největší část pracovních povolení a zaměstnaneckých karet je využívána pro méně kvalifikované práce v průmyslové výrobě, stavebnictví a sezónní práce v zemědělství. Jedná se o případy, kdy ÚP není schopen nabídnout a zajistit odpovídající pracovní sílu, a to jak z důvodu objektivního nedostatku volné pracovní síly, tak z důvodů nezájmu ze strany českých uchazečů o zaměstnání (fyzicky náročná a málo placená práce).

Část cizinců z Ukrajiny i dalších východoevropských zemí však působí i **v kvalifikovaných dělnických profesích** (svářeči, zámečníci, brusiči, frézaři, zedníci, tesaři, elektromechanici), které jsou na trhu práce (zejména pokud jde o strojírenské profese) trvale nedostatkové.

Vysokoškolsky kvalifikovaná pracovní síla je soustředěna především do Brna a jejími největšími zaměstnavateli jsou firmy poskytující široké spektrum služeb v oblasti informačních technologií (IBM, AT&T). Důvodem zaměstnávání těchto cizinců je především nedostatečná jazyková vybavenost českých uchazečů, neboť vedle počítačové odbornosti je zde vyžadována výborná znalost minimálně jednoho světového jazyka. Z mimoevropských zemí jsou zde zaměstnání především Indové.

Další cizinci působí v Brně na vysoce kvalifikovaných pozicích především jako manažeři, učitelé cizího jazyka, odborníci a pedagogičtí pracovníci na vysokých školách.

Zaměstnanecké karty

V polovině roku 2014 došlo k významné změně v oblasti vydávání pracovních povolení pro cizince. Dne **24. 6. 2014 vstoupila v platnost novela Zákona o pobytu cizinců** a Zákona o zaměstnanosti, **kteřá zavádí** nový druh povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR – tzv. **zaměstnanecké karty**. Ty spojují do jednoho dokladu pracovní povolení a povolení k pobytu a vydává je Ministerstvo vnitra. Úřad práce k vydání těchto karet vydává závazné stanovisko, posuzující možnost obsazení daného pracovního místa českými uchazeči o zaměstnání. Souhlasné stanovisko je vydáno, když úřad práce není schopen nabídnout zaměstnavateli pracovníky s odpovídající kvalifikací či zdravotním stavem a ochotou pracovat (pracovní místo je na volném trhu práce testováno po dobu 30-ti dnů).

K 31. 12. 2020 evidoval Úřad práce v Jihomoravském kraji **8 023 vydaných zaměstnaneckých karet**, oproti loňskému roku tak jejich počet narostl o 35,5 %.

V kompetenci Úřadu práce nadále zůstává **vydávání** a prodlužování pracovních povolení pro společníky a členy družstev a vydávání **krátkodobých pracovních povolení**. Ta jsou

vydávána jednak na sezónní práce, jednak jimi zaměstnavatelé nyní řeší akutní nedostatek pracovní síly, aby překlenuli mezidobí, než získají cizince na zaměstnaneckou kartu. K 31. 12. 2020 pracovalo v Jihomoravském kraji na tato povolení **2 657 cizinců**. Pro vydávání nových povolení platí obdobná kritéria jako u stanovisek k zaměstnaneckým kartám. Prodlužování starších povolení pak je posuzováno zejména s ohledem na dobu, po kterou zde již žadatel žije a s ohledem na rodinné poměry. Někteří cizinci totiž nechtějí žádat o trvalý pobyt, přestože na území ČR již dlouhodobě žijí i se svými rodinami.

Modré karty

Modrá karta vydaná Českou republikou je povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci. Cizinec, který má modrou kartu, je oprávněn:

- pobývat na území České republiky a
- pracovat na pracovním místě, na které byla modrá karta vydána, a případně toto místo za definovaných podmínek změnit.

Modrá karta tedy (obdobně jako zaměstnanecká karta) spojuje povolení k pobytu i povolení k zaměstnání.

Modrá karta se vydává pracovníkům s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním, kteří mají pracovní smlouvu nejméně na dobu jednoho roku na zákonem stanovenou týdenní pracovní dobu a sjednanou hrubou měsíční nebo roční mzdu, jejíž výše odpovídá alespoň 1,5 násobku [průměrné hrubé roční mzdy](#) v České republice. Platnost modré karty je na dobu výkonu zaměstnání stanovenou v pracovní smlouvě plus 3 měsíce, nejdéle však na 2 roky.

K 31. 12. 2020 pracovalo v Jihomoravském kraji na modré karty 41 cizinců, z toho 32 v okrese Brno-město. Nejčastěji se jedná opět o Ukrajince (12 osob).

5 Prognóza vývoje trhu práce na rok 2021

Předpokládaný vývoj na trhu práce v Jihomoravském kraji. Varianty možného vývoje nezaměstnanosti

Prognózování vývoje trhu práce za současných okolností je velmi obtížné, ne-li nemožné. Situace na trhu práce se bude vyvíjet jak podle vývoje samotné pandemie Covid 19, tak podle politických rozhodnutí, která lze jen obtížně předvídat.

Nezaměstnanost však poroste v každém případě, je jen otázkou kdy a jak rychle. Pokud bude zaměstnanost uměle udržována podpůrnými programy (Antivirus, Kurzarbeit apod.) v takové míře jako doposud, bude nárůst pozvolný a pomalý, do té doby, než dojdou finanční prostředky a nastane totální rozvrat veřejných financí. O to horší pak bude následný kolaps ekonomiky a nárůst nezaměstnanosti.

Programy tak, jak jsou nyní nastaveny v podstatě zmrazily trh práce. Na jedné straně jsou uměle udržována pracovní místa i v neperspektivních oborech, a i u zaměstnavatelů, kteří by za normálních okolností (bez Covidu) ukončili činnost, na druhé straně řada zaměstnavatelů marně shání pracovníky.

Je otázkou, zda má za těchto okolností smysl uměle a s obrovskými náklady udržovat nezaměstnanost na úrovni, která je v mnoha regionech blízka přirozené hranici nezaměstnanosti. Uchazeči vedeni v současnosti v evidenci ÚP velmi často nesplňují požadavky zaměstnavatelů nejen po stránce kvalifikační, ale i z hlediska pracovní morálky, flexibility či ochoty pracovat za nabízenou mzdu. Zaměstnavatelé proto situaci řeší importem pracovní síly ze zahraničí.

Poptávka po zahraniční pracovní síle zároveň silně deformuje obraz trhu práce. Vzhledem k složitým a zdoluhavým administrativním procesům při vyřizování zaměstnaneckých karet stále rostou počty evidovaných tzv. "volných" pracovních míst, přestože reálně tato místa českým uchazečům o zaměstnání nabízet nelze.

S rostoucí nezaměstnaností bude také stále obtížnější uplatnění některých skupin osob (věkových, vzdělanostních, zdravotních i profesních), u nichž šance získat práci je ztížena z objektivních důvodů (uchazeči starší 50-ti let, osoby pečující o děti do 15 let věku, občané zdravotně postižení..). Počet uchazečů z těchto skupin pravděpodobně výrazně poroste a bez podpory Úřadu práce v rámci aktivní politiky zaměstnanosti bude jejich uplatnění v rostoucí konkurenci velmi obtížné.

K nejobtížněji uplatnitelným skupinám uchazečů pak patří zejména nekvalifikovaní a dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči, u nichž jednak došlo ke ztrátě pracovních návyků a jednak dosažitelný pracovní výdělek není pro ně dostatečně motivující v poměru k pobíraným sociálním dávkám, případně jsou navíc zatíženi exekucemi a o legální pracovní příjmy proto nemají zájem. Na volném trhu práce jsou prakticky neuplatnitelní, avšak řešení není v silách a možnostech Úřadu práce a aktivní politiky zaměstnanosti. Nutná je změna legislativy, systému sociálních dávek a systému práce s touto skupinou.

6 Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2020

Realizaci aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2020 výrazně ovlivnila pandemie COVID-19. Krizová opatření vlády vedla k útlumu poptávky po nových pracovnících v některých odvětvích, např. ve službách a cestovním ruchu, téměř nebylo možné realizovat v prezenční formě poradenství a rekvalifikace. Zároveň bylo nutné od dubna 2020 zabezpečit fungování cíleného programu Antivirus, jehož úspěšná realizace se stala naprostou prioritou.

Na aktivní politiku zaměstnanosti bylo v roce 2020 vynaloženo celkem 2 192,1 mil. Kč, z toho 2 003,1 mil. Kč v rámci programu Antivirus. Na klasickou aktivní politiku zaměstnanosti bylo vynaloženo 189,0 mil. Kč. Z celkového objemu prostředků vyčleněných na APZ (ze schváleného rozpočtu na rok 2020) bylo vyčerpáno cca 80 %, čerpání v rámci klasické APZ však dosáhlo pouze 60,8 %.

Přehled čerpání v členění na národní zdroj a zdroj Evropského sociálního fondu podává následující tabulka.

Tab. 24: Prostředky vynaložené na APZ v roce 2020 v Jihomoravském kraji dle účelu a zdroje

	čerpání celkem (Kč)	národní podíl (Kč)	evropský podíl (Kč)
APZ Celkem	2 192 074 381	1 674 637 866	517 436 515
<i>z toho</i>			
klasická APZ	189 008 578	69 884 293	119 124 285
program Antivirus	2 003 065 803	1 604 753 573	398 312 230
<i>z APZ celkem dle zdroje</i>			
Národní APZ	1 556 026 885	1 556 026 885	0
ESF - OP Z	636 047 496	118 610 981	517 436 515

Pramen: Ekonomické oddělení KrP Brno, 2020

Realizace aktivní politiky zaměstnanosti byla v roce 2020 ve všech okresech Jihomoravského kraje prováděna v souladu s Instrukcí MPSV 1/2019 a Směrnicí GŘ 4/2019 *Postup Úřadu práce ČR při realizaci nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti a zaměstnávání OZP*. V souladu s těmito vnitřními řídicími akty byly příspěvky z APZ podpořeny přednostně kategorie uchazečů o zaměstnání znevýhodněných na trhu práce: dlouhodobě evidovaní uchazeči, uchazeči do 25 let a nad 50 let věku, ženy vracející se na trh práce po rodičovské dovolené, osoby pečující o děti do 10 let věku, osoby se zdravotním postižením a uchazeči, kterým je třeba věnovat zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání. Z nástrojů APZ byly vzhledem ke struktuře nezaměstnaných a dle nastavených priorit v čerpání národních prostředků nejvíce využívány veřejně prospěšné práce. V oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením bylo preferováno jejich umístění na otevřeném trhu práce, v odůvodněných případech byl poskytnut příspěvek na zřízení pracovního místa pro OZP. Při poskytování příspěvků na podporu zaměstnávání OZP byla preferována podpora vzniku nových pracovních míst.

V roce 2020 pokračovala realizace projektu **PDU Podpora zaměstnanosti dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání**. Realizaci klíčových aktivit projektu, zejména poradenství a rekvalifikace, negativně ovlivnila protiepidemická opatření a několik měsíců trvajících nouzový stav v důsledku pandemie COVID-19.

V rámci klasické aktivní politiky zaměstnanosti bylo v Jihomoravském kraji v roce 2020 nově vytvořeno celkem 1 220 pracovních míst (z toho 697 VPP, 464 SÚPM a 59 SÚPM-SVČ) a na tato místa bylo umístěno 1 182 uchazečů o zaměstnání.

Dále bylo v rámci APZ nově zřízeno **21 pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením**, na která bylo umístěno 43 uchazečů.

Celkem 719 osob bylo zařazeno do rekvalifikací a 443 osob do poradenských aktivit. Příspěvek na dojíždění využilo 55 uchazečů.

Tab. 25: Počet osob podpořených nástroji APZ v roce 2020 (nově od počátku roku)

okres	Veřejně prospěšné práce	Společensky účelná pracovní místa	Rekvalifikace	Ostatní nástroje	Celkem
Blansko	63	39	70	14	186
Brno-město	153	116	220	101	590
Brno-venkov	103	64	97	17	281
Břeclav	104	35	54	127	320
Hodonín	102	110	142	139	493
Vyškov	61	31	86	102	280
Znojmo	125	76	50	45	296
Jihomoravský kraj	711	471	719	545	2 446

Pramen: Statistiky OKpráce, 2020

Tab. 176: Počet vytvořených pracovních míst v roce 2020 (nově od počátku roku)

okres	Veřejně prospěšné práce	Společensky účelná pracovní místa					Zřízení pracovních o místa pro OZP
		SÚPM vyhrazená	z toho			SÚPM - SVČ	
národní +NIP	RIP - Záruky pro mladé		RIP ostatní				
Blansko	64	34	8	7	19	5	0
Brno-město	145	105	14	27	64	9	20
Brno-venkov	101	55	18	10	27	10	0
Břeclav	104	29	12	3	14	4	0
Hodonín	99	138	8	50	80	23	0
Vyškov	60	27	10	7	10	4	1
Znojmo	124	76	4	20	52	4	0
Jihomoravský kraj	697	464	74	124	266	59	21

Pramen: Statistiky OKpráce, 2020

Intenzita a struktura využití nástrojů APZ v jednotlivých okresech závisí jak na úrovni nezaměstnanosti, tak na charakteru území. V okresech s vysokou úrovní nezaměstnanosti bývá intenzivnější tvorba pracovních míst, v okresech s nezaměstnaností nízkou bývají naopak více využívány rekvalifikace. Realizaci rekvalifikací však v roce 2020 výrazně ovlivnila pandemie. Pokud se jedná o samotná pracovní místa, ve většině regionů převažovala tvorba míst v rámci VPP, pouze v okrese Hodonín byl vyšší počet míst vytvořen v rámci SÚPM.

Tab. 27: Ostatní nástroje - počet podpořených osob v roce 2020

okres	Příspěvek na provoz pracovního místa pro OZP a OZP-SVČ	příspěvek na dojížděku	Poradenství (NIP+RIP)	CHPM zřízená	ostatní nástroje celkem od poč. roku
Blansko	0	8	6	0	14
Brno-město	0	0	68	33	101
Brno-venkov	0	2	15	0	17
Břeclav	4	0	121	2	127
Hodonín	0	22	112	5	139
Vyškov	0	23	76	3	102
Znojmo	0	0	45	0	45
Jihomoravský kraj	4	55	443	43	545

Pramen: Statistiky OKpráce, 2020

6.1 Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2020

- **Veřejně prospěšné práce**

Celkem bylo v rámci VPP **vytvořeno 697 pracovních míst**, nejvíce v okresech Brno-město (145) a Znojmo (124). Na tato místa bylo **umístěno celkem 711 uchazečů**. Ve srovnání s rokem 2019 klesl počet vytvořených míst o 344, tedy o třetinu, počet umístěných uchazečů pak klesl o 288.

V rámci Národního individuálního projektu *Podpora zaměstnanosti dlouhodobě evidovaných uchazečů (NIP - PDU)* bylo vytvořeno **321 pracovních míst**, na která bylo umístěno 329 uchazečů. Výše nákladů činila **34,8 mil. Kč**.

Z národních zdrojů bylo podpořeno **376 míst** (umístěno 382 uchazečů), výše nákladů činila **44,0 mil. Kč**.

Nástroj veřejně prospěšné práce je využíván především pro časově omezené umísťování dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání s nižší kvalifikací, u kterých je důležitá obnova pracovních návyků. VPP jsou vytvářeny ve spolupráci s městskými a obecními úřady, také v neziskové sféře a charitativních organizacích, zájem o vytváření VPP mají i základní a mateřské školy jako příspěvkové organizace měst a obcí. Počty vytvářených VPP jsou podmíněny zájmem obcí tato místa zřizovat. Ve větších městech je dlouhodobě zájem o něco nižší než v menších obcích, ale i ve městě Brně se počty umísťovaných uchazečů v posledních letech zvýšily. Nejvíce míst je vytvářeno v největší městské části Brno - střed. V menších obcích je o tento nástroj mezi starosty stále velký zájem, obce využívají VPP především na úklid a údržbu veřejných prostranství a údržbu zeleně. Na tento nástroj jsou umísťováni výhradně uchazeči evidovaní déle než 12 měsíců, upřednostňování jsou klienti v hmotné nouzi.

Realizace v jednotlivých okresech:

Blansko:

V roce 2020 bylo vytvořeno **64 pracovních míst**, na která bylo umístěno 63 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 20, tj. o 31 %.

Vytváření a zejména obsazování vytvořených míst na VPP vhodnými UoZ bylo v roce 2020 ovlivněno nízkým podílem nezaměstnaných osob, počtem nabízených volných pracovních míst a především množstvím disponibilních finančních prostředků. Úřad práce se v souladu se situací na regionálním trhu práce a strategiemi snažil vytváření míst korigovat a následně vytvořená místa obsazovat především uchazeči na hmotné nouzi nebo dlouhodobě evidovanými UoZ. Dvě třetiny z uchazečů umístěných na VPP byly zařazeny v rámci projektu PDU.

Brno-město:

V roce 2020 bylo vytvořeno **145 pracovních míst**, na která bylo **umístěno 153 uchazečů** o zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst i umístěných uchazečů **o 25 %**.

V podmínkách města Brna je nástroj VPP nezastupitelnou a často jedinou možností uplatnění pro klienty pocházející ze sociálně vyloučených lokalit, kterých je v Brně nejvíce z celého kraje. Největší počty míst jsou vytvářeny v městské části Brno – střed a Brno – sever, kde jsou nejvíce zastoupené sociálně vyloučené lokality, a v Zoologické zahradě Brno. VPP jsou využívány především na úklid a údržbu veřejných prostranství a údržbu zeleně. Nedaří se však plně obsazovat všechna vytvořená místa, protože řada klientů v HN nemá zájem o VPP z obavy ze ztráty nároku na dávky v HN a následného poklesu příjmů.

Brno-venkov:

V roce 2020 bylo vytvořeno **101 pracovních míst**, na která bylo umístěno 103 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet vytvořených míst o 72, tj. o 42 %**.

V průběhu roku 2020 probíhala realizace VPP plynule bez výrazných problémů. Aktuální covidová situace se na zájmu o veřejně prospěšné práce ze strany obcí výrazně nepodepsala, pokles počtu vytvořených míst byl dán především objemem disponibilních prostředků.

Příspěvek v rámci VPP využívaly především obce, kde uchazeči pracovali jako uklízeči veřejných prostranství

Břeclav:

V roce 2020 bylo vytvořeno **104 pracovních míst**, na která bylo umístěno 104 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet vytvořených míst o 17, tj. o 14 %**.

Příspěvky na vytvoření pracovních příležitostí v rámci VPP byly ve většině případů poskytovány obcím a městům na pracovní pozice „Dělník na úklid a údržbu obce, města“ a „pomocný sociální asistent“.

Každoročně je snahou doporučovat obcím, městům, a také ostatním organizacím uchazeče dlouhodobě nezaměstnané, pobírající dávky hmotné nouze, se zdravotním postižením, starší 50 let a další s kumulací hendikepů. Prostřednictvím Projektu „PDU“ bylo v roce 2020 vytvořeno 53 míst a umístěno 56 uchazečů.

Hodonín:

V roce 2020 bylo vytvořeno **99 pracovních míst**, na která bylo umístěno 102 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 75, tj. o 43 %.

Rok 2020 byl značně ovlivněn pandemií COVID-19, velký pokles v počtu umístěných uchazečů na VPP však byl hlavně díky omezeným finančním prostředkům. Z přidělených rozpočtových prostředků na počátku roku nebylo možné uspokojit všechny obce. Snahou bylo, aby každá obec měla možnost mít alespoň jednoho uchazeče na VPP. Byla uskutečněna schůzka se starosty, kde jim byly sděleny podmínky pro přijetí na VPP. Dohody z národního zdroje se uzavíraly na dobu 4 měsíců, z projektu PDU bylo možné uzavírat na 6 měsíců. Národní rozpočet se v průběhu roku ještě nepatrně navýšil, což bylo

použito na prodloužení některých dohod. Pro obce bohužel není výhodné obsazovat pracovníky VPP z projektu PDU, jelikož není možné uchazeče umístit ihned, musí projít školením, což je časově náročné. Přesto v rámci projektu PDU byla vytvořena více než polovina míst (52).

Vyškov:

V roce 2020 bylo vytvořeno **60 pracovních míst**, na která bylo umístěno 61 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 23 tj. o 28 %.**

Relativně nízká nezaměstnanost v okrese (pod průměrem ČR) vede k tomu, že v evidenci zůstávají vesměs uchazeči s kombinací různých hendikepů a část uchazečů je tak na VPP zařazována opakovaně. Obecně nedostatečná kvalifikace či jiné chybějící kompetence ovlivňují skutečnost, že tito uchazeči jsou opakovaně zařazeni na VPP. Vždy však dochází k důslednému individuálnímu posouzení jednotlivých uchazečů a jejich možností uplatit se na jiných volných pozicích na trhu práce.

Faktorem ovlivňujícím čerpání prostředků byla skutečnost, že v evidenci uchazečů o zaměstnání je hodně osob se zdravotním omezením. Z toho plyne větší nemocnost po nástupu na VPP a tím nečerpání příspěvku v očekávaném objemu.

V rámci projektu PDU bylo v roce 2020 vytvořeno 29 pracovních míst.

Znojmo:

V roce 2020 bylo vytvořeno **124 pracovních míst**, na která bylo umístěno 125 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 88, tj. o 42 %.**

Na okrese Znojmo je o veřejně prospěšné práce velký zájem, hlavně ze strany městských a obecních úřadů. Každoroční zájem o příspěvek na místa veřejně prospěšných prací mohl být uspokojen jen částečně s ohledem na poskytnuté finanční prostředky. Spolupráce se zaměstnavateli, kterými jsou povětšinou starostové obcí, byla započata lednovými a únorovými setkáními na úřadu práce, na kterých byla problematika, možnosti a kritéria rozdělování příspěvků na VPP vysvětlena pracovníky ÚP. Byly poskytnuty rovněž informace o stavu nezaměstnanosti na okrese a možnosti využití příspěvků i z jiných projektů ESF.

Příspěvky z dohod PDU byly původně stanovovány na 6 plateb (podobně jako u národních VPP), posléze byla zaměstnavatelům nabídnuta možnost prodloužení dohod o dalších až 6 měsíců, které bylo vesměs využito.

- **Společensky účelná pracovní místa vyhrazená u zaměstnavatele**

Celkem bylo v kraji v roce 2020 vytvořeno 464 společensky účelných pracovních míst vyhrazených a na tato místa **umístěno 412 uchazečů**. Ve srovnání s rokem 2019 klesl celkový počet vytvořených míst o 123. V roce 2020 byla SÚPM vyhrazená financována téměř výhradně ze zdrojů ESF, celkové náklady dosáhly **59,2 mil. Kč**.

V rámci projektu NIP- PDU bylo vytvořeno **73 pracovních míst** (včetně 2 míst tzv. „Práce na zkoušku“). Výše nákladů činila **7,3 mil. Kč**.

V rámci Regionálních individuálních projektů ESF bylo vytvořeno **390 míst** a **umístěno 264 uchazečů**, z toho 124 míst (a 73 umístěných) bylo v rámci projektu „Záruky pro mladé“. Na SÚPM v rámci projektů RIP bylo v roce 2020 vynaloženo celkem **51,9 mil Kč**. **Jednotlivé projekty včetně vynaložených finančních prostředků jsou detailně popsány v kapitole projekty ESF.**

Z národních zdrojů bylo podpořeno **1 místo**, výše nákladů činila 18,8 tis. Kč.

Nástroj společensky účelné pracovní místo vyhrazené je využíván pro umístění uchazečů, jejichž uplatnění nelze zajistit jiným způsobem. Preferována jsou místa umožňující získání nových odborných kompetencí pro další uplatnění na trhu práce. Prioritně byli zařazováni uchazeči o zaměstnání s kumulovanými handicapy. Zájem zaměstnavatelů o využití příspěvku na SÚPM vzhledem k situaci na trhu práce zasaženém pandemií a stálému nedostatku vhodných uchazečů ve srovnání s rokem 2019 výrazně poklesl.

V rámci projektu NIP-PDU a národní APZ bylo v roce 2020 nejvíce míst vytvořeno v okresech Brno-venkov a Brno-město.

Realizace v jednotlivých okresech (NIP + národní APZ):

Blansko:

V roce 2020 bylo vytvořeno **34 pracovních míst**, z toho 26 v projektech RIP. Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 4, tj. o 11 %.

S ohledem na situaci na trhu práce, nízký podíl nezaměstnaných a nabídku volných pracovních míst v mnoha profesích, došlo ke změně v přístupu k vytváření a finanční podpoře těchto míst, a to prioritně prostřednictvím projektů financovaných z Evropského sociálního fondu (zejména NIP PDU a RIP).

V roce 2020 nebyl z národní APZ podpořen vznik žádného vyhrazeného SÚPM. Většina míst byla vytvořena v rámci Regionálních projektů (RIP), především v projektech „Šance pro rodiče“ a „Záruky pro mladé“. V rámci projektu NIP PDU bylo vytvořeno 7 míst, a jedno místo bylo vytvořeno v rámci „Práce na zkoušku“. Do projektů byli zařazováni pouze uchazeči o zaměstnání splňující kritéria cílové skupiny.

Brno-město:

V roce 2020 bylo vytvořeno **105 pracovních míst** (z toho **91 v projektech RIP**). Oproti roku 2019 vzrostl počet vytvořených míst o 10, tj. o 10 %. Brno-město tak je jediným okresem kraje, kde počet míst oproti minulému roku vzrostl. Je však třeba poznamenat, že v roce 2019 byl počet vytvořených míst v okrese extrémně nízký.

V okrese Brno-město byli prioritně na SÚPM zařazováni uchazeči dlouhodobě nezaměstnaní a s kumulovanými handicapy, zejména z kategorií 55+, evidence nad 24 měsíců a rodiče po rodičovské dovolené. Přednostně pro realizaci tohoto nástroje byly využívány regionální individuální projekty a projekt PDU.

Brno-venkov:

V roce 2020 bylo vytvořeno **55 pracovních míst** (z toho **37 v projektech RIP**). Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 46, tj. o 46 %.

Výrazný pokles počtu podaných žádostí a podpořených osob byl vedle stále nízké nezaměstnanosti způsoben také pandemickou situací.

Břeclav:

V roce 2020 bylo vytvořeno **29 pracovních míst** (z toho **17 v projektech RIP**). Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 16, tj. o 36 %.

V rámci projektu NIP-PDU bylo vytvořeno 12 míst, jednalo se převážně o dělnické profese (manipulační dělník, úklid, údržba, ...).

Hodonín:

V roce 2020 bylo vytvořeno **138 pracovních míst** (z toho **130 v projektech RIP**). Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 22, tj. o 14 %.

Obdobně jako v roce 2019 pokračoval i v roce 2020 trend realizace tohoto nástroje z převážně z ESF a to prostřednictvím pěti projektů. Národního individuálního projektu – Podpora dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání a čtyř regionálních individuálních projektů (Život bez bariér v JmK, Šance pro rodiče v JmK, Záruky pro mladé v JmK a 50+ v JmK). Výše uvedené projekty v rámci cílových skupin pokrývají širokou škálu znevýhodněných UoZ.

Financování tohoto nástroje probíhalo v souladu se Specifikací postupů ÚP ČR při realizaci nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2020 tj. prioritně financovat z ESF a minimálně ve výši 80% použít alokaci na národní APZ na doplnění financování pracovních míst v rámci nástroje APZ veřejně prospěšné práce. I z tohoto důvodu nebylo z národní APZ vyhrazeno žádné SÚPM.

Vyškov:

V roce 2020 bylo vytvořeno **27 pracovních míst** (z toho **17 v projektech RIP**). Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 19, tj. o 41 %.

V roce 2020 byla všechna společensky účelná pracovní místa vyhrazená realizována v rámci RIP a projektu PDU.

V rámci projektu PDU bylo uzavřeno 10 dohod na SÚPM vyhrazené. Vzhledem k tomu, že dohody byly z větší části uzavřeny až v posledním čtvrtletí, dojde k čerpání finančních prostředků ve větším rozsahu až v letošním roce. UoZ spadající do cílové skupiny tohoto projektu jsou často součástí jiného projektu, nesplňují požadavky zaměstnavatele anebo je jim v současné době vystavena dočasná neschopnost uchazeče o zaměstnání. Navíc uchazečům, kteří jsou v evidenci déle než 24 měsíců je často přiznána invalidita prvního nebo druhého stupně, pracovních míst pro tyto osoby je málo a často za podmínek, které tyto osoby nemohou splnit. Pokud i přes hendikep zaměstnavatel projeví zájem, přeje si nástup ihned a bez příspěvku, vzhledem k tomu, že je zde předpoklad čerpání § 78a.

Nízký počet podaných žádostí je opět zapříčiněn dostatkem volných pracovních míst a nízkým podílem nezaměstnanosti.

Znojmo:

V roce 2020 bylo vytvořeno **76 pracovních míst**, z toho **72 v projektech RIP**. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet vytvořených míst o 26, tj. o 25 %**.

V roce 2020 bylo postupováno dle směrnice GŘ č.4/2019 a doporučení financovat SÚPM přednostně z prostředků ESF. Klienti proto byli přednostně (v závislosti splnění příslušných kritérií) zařazováni do projektů RIP a NIP-PDU. Ve všech případech byly žádosti realizovány z prostředků ESF – projektů RIP a NIP. V projektu NIP-PDU byla vytvořena 4 místa.

- **Společensky účelná pracovní místa zřízená zaměstnavatelem**

Zřízená společensky účelná pracovní místa jsou nástrojem, kterého zaměstnavatelé příliš často nevyužívají. Zaměstnavatelé raději volí bezpečnější formu příspěvku, a to příspěvku do mzdy (SÚPM vyhrazená). Vzhledem k tomu, že výše příspěvku na mzdové náklady je srovnatelná s výší příspěvku na zřízení, mnohdy i vyšší, není tento nástroj využíván a zaměstnavatelé nová místa nezřizují, pouze navyšují počty stávajících profesí.

V roce 2020 nebyl tento nástroj v kraji využit.

- **Společensky účelná pracovní místa zřízená za účelem zahájení samostatné výdělečné činnosti**

V roce 2020 bylo **nově zřízeno 59 pracovních míst**. Ve srovnání s rokem 2019 vzrostl počet vytvořených míst o dvě.

Náklady na SÚPM-SVČ byly hrazeny pouze z národních prostředků a činily za rok 2020 celkem **2,2 mil. Kč**

Příspěvky z APZ na zahájení samostatné výdělečné činnosti (SÚPM – SVČ) slouží uchazečům k částečnému krytí nákladů potřebných k zahájení podnikání. Jedná se o významnou pomoc v případech, kdy pro uchazeče není na trhu práce vhodné volné místo, ale jeho kvalifikace umožňuje, aby si své budoucí pracovní místo vytvořil sám. Z hlediska oblastí činností se zájem o zahájení SVČ s pomocí příspěvku od Úřadu práce se ve srovnání s rokem 2019 příliš nezměnil. Nejčastěji uchazeči směřují svoji činnost do oblasti služeb (zejména osobní služby, např. kosmetika, manikúra, pedikúra, modeláž nehtů), o něco méně do oblasti řemesel. I přes pečlivé posuzování podnikatelských záměrů je někdy při průběžných kontrolách zjišťováno porušení dohod, zejména nenahlášení změny provozovny, nenahlášené předčasné ukončení činnosti, čerpání příspěvku v rozporu se schválenými nákladovými položkami.

Nejvíce byl tento nástroj v roce 2020 využit v okrese Hodonín, vzniklo zde téměř 40 % míst celého kraje.

Realizace v jednotlivých okresech:

Blansko:

V roce 2020 bylo vytvořeno **5 pracovních míst.**, tedy stejně jako v minulém roce.

V roce 2020 bylo podáno celkem 19 žádostí o příspěvek. Žádosti byly posuzovány podle kvality podnikatelského záměru a oboru činnosti s ohledem na udržitelnost podnikání. Hlavní podmínkou pro schválení žádostí byla kumulace výrazných handicapů pro uplatnění na trhu práce. Většina žadatelů o příspěvek toto kritérium nesplňovala. Dalším důvodem neschválení žádostí byla krátká doba evidence na ÚP (nemohly být využity všechny možnosti zprostředkování zaměstnání). Uzavřeno bylo 5 dohod a vyplaceno celkem 170 000 Kč.

Brno-město:

V roce 2020 bylo vytvořeno **9 pracovních míst**, tedy o 1 více než v minulém roce

Zájem o zahájení SVČ s pomocí příspěvku od Úřadu práce stále směřuje nejčastěji do oblastí osobních služeb (kosmetika, manikúra, pedikúra, modeláž nehtů) a obchodu.

Brno-venkov:

V roce 2020 bylo vytvořeno **10 pracovních míst**. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet vytvořených míst o 16, tj. o 62 %**.

I u tohoto nástroje APZ byl zaznamenán pokles zájmu ze strany uchazečů. Za celý rok bylo evidováno 11 žádostí. Celkem bylo podpořeno 10 osob. Celková výše prostředků vynaložených na podpořené osoby činila 550 000 Kč. Mezi podpořené předměty podnikání patřilo například: klempířství, včelařství, truhlářství.

Břeclav:

V roce 2020 byla vytvořena pouze **4 pracovní místa**. Ve srovnání s předchozím rokem je to však počet dvojnásobný.

V roce 2020 bylo podáno 6 žádostí (tedy stejně jako v minulém roce), počet schválených žádostí však byl dvojnásobný. Podpořeni byli 4 uchazeči příspěvkem na podnikání v celkové výši 215 tis. Kč. Jednalo se o dvě řemeslné živnosti (Vodoinstalatérství a topenářství; Holičství a kadeřnictví) a dvě živnosti volné (Ubytovací služby a Stavební práce). Průměrný příspěvek na 1 uchazečku činil 53,7 tis. Kč.

Ve srovnání s obdobím do roku 2018 došlo k velkému poklesu počtu podpořených uchazečů. S ohledem na skutečnost, že míra nezaměstnanosti na Břeclavsku byla poslední dva roky na velmi nízké úrovni, byly hlavním důvodem kritéria a strategie APZ v JMK, kdy pro umístění uchazečů byl využíván především nástroj VPP a v omezené míře finanční prostředky určené na podporu podnikání.

Hodonín:

V roce 2020 bylo vytvořeno **23 pracovních míst**. Ve srovnání s předchozím rokem **vzrostl počet** vytvořených míst o 13, tj. na více než dvojnásobek.

Vzhledem k situaci na trhu práce a pak následně od března vzhledem pandemické situaci v České republice nebylo snadné podporovat uchazeče o zaměstnání, kteří se rozhodli podnikat. Oproti roku 2019 bylo podáno méně žádostí, ale více uchazečů bylo podpořeno. V roce 2020 bylo celkem podáno 27 žádostí o příspěvek na zřízení společensky účelného pracovního místa uchazečem o zaměstnání za účelem samostatné výdělečné činnosti. 2 žádosti byly zamítnuty a 2 žádosti na žádost žadatele stornovány. Celkově bylo podpořeno 23 uchazečů (z toho 3 do 30 let) a vyplaceno bylo celkem 748 000 Kč. Průměrná výše příspěvku na osobu činila 34 000 Kč. Nejčastěji jsou podporovány řemeslné činnosti, dále služby a obchodní činnost.

Vyškov:

V roce 2020 byla vytvořena **4 pracovní místa**, tedy stejně jako v minulém roce.

V roce 2020 došlo k poklesu počtu podaných žádostí na zřízení společensky účelného pracovního místa pro výkonu SVČ a to vzhledem k dostatku volných pracovních míst.

Byly podány 4 žádosti o příspěvek na zřízení společensky účelného pracovního místa pro výkon SVČ, všechny byly podpořeny. Vynaloženo bylo 111 tis. Kč.

Znojmo:

V roce 2020 byla vytvořena pouhá **4 pracovní místa**. Ve srovnání s předchozím rokem je to však počet dvojnásobný.

V roce 2020 zůstal počet žádostí i poskytnutých příspěvků nízký, což souvisí se situací na trhu práce, který byla ovlivněna epidemickou situací. Pro zahájení podnikání nebyl minulý rok příznivý. V minulých letech začalo nejvíce uchazečů podnikat ve službách, a ty byly v roce 2020 povětšinou omezeny.

V roce 2020 bylo podáno 9 žádostí, zamítnuto jich bylo 5. Uzavřeny byly tedy jen 4 dohody. Celková částka vyplacená na tento nástroj byla 130 000 Kč. Průměrný příspěvek v roce 2020 činil 32 500 Kč.

- **Překlenovací příspěvek**

Překlenovací příspěvek je poskytován uchazečům o zaměstnání, kteří zahájili samostatnou výdělečnou činnost. Je poskytován na úhradu provozních nákladů na dobu nejdéle 5 měsíců. **V roce 2020 využila tohoto příspěvku v Jihomoravském kraji jedna osoba** (v okrese Brno-město), náklady činily 10 tis. Kč. Příspěvek je poskytován z národních zdrojů.

- **Zřízení pracovního místa pro OZP**

V roce 2020 bylo **nově zřízeno 21 pracovních míst pro OZP**. Příspěvek na zřízení pracovních míst pro OZP byl poskytnut z národních zdrojů v celkové částce **610 tis. Kč**.

Celkový počet zřízených míst pro OZP včetně míst zřízených v předchozích letech byl ke konci roku **97**. Umístěno na těchto místech bylo ke 31.12.2020 celkem 83 uchazečů, z toho 43 bylo umístěno v roce 2020.

Ve srovnání s rokem 2019 došlo k mírnému navýšení zájmu zaměstnavatelů o tento příspěvek. Při výběru vhodných uchazečů nabízejí kontaktní pracoviště zaměstnavatelům možnost realizovat výběrová řízení v prostorách úřadu, což se velmi osvědčuje. Zároveň využívají zaměstnavatelé možnosti vybírat si zaměstnance i řad OZP mimo evidenci ÚP, což tento nástroj umožňuje.

Přes 70 % zřizovaných míst pro OZP připadá na okres Brno-město.

- **Příspěvek na provoz pracovního místa pro OZP a OZP-SVČ**

Příspěvkem na provoz pracovního místa pro OZP a OZP-SVČ byly v roce 2020 nově **podpořeny 4 OZP**. Celková výše příspěvku v roce 2020 činila 150 tis. Kč. Podpořena byla 4 pracovní místa v okrese Břeclav (profese prادلák/pradlena).

- **Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce**

Tento příspěvek není sice přímo součástí APZ, je však zdaleka nejvíce využívaným nástrojem podpory zaměstnávání OZP, proto jej zde zmiňujeme.

Poskytnutí **příspěvku dle § 78a** je podmíněno účinností dohody o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce. Chráněný trh práce je tvořen zaměstnavateli zaměstnávajícími více než 50 % OZP z celkového počtu svých zaměstnanců, kteří mají zároveň uzavřenou s ÚP ČR dohodu o uznání. Během roku 2020 bylo v kraji uzavřeno celkem **52** dohod o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce, celkem platných dohod ke 31.12.2020 bylo 532, z toho téměř polovina (227) připadala na Brno-město. Příspěvky těmto zaměstnavatelům jsou vypláceny **mimo rozpočet APZ**.

- **Podpora regionální mobility – příspěvek na dojížděku**

V roce 2020 bylo podáno 75 žádostí o **příspěvek na dojížděku, podpořeno bylo 55 uchazečů o zaměstnání**. Výše vynaložených prostředků v roce 2020 činila 325,8 tis. Kč. Příspěvek je poskytován z národních zdrojů.

V průběhu roku 2020 počet podaných žádostí poklesl zhruba na polovinu, počet podpořených uchazečů poklesl zhruba o čtvrtinu. Nejvíce klientů využilo příspěvek v okresech Vyškov (23) a Hodonín (22 osob), naopak v okresech Brno-město, Břeclav a Znojmo nebyl využit vůbec.

Na počátku roku 2020 se projevila změna podmínek pro získání příspěvku, která nastala na konci roku 2019. Klienti využili zejména úpravu podmínky, kdy se nově může o příspěvek žádat až do 30-ti kalendářních dnů ode dne vzniku pracovního poměru. To znamenalo zvýšený zájem o příspěvek v prvním čtvrtletí roku. Avšak poté se projevila pokles zájmu, který byl způsoben nastalou epidemiologickou situací v zemi a s tím spojenou nejistotou na trhu práce.

Nejčastější dojížděková vzdálenost byla 10-25 km (67 % případů), následně pak 25-50 km (19 % případů), vzdálenost nad 50 km se vyskytovala spíše výjimečně. V polovině případů byl příspěvek poskytnut na dobu 3 měsíců, na 6 měsíců byl poskytnut čtvrtině podpořených. Oproti loňskému roku se tak doba poskytování příspěvku zkrátila na polovinu. Spektrum profesí uchazečů využívajících příspěvek na dojížděku je velmi široké, nelze jednoznačně říci, že by se některé profese vyskytovaly častěji.

Určitá specifika má využití tohoto příspěvku v okrese Znojmo. Ačkoli se jedná o okres s vysokou úrovní nezaměstnanosti a malou nabídkou pracovních míst, kde by tedy teoreticky tento příspěvek mohl být velmi žádaný, není příliš využíván. Jedná se totiž o okres s velmi špatnou dopravní dostupností, a dojíždění za prací v rámci ČR není vesměs pro uchazeče o zaměstnání atraktivní. Většina uchazečů z okresu Znojmo dojíždí za prací do Rakouska, kde jim není příspěvek na dojížděku v rámci regionální mobility hrazen. Některé firmy zde také v rámci bonusů pro získání zaměstnanců dojíždění do zaměstnání hradí, nebo poskytují vlastní dopravu svými dopravními prostředky. Jedná se především o stavební firmy a společnosti sídlící na jiném okrese.

Realizace tohoto nástroje probíhá bez větších obtíží a z praxe je zřejmé, že pro klienty je tento příspěvek motivací dojíždět za prací i do vzdálenějších regionů.

V roce 2020 bylo podáno celkem 75 žádostí, zhruba třetina však byla zamítnuta. Nejčastějšími důvody pro zamítnutí žádosti bylo nesplnění podmínky evidence v době podání žádosti, neuvedení konkrétního místa výkonu práce (případně bydliště žadatele nebylo faktickým místem vyjížděky do místa výkonu práce) a výkon nekolidujícího zaměstnání v době podání žádosti. Dalšími důvody, které se vyskytovaly, byly daňové nedoplatky a nedoplatky a penále na pojistném za sociální či zdravotní pojištění.

V rámci poradenství jsou o tomto příspěvku informováni nejenom uchazeči vstupující do různých projektů, ale i zaměstnavatelé, které nejčastěji zajímají podmínky poskytnutí tohoto příspěvku pro jejich potencionální zaměstnance. Stejně jako v minulém roce byl příspěvek na dojížděku mnohdy využíván uchazeči, kteří byli podpořeni i jiným nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti, zpravidla se jednalo o příspěvek na SÚPM vyhrazené. Jako příklad dobré praxe lze uvést např. využití příspěvku na dojížděku jako podpory při nástupu do zaměstnání osob se zdravotním postižením a osob nad 50 let věku.

- **Cílený program Antivirus**

Cílený program Antivirus byl schválen vládou usnesením č. 257/2020 ve znění usnesení č. 293/2020 ze dne 23.3.2020 jako nástroj pro zmírnění negativních dopadů celosvětové

pandemie onemocnění COVID-19. Cílem programu je kompenzace mzdových nákladů v podobě náhrad mezd nebo platů náležejících zaměstnancům za dobu překážek v práci vyvolaných karanténou, mimořádnými opatřeními a krizovými opatřeními souvisejícími s šířením nákazy COVID-19.

Od počátku realizace programu vykazují zaměstnavatelé v Jihomoravském kraji velmi vysoký zájem o poskytované finanční příspěvky, celkem bylo v roce 2020 **uzavřeno 7 780 dohod a podpořeno** bylo celkem **77 041 zaměstnanců**.

Vyplaceny byly přes 2 miliardy Kč (přesně 2 003 065 803 Kč):

v režimu A bylo vyplaceno **764 405 tis. Kč** (z toho 35 % z národních zdrojů a 65 % z ESF),

v režimu B bylo vyplaceno **920 551,4 tis. Kč** (z národních zdrojů),

v režimu A Plus **318 109,4 tis. Kč** (z národních zdrojů).

Nejvyšší zájem o poskytnutí příspěvků a nejvyšší objem vyplacených prostředků byl v rámci okresu Brno – město, na který připadá více než polovina dohod i podpořených osob.

Tab. 28: Program Antivirus v Jihomoravském kraji v roce 2020

okres	počet unikátních žádostí celkem	počet podepsaných dohod	počet unikátních podpořených zaměstnanců za dobu projektu
Blansko	409	409	5 287
Brno-město	4 140	4 140	38 872
Brno-venkov	1 012	1 006	12 490
Břeclav	615	615	6 159
Hodonín	718	718	6 033
Vyškov	344	344	4 697
Znojmo	552	548	3 503
kraj celkem	7 790	7 780	77 041

Pramen: Statistiky KrP Brno, 2020, OP Práce 2020

Rozjezd programu v jarních měsících byl velmi náročný jak pro žadatele, kteří měli zpočátku značné technické problémy při podávání žádostí, tak pro pracovníky zapojené do realizace programu, kteří poskytovali žadatelům zejména telefonickou podporu pro zvládnutí celého procesu podání žádosti, uzavření dohody a poté podání vyúčtování. Často se vyskytovaly ve vyúčtováních chyby vyvolané buď neznalostí nebo uváděním nesprávných údajů (zařazení jediného jednatele, výběr nesprávného režimu, uvedení chybného krizového opatření, chybné vyčíslení náhrad ve výkazu apod.)

V rámci kontrolní činnosti byla odhalena řada pochybení, zejména pozdní úhrada odvodů. Realizace programu byla zvládnuta velmi úspěšně, ale za cenu vysokých kapacitních nároků na zaměstnance zejména oddělení trhu práce, ale i ostatních vypomáhajících útvarů.

Zkušenosti z některých okresů

Blansko

Při zahájení realizace CP Antivirus byla ze strany zaměstnavatelů u žádostí velká chybovost, která bránila rychlejšímu vyřizování jejich žádostí a následnému uzavírání dohod. Určité nejasnosti byly způsobeny „elektronickými podpisy“. Docházelo k problémům při sehrávání měsíčních vyúčtování ke kontrole přihlášených zaměstnanců na ČSSZ. Nicméně lze říci, že zkušenosti s realizací CP Antivirus v roce 2020 jsou ze strany ÚP dobré. I při komunikaci se zaměstnavateli byla oceňována rychlost zpracování měsíčních vyúčtování a CP Antivirus hodnocen jako jeden z mála fungujících programů. Bohužel v důsledku fungujícího CP Antivirus došlo i na okrese Blansko k deformaci trhu práce, kdy na jedné straně jsou zaměstnavatelé bezúspěšně hledající nové zaměstnance a na straně druhé zaměstnavatelé u nichž jsou mnohá místa uměle udržovaná do doby ukončení CP.

Brno-venkov

O tento nástroj byl od začátku ze strany zaměstnavatelů velký zájem, přes léto způsobilo zlepšení epidemiologické situace pokles zaslaných vyúčtování. Na počátku podzimu opět vzrostl zájem, který se udržel až do konce roku. Ze strany zaměstnavatelů se z počátku ukazovala vysoká chybovost zasílaných podkladů, tento jev se opakoval s nástupem režimu A+. V roce 2020 se dařilo průběžně řešit příchozí vyúčtování, a to bez výraznějšího prodloužení.

Hodonín

Cílený program Antivirus je zaměstnavateli vnímán pozitivně. První žádosti zde začali přijímat 6.4.2020. Po obrovském náporu žádostí a počátečních nejasnostech se situace stabilizovala v průběhu května 2020. Následně pokračoval snižující se trend v počtu zaslaných vyúčtování (červen, červenec, srpen a září 2020). Se zhoršující se situací a dalším uzavíráním některých oblastí ekonomiky došlo k opětovnému nárůstu vyúčtování za měsíc říjen a následně, kdy se režimy A a B rozšířily o další režim A+, docházelo k masivnímu uzavírání dodatků v souvislosti s tímto novým režimem.

Vyškov

V průběhu roku 2020 byl cílený program Antivirus významným prvkem v činnosti oddělení trhu práce. Vedle standardních nástrojů APZ museli v minulém roce pracovníci oddělení trhu práce KoP Vyškov zpracovávat žádosti, respektive vyúčtování příspěvků v celkové výši 0,250 mld. Kč. (Vedle realizace tohoto programu na okrese Vyškov pracovníci oddělení trhu práce KoP Vyškov, stejně jako další pracoviště v Jihomoravském kraji, vypomáhali s administrací tohoto projektu KrP v Praze). Vzhledem k rozsahu a objemu vyplacených prostředků se do práce zapojili všichni pracovníci oddělení trhu práce.

Znojmo

CP Antivirus se setkal mezi zaměstnavateli znojemského okresu s velkou odezvou. Již od počátku pandemického období, respektive po vyhlášení této státní pomoci, byly žádosti o poskytnutí příspěvku podávány. Bohužel v první vlně byla chybovost žádostí i vyúčtování skoro 40 %. Ve druhé vlně již špatně vyplněných dokumentů ubývalo, i tak chybovost činila přes 25 %. Největší potíže dělalo vyplnění žádostí i vyúčtování drobným zaměstnavatelům, kteří nemají své účetní, resp. odpovídající software na svém počítači, kde používají zastaralé programy, které odmítají nákladně aktualizovat.

Co se týče samotné realizace poskytování příspěvků, velice se osvědčilo rozdělení jednotlivých úkonů s tím spojených mezi několik zaměstnanců-spolupracovníků:

- 1) příjem žádosti/vyúčtování z datové schránky, kontrola a přidělení pracovníkům k dalšímu zpracování
- 2) zasílání žádostí do registru smluv a uložení dokumentů na společně sdílený disk
- 3) kontrola souběhu možných poskytovaných příspěvků
- 4) kontrola statutárních zástupců dle obchodního rejstříku
- 5) zasílání oznámení o vyplacených příspěvcích

6.2 Rekvalifikace, poradenství a pracovní rehabilitace

Rekvalifikačních programů v Jihomoravském kraji se v roce 2020 účastnilo **celkem 735 uchazečů** a zájemců o zaměstnání, z toho **nově zařazeno v roce 2020** bylo **719 klientů**. **Náklady** v celkové výši cca **6,3 mil Kč** byly hrazeny z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost. V rámci Národních individuálních projektů Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II (VDTP II) a Podpora zaměstnanosti dlouhodobě evidovaných uchazečů (PDU) bylo na rekvalifikace vynaloženo celkem 5,2 mil Kč. Dalších 1,1 mil Kč bylo vynaloženo na rekvalifikace v rámci Regionálních individuálních projektů (RIP). Z národních prostředků byla hrazena pouze jedna rekvalifikace v rámci pracovní rehabilitace.

Počet rekvalifikovaných uchazečů se oproti minulému roku snížil zhruba o 30 % (v roce 2019 bylo nově zařazeno 1014 klientů), a to především v důsledku probíhající pandemie COVID-19.

V souvislosti se vznikem pandemie na území ČR a v návaznosti na Usnesení vlády ČR č. 215 ze dne 15. 3. 2020 byla přijata krizová opatření týkající se omezení vzdělávací činnosti. Následně od 16. 3. 2020 byly pozastaveny veškeré realizace rekvalifikací. Po ukončení nouzového stavu bylo klientům umožněno dokončení zbývajících částí kurzů v nově zahájených kurzech. V posledním čtvrtletí roku 2020 došlo opět k utlumení vzdělávacích aktivit.

Z celkového počtu 719 nově zařazených klientů bylo **557** podpořeno **v rámci Národních individuálních projektů VDTP II a PDU** (525 klientů prostřednictvím projektu Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II. a 32 klientů bylo zařazeno v rámci projektu NIP – PDU. Náklady na rekvalifikace v rámci VDTP II činily 4 876 tis. Kč, v rámci PDU pak 324 tis. Kč. Dalších **161 klientů** prošlo rekvalifikacemi **v projektech RIP** (Regionální individuální projekty) hrazených rovněž převážně z ESF. Z prostředků národní APZ pak byl podpořen 1 klient v rekvalifikaci v rámci pracovní rehabilitace.

Tab. 29: Struktura rekvalifikací v roce 2020 celkem (tj. zabezpečených + zvolených)

RK kompletní (zabezpečené + zvolené) - účastníci RK	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v roce 2020	Ukončené		Pokračují do dalšího roku	Zaměření RK zahájených v roce 2020	
			celkem	z toho úspěšně		profesní	ostatní
Celkem	735	719	707	460	13	183	536
z toho ženy	442	437	426	243	9	121	316
NIP	572	557	544	371	12	137	420
RIP	162	161	162	89	1	46	115
Grantové projekty	0	0	0	0	0	0	0
Národní APZ	1	1	1	0	0	0	1
Uchazeči o zam.	692	676	671	431	9	178	498
Zájemci o zam.	43	43	36	29	4	5	38
Osoby se ZP	82	82	83	59	0	34	48

Pramen: Statistiky OKpráce, 2020

Do rekvalifikací byli klienti zařazováni na základě profesně poradenského rozhovoru s odborným pracovníkem zprostředkování, odborným pracovníkem rekvalifikací, kariérovým poradcem, případně psychologem. Doporučování k rekvalifikaci byli zejména klienti, jimž je při zprostředkování zaměstnání věnována zvýšená péče dle § 33 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, osoby sociálně vyloučené, osoby setrvávající v dlouhodobé evidenci, osoby s nízkou kvalifikací či osoby s kvalifikací, která neodpovídá aktuálním požadavkům na trhu práce.

Tab. 30: Struktura uchazečů zařazených do rekvalifikací v roce 2020

Zahájené 2020	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	kraj celkem
Účastníci rekvalifikací celkem	70	220	97	54	142	86	50	719
ženy	32	152	63	37	66	55	32	437
osoby se zdrav. postižením	4	20	13	7	12	24	2	82
péče o dítě do 15 let	20	50	23	8	25	15	17	158
evidence delší než 5 měsíců	20	125	29	36	71	40	34	355
do 25 let	10	14	9	9	16	11	6	75
nad 50 let	15	67	22	11	42	26	8	191
průměrný věk (roky)	38,2	41,7	40,9	39,1	40,6	42,7	38,7	40,7
Vzdělání:								
základní	10	33	7	9	15	9	7	90
střední bez maturity (vyučení)	22	37	24	19	43	31	16	192
SŠ s maturitou	31	100	46	23	68	26	25	319
VŠ, VOŠ	6	46	18	3	15	16	2	106

Pramen: Statistiky OKpráce, 2020

Tab. 31: Struktura uchazečů zařazených do rekvalifikací v roce 2020 – relativně (%)

Zahájené 2020	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	kraj celkem
Účastníci rekvalifikací celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
ženy	78,9	79,2	73,8	72,8	74,0	71,6	60,6	74,1
osoby se zdrav. postižením	16,8	17,8	10,3	14,1	19,5	11,8	11,7	15,1
péče o dítě do 15 let	42,1	33,9	31,8	32,6	34,5	27,5	43,6	34,5
evidence delší než 5 měsíců	21,1	43,2	23,6	25,0	30,0	20,6	43,6	30,9
do 25 let	12,7	5,6	10,1	12,1	12,6	9,7	14,9	10,1
nad 50 let	29,4	26,5	20,8	26,1	22,2	20,3	24,7	24,0
Vzdělání:								
základní	9,5	14,4	9,2	13,0	9,0	4,9	11,7	10,6
střední bez maturity (vyučení)	21,3	22,0	30,9	32,5	32,1	25,1	43,5	28,3
SŠ s maturitou	47,2	40,2	42,8	45,9	46,3	46,4	35,7	43,2
VŠ, VOŠ	18,3	22,0	16,9	9,6	12,0	19,3	5,2	16,3

Pramen: Statistiky OKpráce, 2019

Ženy tvořily 61 % zařazených uchazečů, více než třetina z nich pak pečovala o děti do 15-ti let. Ženy mají o rekvalifikaci větší zájem než muži, v průměru představují 60-70 % rekvalifikovaných. V roce 2020 však – pravděpodobně díky pandemii a s ní související nutnosti péče o děti ve školním věku – jejich podíl oproti předchozím rokům poklesl. V okresech Blansko a Hodonín kleslo jejich zastoupení mezi rekvalifikovanými dokonce pod 50 %.

Průměrný věk uchazečů zařazených do rekvalifikací byl 40,7 let.

Do rekvalifikací byli nejčastěji zařazováni uchazeči se středoškolským vzděláním s maturitou (v rámci kraje 44,4 %), pouze v okrese Vyškov byli nejpočetnější skupinou klientů vyučení. Ti ve většině okresů představují druhou nejpočetnější skupinu klientů zařazovaných do rekvalifikací (zhruba čtvrtina rekvalifikovaných), výjimkou je okres Brno-město, kde druhou nejvíce zastoupenou skupinou jsou dlouhodobě vysokoškoláci (21 % v roce 2020), vyšší podíl rekvalifikovaných vysokoškoláků bývá také v okrese Brno-venkov.

Zaměření rekvalifikačních kurzů u zabezpečovaných a zvolených rekvalifikací se v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje liší jen nepatrně. Ve většině okresů převládá zájem o kurzy ze sociální oblasti, počítačové rekvalifikace, získání řidičských oprávnění včetně profesních průkazů, svařování, účetnictví a osobní služby, sanitáře.

• Zabezpečované rekvalifikace

Rekvalifikační kurzy zabezpečované Úřadem práce v roce 2020 představovaly 70 % všech rekvalifikací realizovaných v Jihomoravském kraji. Zařazeno do nich bylo celkem **342** účastníků z projektu VDTP II, 26 z projektu PDU a 135 klientů v rámci projektů RIP. Jeden uchazeč absolvoval rekvalifikaci v rámci pracovní rehabilitace. Klientům byly kurzy nabízeny především s ohledem na situaci na trhu práce v příslušném regionu, dále dle dosaženého vzdělání, dosavadní praxe, zdravotního stavu a pracovní perspektivy.

Tab. 32: Struktura zabezpečovaných rekvalifikací v roce 2020

Účastníci rekvalifikací zabezpečovaných	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v roce 2020	Ukončené		Pokračují do dalšího roku
			celkem	z toho úspěšně	
Celkem	507	504	506	266	0
z toho ženy	337	337	337	157	0
NIP	371	368	370	202	0
RIP	135	135	135	64	0
Grantové projekty	0	0	0	0	0
Národní APZ	1	1	1	0	0
Uchazeči o zaměstnání	482	479	481	248	0
Zájemci o zaměstnání	25	25	25	18	0
Osoby se ZP	74	74	74	51	0

Pramen: Statistiky OKpráce, 2020

Tab. 33: Struktura uchazečů zařazených do zabezpečovaných rekvalifikací v roce 2020

Zahájené 2020	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	kraj celkem
Účastníci rekvalifikací celkem	54	182	57	42	72	61	36	504
ženy	24	126	43	32	42	44	26	337
osoby se zdrav. postižením	3	20	13	6	10	20	2	74
péče o dítě do 15 let	13	45	14	7	16	13	16	124
evidence delší než 5 měsíců	14	108	19	29	42	32	28	272
do 25 let	7	10	2	6	4	4	5	38
nad 50 let	11	57	16	8	31	22	5	150
průměrný věk (roky)	38	42	43	40	45	45	37	42,0
vzdělání								
základní	7	30	4	6	7	6	5	65
střední bez maturity (vyuč.)	16	32	10	18	16	20	13	125
SŠ s maturitou	26	78	31	15	43	17	18	228
VŠ, VOŠ	5	42	12	3	6	18	0	86

Pramen: Statistiky OKPráce, 2020

Tab. 34: Struktura uchazečů zařazených do zabezpečovaných rekvalifikací v roce 2020 – relativně (%)

Zahájené 2020	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	kraj celkem
Účastníci rekvalifikací celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
ženy	44,4	69,2	75,4	76,2	58,3	72,1	72,2	66,9
osoby se zdrav. postižením	5,6	11,0	22,8	14,3	13,9	32,8	5,6	14,7
péče o dítě do 15 let	24,1	24,7	24,6	16,7	22,2	21,3	44,4	24,6
evidence delší než 5 měsíců	25,9	59,3	33,3	69,0	58,3	52,5	77,8	54,0
do 25 let	13,0	5,5	3,5	14,3	5,6	6,6	13,9	7,5
nad 50 let	20,4	31,3	28,1	19,0	43,1	36,1	13,9	29,8
vzdělání								
základní	13,0	16,5	7,0	14,3	9,7	9,8	13,9	12,9
střední bez maturity (vyuč.)	29,6	17,6	17,5	42,9	22,2	32,8	36,1	24,8
SŠ s maturitou	48,1	42,9	54,4	35,7	59,7	27,9	50,0	45,2
VŠ, VOŠ	9,3	23,1	21,1	7,1	8,3	29,5	0,0	17,1

Pramen: Statistiky OKPráce, 2020

Zabezpečované rekvalifikace byly celkově v roce 2020 utlumeny. Zvýšený zájem o rekvalifikace byl zaznamenán počátkem roku a v letních měsících, kdy podmínky související s nástupem koronaviru byly příznivější než v ostatních měsících daného roku.

Nejčastěji realizované kurzy v rámci zabezpečovaných rekvalifikací:

Počítačové rekvalifikace – tvořily více než třetinu zabezpečovaných rekvalifikací (35 %) a více než čtvrtinu (27 %) rekvalifikací celkem. Většinu tvoří kurzy základních dovedností a zhruba čtvrtina připadá na specializované kurzy.

Základní kurzy Obsluha osobního počítače a Počítačová gramotnost (dle sylabů ECDL Core) nabízí praktické seznámení s kancelářskými a grafickými programy. Kurz umožňuje

klientům ÚP zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce napříč obory, jelikož znalost práce na PC je jedním ze základních požadavků zaměstnavatelů. Základní počítačové kurzy slouží k získání povědomí o práci s počítačem pro klientelu spíše se základy, základním vzděláním.

Specializované počítačové kurzy představují cca 7 % obou typů rekvalifikací (jak zabezpečených, tak zvolených).

Sociální oblast – 9,5 % zabezpečených rekvalifikací (11 % všech rekvalifikací).

V první polovině sledovaného období se nejvíce realizoval Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách, o který jeví zájem především ženy různých věkových kategorií z řad evidovaných uchazečů o zaměstnání a zájemců o zaměstnání na základě požadavků zaměstnavatelů. Ke zvýšenému zájmu přispělo i rozšíření pandemie COVID-19. Ve druhé polovině roku skončila smluvní spolupráce s vysoutěženým dodavatelem, tudíž zájem klientů se soustředil na formu zvolených rekvalifikací.

Svařování – tvořily cca 9 % zabezpečených rekvalifikací (7,6 % rekvalifikací celkem) – poskytly výhradně mužům výběr ze základních typů kurzů svařování, kterými si jednotlivci měli možnost jednak zvýšit svoji kvalifikace pro výkon specifické činnosti a jednak získat okamžité uplatnění v dělnických profesích.

Osobní služby – tyto kurzy jsou realizovány jak v rámci zabezpečených, tak zvolených rekvalifikací. Tvoří 11-12 % rekvalifikací jak celkově, tak v rekvalifikacích zabezpečených i zvolených.

O kurz Kosmetička, Vizážistka, Pedikérka a nehtová designérka projevují zájem nejčastěji ženy, ať už jsou to matky s dětmi nebo ženy ve věkové kategorii 50+, které vítají možnost zahájit SVC a možnost regulovat svou pracovní dobu. Se zájmem mužů se setkáváme především u kurzu kosmetička, neboť je vstupním předpokladem pro navazující rekvalifikaci Tatér.

Účetnictví – cca 9 % zabezpečených rekvalifikací (7 % všech rekvalifikací)

V rámci Jihomoravského kraje byl v roce 2020 díky nové veřejné zakázce opět obnovena realizace těchto rekvalifikačních kurzů v rámci zabezpečených rekvalifikací. Do pozadí se tudíž dostal zájem o zvolenou rekvalifikaci v tomto oboru. Nejvíce využívají těchto kurzů ženy s následným uplatněním u zaměstnavatelů na pozici účetní, případně zahajují SVC.

Příprava k podnikání – je realizována výhradně v rámci zabezpečené rekvalifikace

Kurz Základy podnikání nepatří sice mezi nejčastěji realizované kurzy (pouhá cca 2-3 % rekvalifikací), má však významnou roli, pokud se klient rozhodne samostatně podnikat. Pomáhá klientům nejen stanovit předmět jejich podnikání, ale především zpracovat podnikatelský záměr.

- **Zvolené rekvalifikace**

Zvolené rekvalifikace jsou zajišťovány na základě klientem podaného Zájmu o zvolenou rekvalifikaci, doporučovány na základě uskutečněného profesně poradenského rozhovoru ve spolupráci s útvary zprostředkování, rekvalifikací a poradenství a následného posouzení odbornou komisí. Prioritou pro odsouhlasení je především konkrétní následné pracovní uplatnění klienta na trhu práce, případně zahájení SVČ, nabídka volných pracovních míst na trhu práce, aj. skutečnosti mající vliv na brzký návrat klienta na trh práce. Po absolvování zvolené rekvalifikace je sledována efektivnost a hospodárnost vynakládání finančních prostředků.

Nově bylo v roce 2020 **zahájeno 215 zvolených rekvalifikací, z toho 183 v rámci projektu VDTP, 6 v rámci projektu PDU a 26 v rámci projektů RIP**. Podíl zvolených rekvalifikací oproti minulému roku opět narostl. V roce 2018 bylo formou zvolených rekvalifikací realizováno 16,6 % rekvalifikací, v roce 2019 již 25 % a v roce 2020 dosáhl jejich podíl 30 %.

V období pandemie byla ze strany MŠMT vzdělávacím zařízením a klientům umožněna realizace vzdělávacích aktivit formou distančního vzdělávání (webináře). Danou formu však nelze aplikovat na všechny kurzy, a to z důvodu zákazu výkonu praxe či závěrečných zkoušek, nedostatečného technického zázemí na straně zaměstnavatelů, klientů atd.

Tab. 35: Struktura zvolených rekvalifikací v roce 2020

Účastníci RK zvolených	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v roce 2020	Ukončené		Pokračují do dalšího roku
			celkem	z toho úspěšně	
Celkem	228	215	201	194	13
z toho ženy	105	100	89	86	9
NIP	201	189	174	169	12
RIP	27	26	27	25	1
Grantové projekty	0	0	0	0	0
Národní APZ	0	0	0	0	0
Uchazeči o zam.	210	197	190	183	9
Zájemci o zam.	18	18	11	11	4
Osoby se ZP	8	8	9	8	0

Pramen: Statistiky OKpráce, 2020

V rámci zvolených rekvalifikací byly **nejčastěji realizovány kurzy k získání řidičských oprávnění** vč. profesní způsobilosti řidičů – **32 %** zvolených rekvalifikací, (9,6 % všech rekvalifikací), kurzy v sociální oblasti -14 % ze zvolených rekvalifikací, a osobní služby – 12 % zvolených rekvalifikací.

Častěji byly realizovány ještě kurzy z oblasti speciálních počítačových dovedností (8 %), zdravotnictví (6 %) a svářečské, strojnické a jiné odborné průkazy (4 %).

Tab. 36: Struktura uchazečů zařazených do zvolených rekvalifikací v roce 2020

Zahájené 2020	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	kraj celkem
Účastníci rekvalifikací celkem	16	38	40	12	70	25	14	215
ženy	8	26	20	5	24	11	6	100
osoby se zdravotním postižením	1	0	0	1	2	4	0	8
péče o dítě do 15 let	7	5	9	1	9	2	1	34
evidence delší než 5 měsíců	6	17	10	7	29	8	6	83
do 25 let	3	4	7	3	12	7	1	37
nad 50 let	4	10	6	3	11	4	3	41
průměrný věk (roky)	39	40	38	36	36	37	43	38
vzdělání								
základní	3	3	3	3	8	3	2	25
střední bez maturity (vyučení)	6	5	14	1	27	11	3	67
SŠ s maturitou	5	22	15	8	25	9	7	91
VŠ, VOŠ	2	8	8	0	10	2	2	32

Pramen: Statistiky OKPráce, 2020

Tab. 37: Struktura uchazečů zařazených do zvolených rekvalifikací v roce 2020 – relativně (%)

Zahájené 2020	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	kraj celkem
Účastníci rekvalifikací celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
ženy	50,0	68,4	50,0	41,7	34,3	44,0	42,9	46,5
osoby se zdravotním postižením	6,3	0,0	0,0	8,3	2,9	16,0	0,0	3,7
péče o dítě do 15 let	43,8	13,2	22,5	8,3	12,9	8,0	7,1	15,8
evidence delší než 5 měsíců	37,5	44,7	25,0	58,3	41,4	32,0	42,9	38,6
do 25 let	18,8	10,5	17,5	25,0	17,1	28,0	7,1	17,2
nad 50 let	25,0	26,3	15,0	25,0	15,7	16,0	21,4	19,1
vzdělání								
základní	18,8	7,9	7,5	25,0	11,4	12,0	14,3	11,6
střední bez maturity (vyučení)	37,5	13,2	35,0	8,3	38,6	44,0	21,4	31,2
SŠ s maturitou	31,3	57,9	37,5	66,7	35,7	36,0	50,0	42,3
VŠ, VOŠ	12,5	21,1	20,0	0,0	14,3	8,0	14,3	14,9

Pramen: Statistiky OKPráce, 2020

S typy realizovaných kurzů souvisí také struktura uchazečů. Zvolené rekvalifikace absolvují častěji muži než ženy a průměrný věk klientů je výrazně nižší. Téměř 30 % klientů zvolených rekvalifikací je ve věku do 30-ti let a ve skupině nad 50 let je jich necelých 20 %. U zabezpečovaných rekvalifikací je poměr obrácený.

Ve srovnání s rekvalifikacemi zabezpečovanými je zde také o něco vyšší zastoupení vyučených.

Tab. 38: Zaměření rekvalifikačních kurzů (celkem zabezpečené + zvolené) v roce 2020

oblast rekvalifikací	počet klientů	%
celkem	719	100,0
počítačové rekvalifikace - základní dovednosti	142	19,7
osobní služby (péče o tělo, kosmetika, manikúra, pedikúra, ...)	82	11,4
sociální oblast	78	10,8
řidičské průkazy vč. profesní způsobilosti	69	9,6
svářečské, strojnické a jiné odborné průkazy	55	7,6
počítačové rekvalifikace - specializované dovednosti	53	7,4
účetnictví	52	7,2
bezpečnost práce, ochrana majetku a osob	33	4,6
gastronomie, hotelnictví a turismus	23	3,2
stavebnictví strojírenství	20	2,8
ekonomika, administrativa, personalistika	20	2,8
ostatní	18	2,5
příprava k podnikání	16	2,2

Pramen: Statistiky OKpráce, 2020

• Poradenské činnosti KrP v Brně

Poradenské aktivity byly na KrP v Brně zajišťovány interně, tj. zaměstnanci ÚP ČR a externími dodavatelskými službami v různých typech poradenských činností.

Rok 2020 byl z pohledu externích realizací jednotlivých poradenských programů utlumován v souvislosti s pandemií (COVID-19). Od 15. března byly realizace pozastaveny na základě vládních usnesení. Obnoveny byly v letních měsících, kdy opět docházelo k realizacím aktivit. Od října do konce roku však došlo k zhoršení situace a byl opětovně vyhlášen nouzový stav.

Postupně se začaly zavádět on-line poradenství při práci s klientem. Byl zaznamenán zájem o individuální on-line konzultace.

Interní poradenství

V rámci činnosti Informačních a poradenských středisek pro volbu povolání bylo v roce 2020 uskutečněno **80 skupinových besed**, kterých se zúčastnilo **2 124 studentů základních (49,72 %) a středních škol (50,28 %)**. Ve srovnání s rokem 2019 došlo k snížení počtu uskutečněných aktivit vlivem protiepidemických opatření.

Obsahovou náplní těchto schůzek jsou informace o uplatnitelnosti vzdělání, konkurenceschopnosti na trhu práce a o volbě povolání. Poradci IPS taktéž prezentují svoji činnost na veletrzích, burzách práce či veřejných seminářích, při setkání s výchovnými poradci nebo zástupci škol. Nouzový stav a vládní opatření omezily v roce 2020 uvedené činnosti. Do popředí se dostaly aktivity prováděné v on-line formě jak se školskými subjekty, tak např. se zástupci kraje za oblast školství.

Skupinové informační schůzky slouží k informovanosti klientů ÚP o jejich právech a povinnostech, o nabídce služeb ÚP. V roce 2020 bylo uskutečněno **444** těchto akcí, kterých se zúčastnilo **5 275 klientů**. Cílovými skupinami těchto schůzek jsou klienti nově evidovaní, klienti dlouhodobě evidovaní (individuální akční plán), mladiství nebo klienti vracející se po rodičovské dovolené. Přínosem pro vybrané skupiny motivovaných klientů byly zorganizované skupinové schůzky pro volbu rekvalifikace.

Díky aktuálně nastaveným krizovým situacím se při práci s klientem začala pozornost věnovat zavádění online poradenství s využitím distančních přístupů, např. Skype skupinové poradenství k IAP.

Ze strany klientů byl zaznamenán zájem o individuální online konzultace.

Poradenské programy interní byly poskytovány uchazečům v minimálním rozsahu osmi povinných poradenských témat - sebepoznání, komunikační dovednosti, sebeprezentace, orientace na trhu práce, hledání zaměstnání, pracovně-právní gramotnost, finanční gramotnost a poradenství k podnikání.

V roce 2020 tímto typem poradenské aktivity prošlo **381 klientů** (uchazečů, zájemců o zaměstnání).

Tab. 39: Skupinové poradenství a akce ÚP realizované v roce 2020

Název poradenské činnosti	Počet konání	Počet zařazených účastníků
Skupinové poradenství pro ZŠ	45	1 056
Skupinové poradenství pro SŠ, VOŠ, VŠ	35	1 068
Skupinové poradenství pro UoZ, ZZ a veřejnost	87	844
Skupinové informační schůzky (práva a povinnosti UoZ, nabídka služeb ÚP, kontakty, ...)	227	1 926
Skupinový poradenský program interní	50	381
Skupinové poradenství v rámci projektů RIP	0	0
Celkem v roce 2020 skupinové poradenství	444	5 275
Akce IPS a poradenství (prezentace na veletrzích, výstavách, ...)	14	
Setkání s výchovnými poradci (semináře, přednášky, besedy, ...)	0	
Celkem v roce 2020 akce ÚP	14	

Pramen: Statistiky oddělení rekvalifikací a poradenství KrP Brno, 2020

Externí poradenství

Poradenské aktivity KrP v Brně byly nadále zajišťovány externím dodavatelem na základě výsledků vyhlášené veřejné zakázky. V návaznosti na uzavřené rámcové dohody v roce 2019 s dodavatelem pokračovala realizace vysoutěžených poradenských programů (viz tab. 40).

V roce 2020 bylo do externích poradenských aktivit **zařazeno 391 klientů včetně PDU a RIP**. Externí poradenské služby byly financovány z rozpočtu projektu NIP - Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II (1 039 tis. Kč), a dále v rámci rozpočtu projektů RIP (383 tis. Kč) a PDU.

V průběhu roku se podařilo kontaktním pracovištím zahájit akce v rámci **Bilanční diagnostiky**, kterou prošlo 174 podpořených osob, **Poradenský program se základy práce na PC** a 78 podpořenými účastníky, **Job Club** se 109 zájemci a **Motivační program** s 30 účastníky. Oproti roku 2019 se celkově aktivit zúčastnilo o 86 účastníků více, přestože covidová situace ovlivňována nouzovým stavem jednak omezila zahájení skupinových externích programů a jednak neumožnila zařazeným klientům dokončit řádně poradenské činnosti.

Do poradenských aktivit byli v souladu s podmínkami projektů zařazováni především uchazeči o zaměstnání spadající do skupiny § 33 zákona o zaměstnanosti, kterým je věnována zvýšená péče, osoby sociálně vyloučené, osoby zdravotně či tělesně znevýhodněné, osoby s nízkou kvalifikací či osoby s kvalifikací, která neodpovídá aktuálním požadavkům na trhu práce, osoby dlouhodobě evidované či jinak znevýhodněné při vstupu na trh práce.

Tab. 40: Externí poradenství realizované v roce 2020 s počty zařazených klientů na KoP

Druh poradenské aktivity	Blansko	Brno-město	Brno-venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	kraj celkem
Poradenský program pro zájemce o podnikání	0	0	0	0	0	0	0	0
Bilanční diagnostika	0	68	15	14	27	23	27	174
Job club	0	22	0	65	22	0	0	109
Poradenský program se základy práce na PC	11	18	0	7	22	7	13	78
Motivační program	0	7	0	0	16	7	0	30
CELKEM	11	115	15	86	87	37	40	391

Pramen: Statistiky oddělení rekvalifikací a poradenství KrP Brno, 2020

- **Realizace pracovní rehabilitace**

Pracovní rehabilitace je souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením. Uskutečňuje se na základě individuálního plánu pracovní rehabilitace.

V návaznosti na Usnesení vlády České republiky o přijetí krizových opatření z důvodu ochrany zdraví všech občanů neprobíhala činnost v pracovní rehabilitaci standardním způsobem, proto bylo za loňský rok v kraji podáno 5 žádostí o pracovní rehabilitaci a v jejím rámci tedy podpořeno celkem 5 osob se zdravotním postižením, kdy celková výše

vynaložených prostředků činila 2685 Kč. Uzavřeny byly celkem 4 individuální plány pracovní rehabilitace.

Nejčastěji využitou formou pracovní rehabilitace byla poradenská činnost a ergodiagnostické vyšetření. Celkem bylo realizováno 10 ergodiagnostických vyšetření a celková výše vynaložených prostředků za ergodiagnostické vyšetření činila 57 542 Kč.

Poradenská činnost obsahovala zejména poradenství v oblasti hledání vhodného zaměstnání. Pro podporu zaměstnání osob se zdravotním postižením v rámci pracovní rehabilitace byli zaměstnavatelé oslovováni zejména prostřednictvím telefonické a elektronické komunikace k získání vhodných pracovních míst pro tyto osoby. Za tímto účelem byla také realizována individuální poradenství.

Toto pozitivně ovlivnilo počet uplatněných UoZ se zdravotním postižením na otevřeném a chráněném trhu práce.

Tab. 41: Pracovní rehabilitace 2020

Okres	Počet žádostí o PR	IPPR	Formy pracovní rehabilitace			Ergodiagnostika
			Příprava k práci	Rekvalifikační kurz	Poradenství	
Blansko	0	0	0	0	0	0
Brno-město	1	0	0	0	0	6
Brno-venkov	0	0	0	0	0	0
Břeclav	0	0	0	0	0	2
Hodonín	0	0	0	0	0	0
Vyškov	4	4	0	1	0	0
Znojmo	0	0	0	0	0	2
kraj celkem	5	4	0	1	0	10

Pramen: Statistiky oddělení zaměstnanosti KrP Brno, 2020

6.3 Projekty ESF

Národní individuální projekty (NIP)

- **Podpora zaměstnanosti dlouhodobě evidovaných uchazečů (PDU)**

Realizace projektu byla zahájena 1.1.2019. Projekt je zaměřen zejména na zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti dlouhodobě evidovaných UoZ, na začleňování dlouhodobě evidovaných uchazečů se sociálním znevýhodněním na volný trh práce a na podporu cílové skupiny komplexním poradenstvím a posilováním motivace ke změně.

Klíčové aktivity projektu: individuální a skupinové poradenství, rekvalifikace, krátkodobá pracovní příležitost, krátkodobé zaměstnání, SÚPM, VPP, doprovodná opatření.

V průběhu roku 2020 bylo do projektu zařazeno celkem 458 klientů. Na SÚPM bylo zařazeno 73 uchazečů a na VPP 329 uchazečů. Všichni klienti zařazení do projektu absolvují poradenské aktivity, do rekvalifikací bylo zařazeno 32 osob, úspěšně je ukončilo 12 klientů.

V roce 2020 bylo na projekt vynaloženo celkem 42,5 mil. Kč (přesně 42 454 436 Kč).

- **NIP Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II (VDTP II)**

V roce 2020 pokračovala realizace národního individuálního projektu **Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II**, v jehož rámci byly financovány rekvalifikace uchazečů a zájemců o zaměstnání. V rámci tohoto projektu bylo do rekvalifikačních programů zařazeno **525 klientů**, tzn. 73 % všech osob zařazených do rekvalifikací v roce 2020. Realizovány byly jak rekvalifikace zabezpečované (342 osob), tak rekvalifikace zvolené (183 osob) a poradenské aktivity.

V roce 2020 bylo na projekt vynaloženo celkem 6,0 mil. Kč (přesně 6 004 834 Kč).

- **NIP Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců (POVEZ II)**

V roce 2020 pokračovala realizace projektu **Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II.**, který je realizován na základě Výzvy č. 021 z OP Z v období 1.12.2015 do 31.12.2022.

V roce 2020 bylo na projekt vynaloženo celkem 37,1 mil. Kč (přesně 37 147 080 Kč)

Hlavním cílem projektu **Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II.** je pomoci zaměstnavatelům v odborném vzdělávání stávajících i nově přijímaných zaměstnanců tak, aby mohli pružně reagovat na měnící se situaci a podmínky na trhu. Projekt umožňuje zaměstnavatelům získat finanční příspěvky na externí vzdělávání zaměstnanců nebo na mzdy interních lektorů a zároveň na mzdové náklady vzdělávaných zaměstnanců po dobu jejich vzdělávání.

Konkrétním cílem projektu je podpora odborného vzdělávání. Zájem je především o kurzy v oblasti odborné IT, a to jak programátorské kurzy, tak kurzy různých projekčních softwarů. Druhou nejčastější oblastí jsou odborně technické vzdělávací aktivity, zde mají největší

zastoupení svářečské kurzy a kurzy obsluhy CNC strojů. V neposlední řadě jsou žádané kurzy jazykové.

V roce 2020 bylo v celém Jihomoravském kraji do projektu **nově zapojeno 318 subjektů**, z toho 64 OSVČ. Celkem mělo být do vzdělávání zapojeno 1 674 osob, avšak vzhledem k omezením spojeným s pandemií COVID-19 bylo **podpořeno pouze 293 zaměstnanců**. Nejvíce tento projekt využívají zaměstnavatelé v Brně.

V roce 2020 bylo v Jihomoravském kraji uzavřeno s žadateli celkem 603 dohod (co dohoda, to vzdělávací aktivita). Přesto, že projekt nově umožňuje vzdělávání formou interního školení, **97 % vzdělávacích aktivit bylo realizováno prostřednictvím externího dodavatele**.

• OUTPLACEMENT (OUT)

Realizace projektu byla zahájena 1.6.2020. Projekt je zaměřen na pomoc zaměstnancům, kteří jsou ohroženi ztrátou zaměstnání nebo jsou již ve výpovědní době. Cílovou skupinou projektu jsou zájemci o zaměstnání s předpokládaným ukončením pracovního poměru z důvodu hromadného propouštění nebo jsou ve výpovědní době z jiného z jiného důvodu. V rámci projektu probíhal aktivní monitoring s cílem oslovit zaměstnavatele, kteří plánují propouštění, a zároveň zaměstnavatele, kteří naopak chtějí přijímat nové zaměstnance. Vzhledem k prozatím pozitivní situaci na trhu práce v Jihomoravském kraji a nízkému počtu hlášených hromadných propouštění je realizace projektu a naplňování monitorovacích indikátorů teprve v počátku, v prosinci 2020 vstoupil do projektu první zájemce, a to v okrese Vyškov.

Regionální individuální projekty (RIP)

V roce 2020 realizovala Krajská pobočka v Brně v rámci Operačního programu Zaměstnanost 4 regionální individuální projekty:

1. Záruky pro mladé v Jihomoravském kraji
2. 50 PLUS v Jihomoravském kraji
3. ŽIVOT BEZ BARIÉR v Jihomoravském kraji
4. Šance pro rodiče v Jihomoravském kraji

Na základě Usnesení vlády České republiky ze dne 15. března 2020 č. 215 o přijetí krizového opatření, s účinností od 16. března 2020 o zákazu volného pohybu osob na území České republiky s výjimkou cest do zaměstnání, do zdravotnických zařízení, za rodinou a dalších nezbytných cest, byla přijata mimořádná opatření, která neumožnila realizovat klíčové aktivity projektů v plném rozsahu v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2 na našem území. Nouzový stav trval od 12. března do 17. května 2020.

Po krátkém letním rozvolnění začal platit od 5. října 2020 na území České republiky další nouzový stav z důvodu zhoršené epidemické situace v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2. O jeho novém vyhlášení podle čl. 5 a 6 ústavního zákona o bezpečnosti České republiky rozhodla vláda, opakovaně rozhodla také o jeho prodloužení, které přesáhlo do nového roku. Byla přijata mimořádná opatření, která opět neumožnila realizovat klíčové aktivity projektů v plném rozsahu. Skupinové aktivity a poradenské programy byly realizovány v minimálním rozsahu a počtu a aktivity projektů byly realizovány zejména individuální formou (např. elektronickou nebo telefonickou formou). Zahájené rekvalifikační kurzy byly na základě dohody mezi realizátorem a Úřadem práce ČR přerušeny nebo předčasně ukončeny.

Z těchto důvodů bylo v roce 2020 nižší čerpání rozpočtu i nižší počet splněných indikátorů, než bylo plánováno.

- **Záruky pro mladé v Jihomoravském kraji- CZ.03.1.48/0.0/0.0./15 004/0000009**

Zahájení realizace: 1. ledna 2016

Ukončení realizace: 31. prosince 2021

Cílová skupina (2 460 osob):

- osoby do 29 let věku (včetně)
- pracovní zkušenosti max. 3 roky
- evidence na úřadech práce v Jihomoravském kraji

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání.

Primárním cílem projektu je zvýšit zaměstnanost a uplatnitelnost cílové skupiny na trhu práce. Prostřednictvím aktivit projektu je snaha poskytnout klientům odborné dovednosti a znalosti pro výkon konkrétní profese, poskytnout odborné praxe s perspektivou dalšího uplatnění na trhu práce, předcházet opakované evidenci a snížit průměrnou dobu evidence mladých uchazečů o zaměstnání na úřadu práce. V případě uchazečů o zaměstnání bez dokončené odborné kvalifikace se usiluje o opětovné zahájení přípravy na budoucí povolání, resp. návrat do vzdělávání.

AKTIVITY PROJEKTU PRO KLIENTY (údaje k 31. 12. 2020):

VÝBĚR KLIENTŮ DO PROJEKTU – je realizován odbornými pracovníky projektu na všech kontaktních pracovištích a to ve spolupráci s oddělením zprostředkování. Uchazeči o zaměstnání byli vybíráni, v souladu s požadavky na cílovou skupinu, jak dle jejich zájmu, tak s ohledem na konkrétní odborné praxe u zaměstnavatelů. Vybráno a podpořeno aktivitami bylo od počátku projektu celkem 2130 klientů (z plánovaných 2460 osob, což je 86,59 %). S každým klientem byla uzavřena dohoda o účasti v projektu.

Během roku 2020 vstoupilo do projektu 329 osob.

PORADENSTVÍ – cílem této aktivity, opět realizované odbornými pracovníky projektu, je maximální možná podpora klientů projektu zvýšit motivaci a sebevědomí klienta a zajištění jeho pracovního potenciálu, které povede k uplatnění na trhu práce.

Typy poradenství:

- Individuální (absolvoval každý klient) – posílení motivace úspěšně absolvovat projekt, poradenství pro volbu povolání a rekvalifikace, získání a udržení odborné praxe, atd. Rozsah je individuální dle potřeb klientů. Bylo poskytnuto 3214 hodin individuálního poradenství, přičemž některým klientům opakovaně.
- Skupinové (absolvovalo od počátku projektu 194 osob z 200 plánovaných, což je 97 %) – v rámci skupinového poradenství je klientům poskytován celkový přehled v oblasti práva a zaměstnanosti, rozvoj sebe prezentace (sestavování životopisů, motivačních dopisů, práce s databázemi zaměstnavatelů apod.). Rozsah je zpravidla jednodenní.
- Pracovní diagnostika (absolvovalo od počátku projektu 232 klientů z plánovaných 270, což je 86 %) – pracovní diagnostiku absolvovali ti klienti, u kterých byla potřeba zjištění předpokladů k začlenění na trh práce, stanovení konkrétních dovedností, které je klient schopen získat dalším vzděláváním a možnosti pracovní uplatnění.

V roce 2020 bylo poskytnuto 473 hodin individuálního poradenství, skupinové poradenství absolvovalo 6 osob a pracovní diagnostiku dokončilo 17 osob.

REKVALIFIKACE – byly zaměřeny na získání odborných znalostí a dovedností, obecně vyžadovaných na trhu práce, s cílem připravit uchazeče o zaměstnání především na konkrétní profesi (odbornou praxi) nebo přiblížit jejich kvalifikaci požadovaným nebo očekávaným potřebám trhu práce. Bylo možné absolvovat rekvalifikaci klasickou (vysoutěženou) či zvolenou. Celkem bylo od počátku projektu zahájeno 136 rekvalifikačních kurzů (z plánovaných 143). Úspěšně ukončeno bylo celkem 121 kurzů.

Během roku 2020 prošlo úspěšně rekvalifikací 8 klientů.

ODBORNÉ PRAXE – hlavní aktivita projektu. Odborné praxe byly realizovány u zaměstnavatelů na území ČR formou SÚPM vyhrazených. Praxe byly zpravidla sjednávány na dobu 12 měsíců (doba poskytování příspěvku max. do 31. 10. 2021). Výše příspěvku byla určena v souladu se Směrnicí GŘ č. 4/2019, kdy je měsíční příspěvek stanoven procentní sazbou z hrubé mzdy uvedené v Žádosti o poskytnutí příspěvku na SÚPM a to podle míry znevýhodnění a délky evidence jednotlivého uchazeče dle přílohy Směrnice GŘ ÚP ČR v platném znění. Na odbornou praxi byli zařazeni uchazeči o zaměstnání s evidencí na ÚP delší než 3 měsíce.

Celkem od počátku projektu bylo uzavřeno, resp. podepsáno, 1104 dohod (z 1167 plánovaných, tj. 94,60 %). V případě potřeby a účelnosti byl poskytnut také finanční příspěvek na mentora (uzavřeno 101 dohod, z plánovaných 94).

V roce 2020 bylo podepsáno 132 dohod o SÚPM.

KRÁTKODOBÁ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOST – jedná se o doplňkovou aktivitu projektu. Cílem práce na zkoušku je zjistit připravenost cílové skupiny k nástupu na pracovní místo (odbornou praxi). Na tuto aktivitu, zvanou také práce na zkoušku, bylo zařazeno 13 klientů (aktivita celkem plánována pro 13 osob). Pracovní smlouva byla uzavřena s maximálním možným úvazkem 0,5 na maximální možnou dobu - 3 měsíce.

V roce 2020 nebyly podepsány žádné dohody o krátkodobé pracovní příležitosti.

NÁVRAT DO VZDĚLÁVÁNÍ – doplňková aktivita (plánem je podpořit max. 20 osob). Doposud touto aktivitou prošly 3 klienti projektu. Jejím cílem je zajistit návrat do vzdělávání u uchazečů, u kterých bude tato potřeba zjištěna a zajistit tak jejich lepší uplatnění na trhu práce v budoucnu. Odborní pracovníci trhu práce uchazeče motivovali ke vstupu do vzdělávání, poskytli odborné informace, zprostředkovali kontakt s vhodnou školou.

V roce 2020 se žádný klient nevrátil zpět do vzdělávání.

Z celkového počtu 2130 klientů, kteří do 31. 12. 2020 vstoupili do projektu, jich 1984 vystoupilo, přičemž 1714 vystoupilo z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání (tj. 86,39 %). **Během roku 2020 vystoupilo z projektu 301 klientů, z toho 253 z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání.**

Z celkové částky rozpočtu 211 857 197 Kč bylo **v roce 2020 vyčerpáno 23 857 155 Kč**, celkem 184 964 362 Kč od začátku realizace projektu.

- **50 PLUS v Jihomoravském kraji – CZ.03.1.48/0.0/0.0/15 010/0000041**

Zahájení realizace: 1. ledna 2016

Ukončení realizace: 31. března 2022

Cílová skupina projektu (1800 osob)

- evidence na úřadech práce v Jihomoravském kraji
- osoby starší 50 let v evidenci déle než 5 měsíců
NEBO
- osoby starší 50 let bez ohledu na délku evidence v případě, že jim nevznikl nárok na podporu v nezaměstnanosti.

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání.

V roce 2020 pokračovala realizace projektu v naplňování nastavených hodnot dle předchozího prodloužení s cílem pomoci klientům v návratu na trh práce, zvýšení jejich motivace a sebevědomí.

AKTIVITY PROJEKTU PRO KLIENTY (údaje k 31. 12. 2020)

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – byl prováděn ve spolupráci s jednotlivými kontaktními pracovišti v rámci celého Jihomoravského kraje. Vhodní uchazeči o zaměstnání byli na základě doporučení zprostředkování pozváni na individuální nebo skupinovou schůzku s odbornými pracovníky projektu, kde jim byl představen projekt a jeho aktivity. Od začátku realizace projektu bylo zařazeno 2050 uchazečů, což je o 250 klientů více, než bylo plánováno. Dá se očekávat, že se počet zařazených uchazečů ještě zvýší.

V roce 2020 vstoupilo do projektu 215 klientů.

MOTIVAČNÍ PROGRAM – nabízel účastníkům rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, odborní pracovníci předávali uchazečům informace z oblasti ekonomiky, práva

či zaměstnanosti. Aktivita se účastnily skupiny zájemců v rozsahu 12 – 15 hodin dle jejich potřeb a možností. Motivační program od začátku realizace absolvovalo již 415 klientů z plánovaných 420.

V roce 2020 prošlo Motivačním programem 22 klientů.

PORADENSKÉ ČINNOSTI – cílem aktivity je formou poradenství zvýšení motivace klientů projektu a zjištění jejich pracovního potenciálu.

Aktivita zahrnuje:

- **Individuální poradenství** – klienti měli možnost konzultovat svoji aktuální situaci, schopnosti, dovednosti a možnosti za účelem zapojení se zpět na trh práce. Poradenství poskytovali jak odborní pracovníci projektu, tak odborný pracovník – psycholog, dle individuálních potřeb klientů, max. však 5 hodin na jednoho uchazeče. Od začátku realizace projektu bylo poskytnuto 3227 hodin individuálního poradenství, některým opakovaně.
- **Pracovní diagnostika** – zjišťuje možnosti pracovního uplatnění pro klienty projektu. Za tímto účelem jsou využívány různé diagnostické testy, které byly v rámci projektu pořízeny. Aktivitu absolvovalo již 272 uchazečů z plánovaných 300.

V roce 2020 bylo poskytnuto 556,5 hodin individuálního poradenství a 21 klientů absolvovalo pracovní diagnostiku.

REKVALIFIKAČNÍ KURZY – umožňovaly klientům získání nové kvalifikace či prohloubení kvalifikace stávající, jeden uchazeč může absolvovat až 2 rekvalifikační kurzy. Od začátku realizace projektu se uskutečnilo celkem 262 kurzů a bylo vydáno celkem 222 osvědčení.

V roce 2020 bylo realizováno 20 rekvalifikačních kurzů a vydáno 17 osvědčení o úspěšném absolvování kurzu.

MONITORING TRHU PRÁCE A ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci trhu práce a poradenství ve všech okresech Jihomoravského kraje soustavně monitorovali vhodná pracovní místa pro klienty projektu a poskytovali informace zaměstnavatelům ohledně možnosti využití mzdových příspěvků při zaměstnání klienta projektu. Výše příspěvku byla určena v souladu se Směrnicí GŘ č. 4/2019, kdy je měsíční příspěvek stanoven procentní sazbou z hrubé mzdy uvedené v Žádosti o poskytnutí příspěvku na SÚPM a to podle míry znevýhodnění a délky evidence jednotlivého uchazeče. Příspěvky byly poskytovány na dobu 6 – 12 měsíců. Od začátku projektu nastoupilo na toto místo 1092 klientů.

V roce 2020 byla podepsána dohoda o poskytnutí příspěvku na společensky účelné pracovní místo pro 153 klientů projektu.

Z celkové částky navýšeného rozpočtu 214 622 984 Kč bylo **v roce 2020 vyčerpáno 28 492 488 Kč**, celkem 170 893 426 Kč od začátku realizace projektu.

• **ŽIVOT BEZ BARIÉR v Jihomoravském kraji- CZ.03.1.48/0.0/0.0/15_010/0000037**

Zahájení realizace: 1. dubna 2016

Ukončení realizace: 30. června 2022

Cílová skupina projektu (1270 osob):

- evidence na úřadech práce v Jihomoravském kraji
- osoby v evidenci delší než 12 měsíců
NEBO
- osoby se zdravotním postižením dle zákona č. 435/2004 Sb., § 67 odst. 2 bez ohledu na délku evidence

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání i zájemce o zaměstnání.

Cílem projektu v roce 2020 bylo pokračovat v realizačním režimu nastaveném v roce 2017 (realizace projektu vlastními silami a ne dodavatelsky, jak bylo uvedeno ve schválených projektech) za účelem naplnění plánovaných indikátorů.

Aktivity pro klienty projektu započaly v únoru 2017.

AKTIVITY PROJEKTU PRO KLIENTY (údaje za rok 2020)

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – je prováděn ve spolupráci s jednotlivými úřady práce v kraji v časovém rozsahu cca 3 hodiny. Zařazení do projektu je podmíněno evidencí na kterémkoliv kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v JmK. Klientem se může stát pouze osoba, splňující podmínky cílové skupiny. Celkem do projektu lze zařadit min. 1270 klientů. Do projektu už bylo vybráno celkem 1258 osob, z toho 162 osob v roce 2020.

VSTUPNÍ BLOK – jednodenní (6 hodin, příp. 3 hodiny individuální) blok informací o projektu a jeho poradenských, motivačních a vzdělávacích aktivitách a legislativě z pracovní oblasti povinný pro všechny klienty projektu. Dohodu o účasti v projektu dosud podepsalo celkem 1110 osob z 1270 plánovaných, z toho 145 osob v roce 2020.

PLÁN ROZVOJE KLIENTA – Každý klient projektu spolupracuje při individuálním pohovoru s odborným pracovníkem úřadu práce na sestavení svého vhodného rozvojového a výukového plánu aktivit. Na doporučení odborného pracovníka může být klient zařazen do následujících motivačních, poradenských a vzdělávacích aktivit.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ – všichni klienti projektu mohou dle vlastního uvážení požádat o individuální poradenství odborného pracovníka úřadu práce za účelem zlepšení sebezpoznání. Celková kapacita poskytovaných poradenských hodin v tomto projektu je 4030 hodin, což odpovídá průměru 3,2 hodin pro klienta. Aktivitu využilo celkem 757 klientů, z toho 112 v roce 2020.

MOTIVAČNÍ PROGRAM – obsahem aktivity je rozvoj sebezprezentace, rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, všeobecný přehled v oblasti ekonomiky, práva a zaměstnanosti. Aktivita probíhá 4 dny po 5 hodinách denně a je určena pro min. 520 klientů. Program dosud absolvovalo celkem 405 klientů, z toho 49 klientů v roce 2020.

PROGRAM FINANČNÍ GRAMOTNOSTI – cílem aktivity je podat všeobecný přehled v oblasti financí nebo nabídnout pomoc a poradenství klientům, kteří jsou v tíživé finanční situaci, naučit klienty orientovat se ve finančních rozhodnutích, spravovat osobní finanční podmínky, které mají dopad na materiální zajištění jedince, probírat témata peněz. Aktivita probíhá 4 dny (5+6+6+5 hod.) a je určena pro min. 520 klientů. Program dosud absolvovalo celkem 370 klientů, z toho 48 klientů v roce 2020.

PORADENSKÝ PROGRAM a ERGODIAGNOSTIKA – pracovní nebo bilanční diagnostika je určena pro min. 520 klientů z řad uchazečů o zaměstnání, ergodiagnostika pro 45 klientů se statutem OZP. Dosud bylo vyhotoveno celkem 104 zpráv z pracovní diagnostiky, z toho 21 v roce 2019, 228 zpráv z bilanční diagnostiky, z toho 32 v roce 2020, 55 zpráv z ergodiagnostiky, z toho 9 v roce 2020.

REKVALIFIKACE – účast klientů v rekvalifikačních kurzech vychází z jejich sestaveného Plánu rozvoje klienta. Klienti si mohou vybrat z nabídky rekvalifikačních kurzů úřadu práce nebo si zajistit zvolenou rekvalifikaci. Celkem je plánováno zajištění min. 460 rekvalifikací. Dosud bylo vydáno celkem 372 osvědčení úspěšným absolventům kurzů, z toho 36 v roce 2020.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci úřadu práce jsou nápomocni klientům projektu při hledání zaměstnání vyhledáváním vhodných potenciálních zaměstnavatelů. Celkem bude pro klienty projektu zajištěno min. 250 pracovních míst se mzdovým příspěvkem (Společensky účelná pracovní místa-vyhrazená). Z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání vystoupilo z projektu celkem 588 klientů, z toho 96 klientů v roce 2020.

DOPROVODNÁ A PODPŮRNÁ OPATŘENÍ – pomáhají formou příspěvku na úhradu nutných nákladů klientům s účastí na aktivitách projektu (úhrada cestovného, poplatků zdravotních, správních a administrativních, jako například založení živnosti, výpis z rejstříku trestů v souvislosti s nástupem na rekvalifikaci, příspěvek na hlídání dětí a dalších závislých osob).

Z celkové částky rozpočtu 69 134 500,- Kč bylo **v roce 2020 vyčerpáno 8 013 147,73 Kč**, celkem bylo vyčerpáno 36 482 291,35 Kč od začátku realizace projektu.

- **Šance pro rodiče v Jihomoravském kraji – CZ.03.1.48/0.0/0.0/15 010/0000042**

Zahájení realizace: 1. dubna 2016

Ukončení realizace: 30. června 2022

Cílová skupina projektu (1200 osob):

- evidence na úřadech práce v Jihomoravském kraji
- péče o dítě do 10 let věku

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání i zájemce o zaměstnání.

Cílem projektu v roce 2020 bylo pokračovat v realizačním režimu nastaveném v roce 2017 (realizace projektu vlastními silami a ne dodavatelsky, jak bylo uvedeno ve schválených projektech) za účelem naplnění plánovaných indikátorů.

Aktivity pro klienty projektu započaly v únoru 2017.

AKTIVITY PROJEKTU PRO KLIENTY (údaje za rok 2020)

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – je prováděn ve spolupráci s jednotlivými úřady práce v Jihomoravském kraji v časovém rozsahu cca 3 hodiny. Zařazení do projektu je podmíněno evidencí na kterémkoliv kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v JmK. Klientem se může stát pouze osoba splňující podmínky cílové skupiny. Celkem do projektu lze zařadit min. 1200 klientů. Do projektu už bylo vybráno celkem 1387 osob, z toho 202 osob v roce 2020.

VSTUPNÍ BLOK – jednodenní (6 hodin, příp. 3 hodiny individuální) blok informací o projektu a jeho poradenských, motivačních a vzdělávacích aktivitách a legislativě z pracovní oblasti povinný pro všechny klienty projektu. Dohodu o účasti v projektu dosud podepsalo celkem 1286 osob z 1200 plánovaných, z toho 185 osob v roce 2020.

PLÁN ROZVOJE KLIENTA - každý klient projektu spolupracuje při individuálním pohovoru s odborným pracovníkem na sestavení svého vhodného rozvojového a výukového plánu aktivit. Na doporučení odborného pracovníka může být klient zařazen do následujících motivačních, poradenských a vzdělávacích aktivit.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ - všichni klienti projektu mohou dle vlastního uvážení požádat o individuální poradenství odborného pracovníka za účelem zlepšení sebezpoznání. Celková kapacita poskytovaných poradenských hodin v tomto projektu je 3810 hodin, což odpovídá průměru 3,2 hodin pro klienta. Aktivitu využilo celkem 880 klientů, z toho 158 v roce 2020.

MOTIVAČNÍ PROGRAM – zvýšení motivace a sebevědomí klienta pro uplatnění na trhu práce, získání základních znalostí z oblasti informačních technologií, posílení právního vědomí a zvýšení orientace v problematice trhu práce při využití přednášek, nácviku a tréninku, rozvoj dovedností při hledání zaměstnání. Aktivita probíhá 4 dny po 5 hodinách denně a je určena pro min. 380 klientů. Program dosud absolvovalo celkem 423 klientů, z toho 48 klientů v roce 2020.

PROGRAM FINANČNÍ GRAMOTNOSTI – cílem aktivity je podat všeobecný přehled v oblasti financí nebo nabídnout pomoc a poradenství klientům, kteří jsou v tíživé finanční situaci, naučit klienty orientovat se ve finančních rozhodnutích, spravovat osobní finanční podmínky, které mají dopad na materiální zajištění jedince, probírat témata peněz. Aktivita probíhá 4 dny (5+6+6+5 hod.) a je určena pro min. 435 klientů. Program dosud absolvovalo celkem 347 klientů, z toho 70 klientů v roce 2020.

PORADENSKÝ PROGRAM – zjištění pracovního a osobnostního potenciálu klienta a posouzení jeho předpokladů pro uplatnění na trhu práce formou pracovní nebo bilanční

diagnostiky. Určeno pro min. 520 klientů z řad uchazečů o zaměstnání. Dosud bylo vyhotoveno celkem 126 zpráv z pracovní diagnostiky, z toho 18 v roce 2020, 252 zpráv z bilanční diagnostiky, z toho 48 v roce 2020.

REKVALIFIKACE – účast klientů v rekvalifikačních kurzech vychází z jejich sestaveného Plánu rozvoje klienta. Klienti si mohou vybrat z nabídky rekvalifikačních kurzů úřadu práce, nebo si zajistit zvolenou rekvalifikaci. Celkem je plánováno zajištění 440 rekvalifikací. Dosud bylo vydáno celkem 517 osvědčení úspěšným absolventům kurzů, z toho 27 v roce 2020.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci úřadu práce jsou nápomocni klientům projektu při hledání zaměstnání vyhledáváním vhodných potenciálních zaměstnavatelů. Celkem bude pro klienty projektu zajištěno min. 255 pracovních míst se mzdovým příspěvkem (Společensky účelná pracovní místa vyhrazená). Z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání vystoupilo z projektu celkem 851 klientů, z toho 163 klientů v roce 2020.

DOPROVODNÁ A PODPŮRNÁ OPATŘENÍ – pomáhají formou příspěvku na úhradu nutných nákladů klientům s účastí na aktivitách projektu (úhrada cestovného, poplatků zdravotních, správních a administrativních, jako například založení živnosti, výpis z rejstříku trestů v souvislosti s nástupem na rekvalifikaci, příspěvek na hlídání dětí a dalších závislých osob).

Z celkové částky rozpočtu 59 837 260 Kč bylo **v roce 2020 vyčerpáno 11 520 271,18 Kč**, celkem 39 375 976,98 od začátku realizace projektu.

6.4 Vyhodnocení cílů APZ stanovených na rok 2020

Aktivní politika zaměstnanosti v kraji byla v souladu s přijatou Strategíí APZ pro rok 2020 zaměřena především na podporu uchazečů o zaměstnání znevýhodněných na trhu práce.

Hlavní pozornost byla věnována aktivním a preventivním opatřením pro uchazeče o zaměstnání nejvíce znevýhodněné na trhu práce, ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností a sociální exkluzí. Nejvíce podporovanými kategoriemi byly uchazeči s evidencí delší než 24 měsíců a uchazeči starší 55 let. U uchazečů o zaměstnání ohrožených ztrátou pracovních návyků a ztrátou motivace k hledání vhodného pracovního uplatnění bylo využíváno nástrojů a opatření APZ jako motivačního a aktivizačního prvku.

Přednostně byly do nástrojů APZ zařazovány tyto cílové skupiny uchazečů o zaměstnání:

- dlouhodobě evidovaní uchazeči o zaměstnání (déle než 12 měsíců)
- uchazeči do 25 let věku, zejména absolventi škol bez praxe
- rodiče pečující o dítě do 10 let věku
- uchazeči starší 50 let věku
- osoby se zdravotním postižením
- ženy vracející se z mateřské nebo rodičovské dovolené
- uchazeči, kterým bylo potřeba věnovat zvýšenou péči z jiného důvodu bránícího jejich vstupu na volný trh práce, např. ohrožení sociální exkluzí z důvodu setrvávání v dlouhodobé nezaměstnanosti

Zvýšená pozornost byla věnována především klientům, u nichž docházelo ke kumulaci handicapů ve vztahu k trhu práce (nepříznivý zdravotní stav, vyšší věk, absence kvalifikace, apod.).

Pro umístění uchazečů byl využíván zejména nástroj **veřejně prospěšné práce**.

Stanoveny byly tyto cíle:

1. Zaměřit se na podporu uplatnitelnosti osob starších 50 let,

- z podpořených osob **na pracovních místech** bude minimálně:

30 % UoZ starších 50 let

Tento cíl se podařilo naplnit.

Na 51,7 % pracovních míst byli umístěni uchazeči starší 50-ti let.

Tab. 42: Podíl umístěných z cílové skupiny 50+ na pracovních místech v rámci APZ v roce 2020

Podíl UoZ nad 50 let (%)	Blansko	Brno-město	Brno-venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	Celkem JMK
počet UoZ na pracovních místech celkem	102	302	167	141	217	95	201	1225
počet UoZ 50+ na pracovních místech	65	145	84	72	111	41	115	633
Podíl UoZ 50+	63,7 %	48,0 %	50,3 %	51,1 %	51,2 %	43,2 %	57,2 %	51,7 %

Pramen: Statistiky OK Práce, 2020

2. Zaměřit se na podporu návratu rodičů pečujících o děti na trh práce, zejména rodičů vracejících se z mateřské a rodičovské dovolené.

- z celkového počtu podpořených osob bude minimálně **20 %** spadat do cílové skupiny *pečujících o děti do 15 let*

Tento cíl se podařilo naplnit.

V krajském průměru z celkového počtu podpořených osob spadalo 19,5 % do cílové skupiny *pečujících o děti do 15 let*

Tab. 43: Podíl cílové skupiny „rodiče pečující o děti do 15 let“ na podpořených uchazečích celkem

	Blansko	Brno-město	Brno-venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	Celkem JMK
Celkem podpořených UoZ	186	592	281	317	496	280	296	2448
podpořených UoZ Péče o dítě	41	105	52	37	94	74	75	478
Podíl UoZ péče o dítě	22,0 %	17,7 %	18,5 %	11,7 %	19,0 %	26,4 %	25,3 %	19,5 %

Pramen: Statistiky OK Práce, 2020

3. Zaměřit se na zvýšení efektivity rekvalifikací, a to zejména u rekvalifikací zvolených.

- dosáhnout **umístění 90 % klientů do 6-ti měsíců** po úspěšně ukončené zvolené rekvalifikaci.

Tento cíl se v důsledku pandemie COVID-19 **naplnit nepodařilo**, neboť trh práce byl paralyzován. Umístitelnost se pohybovala okolo 60 %.

7 Cíle APZ pro rok 2021

1. Zaměřit se na co nejrychlejší návrat osob propouštěných v důsledku pandemie COVID-19 na trh práce pomocí poradenských aktivit a rekvalifikací.

Zvýšit počet klientů zařazených do rekvalifikací o 50%

2. Podporovat uplatnitelnost osob dlouhodobě nezaměstnaných a osob starších 55 let.
Z podpořených osob na pracovních místech bude minimálně:

20 % UoZ starších 55 let

3. Věnovat zvýšenou pozornost rodičům vracejícím se na trh práce a pečujícím o děti, a to kombinací nástrojů a opatření za využití rekvalifikací nebo poradenství.

Cílem je podpořit minimálně 400 uchazečů pečujících o děti do 15 let.

8 PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1

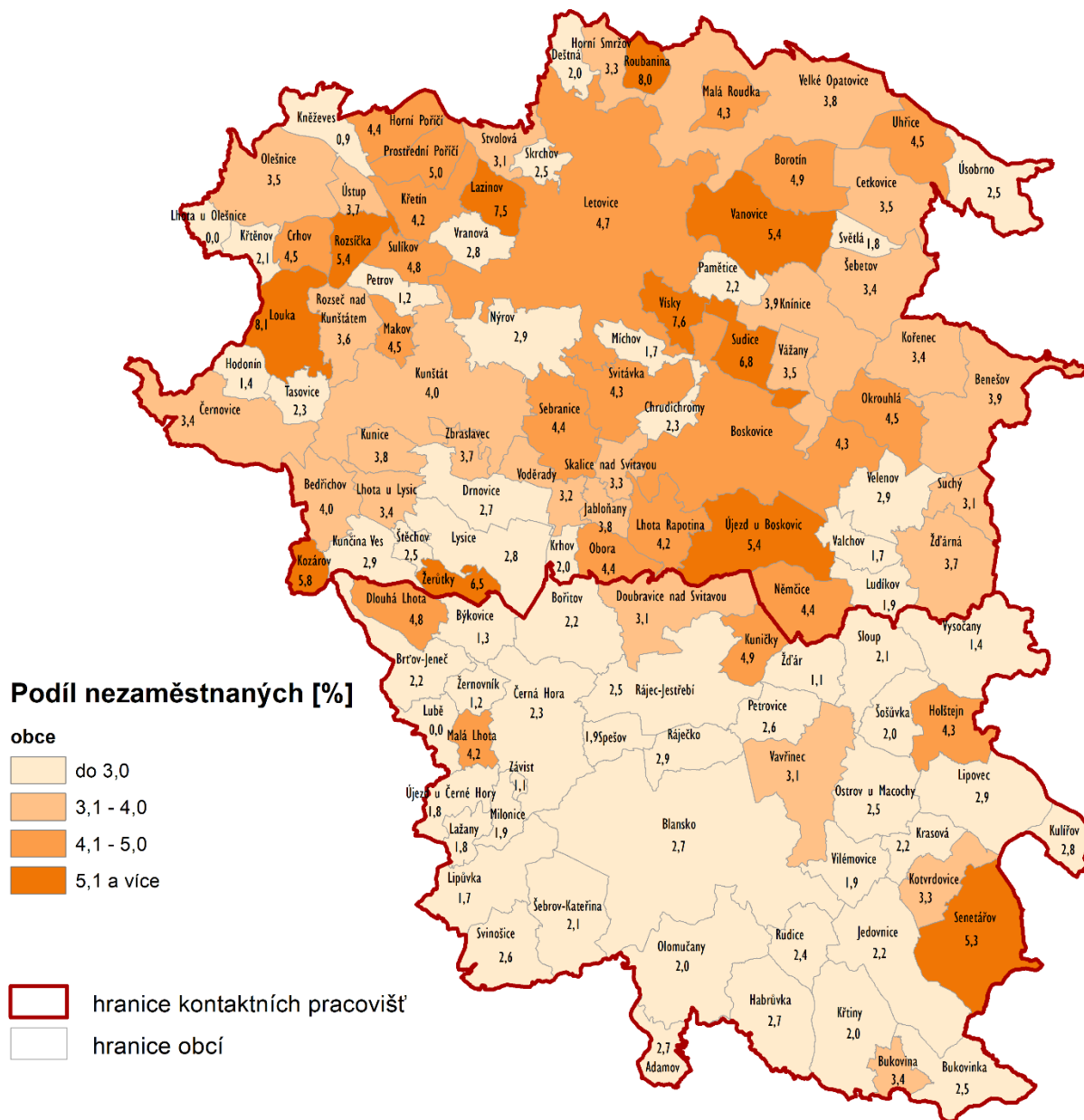
Tato příloha obsahuje citlivé údaje, proto nemůže být zveřejněna.

PŘÍLOHA 2

PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15-64 LET

v okrese Blansko ke 31. 12. 2020

Kontaktní pracoviště	okres Blansko	3,3 %
Blansko	2,6 %	Jihomoravský kraj 4,5 %
Boskovice	4,0 %	Česká republika 4,0 %

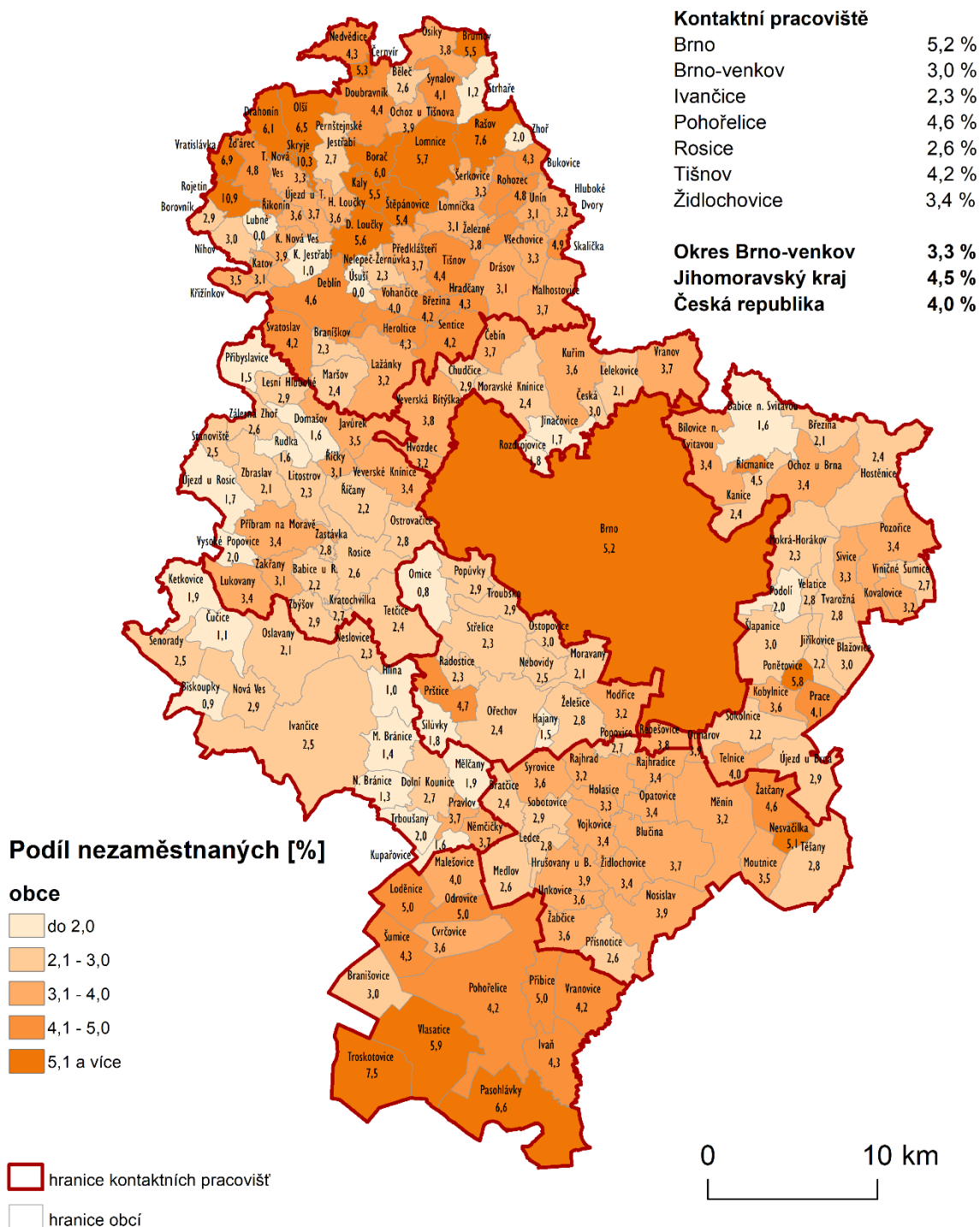
0 5 10 km

ÚP ČR – Krajská pobočka v Brně; Brno, 2021
Data: MPSV; ArcČR 500v.3.2., Arcdata Praha

PŘÍLOHA 3

PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET

Kontaktní pracoviště okresů Brno-město a Brno-venkov ke 31. 12. 2020

Podíl nezaměstnaných [%]

- obce**
- do 2,0
  - 2,1 - 3,0
  - 3,1 - 4,0
  - 4,1 - 5,0
  - 5,1 a více

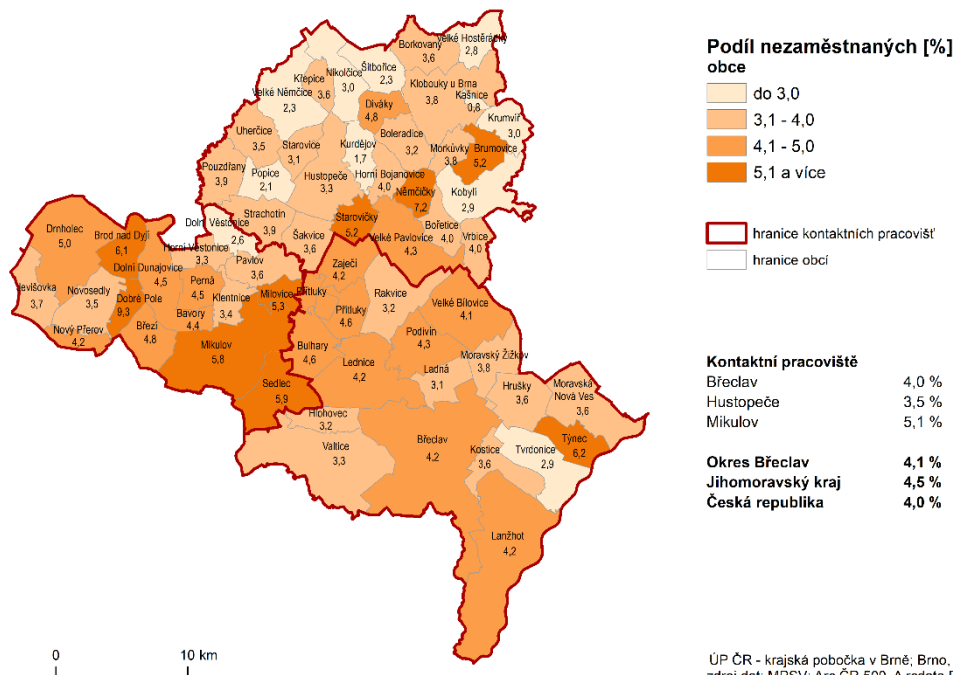
- hranice kontaktních pracovišť
- hranice obcí

0 10 km

ÚP ČR - krajská pobočka v Brně; Brno, 2021
zdroj dat: MPSV; Arc ČR 500, A rcdata Praha

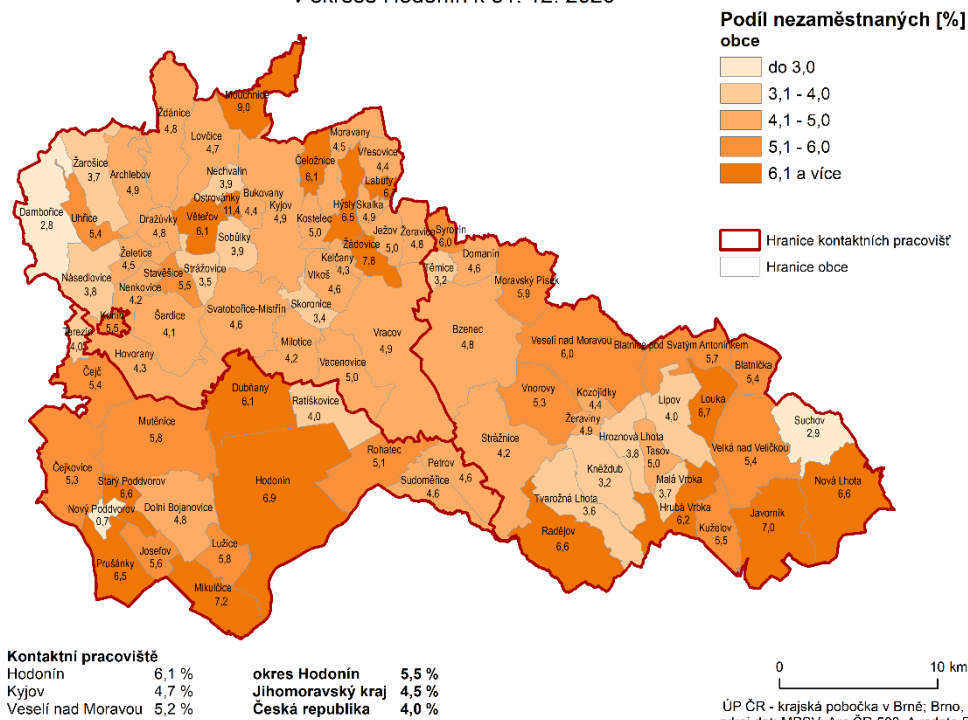
PŘÍLOHA 4

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET v okrese Břeclav k 31. 12. 2020

PŘÍLOHA 5

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET v okrese Hodonín k 31. 12. 2020

PŘÍLOHA 6

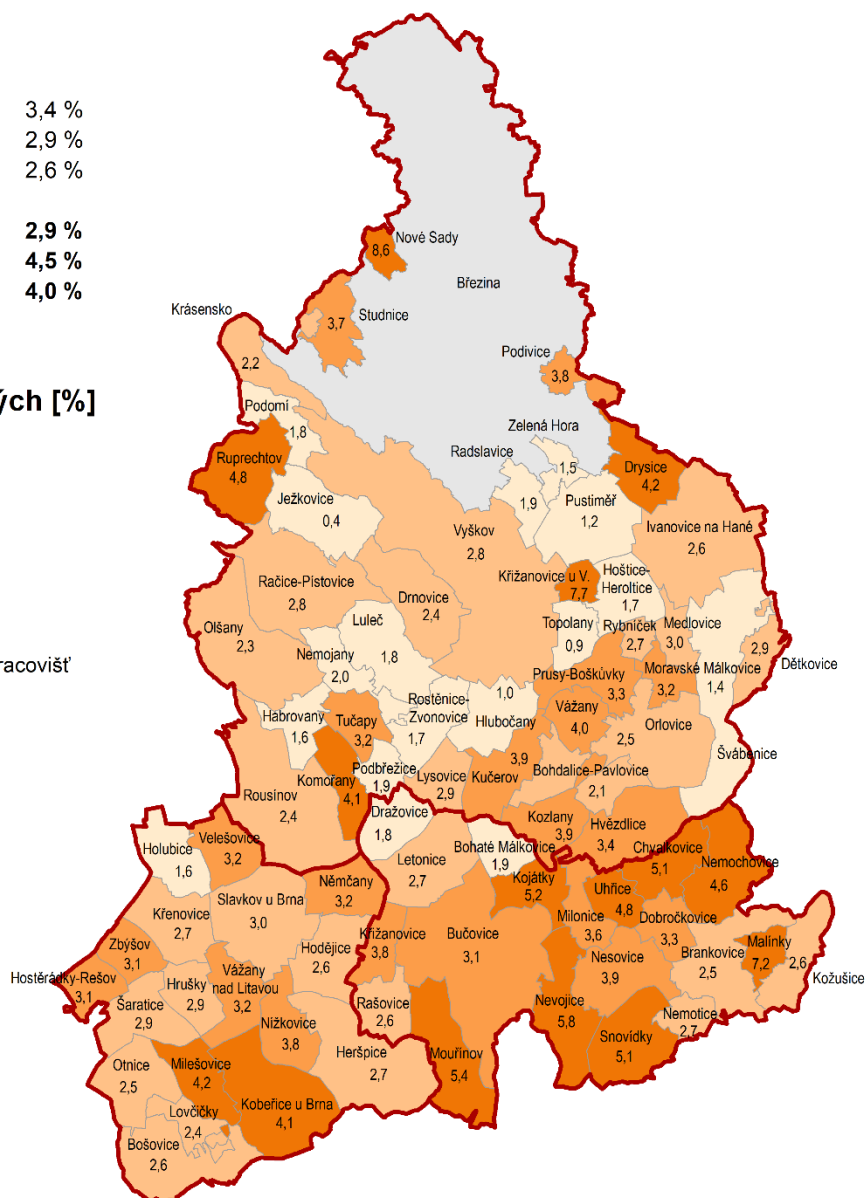
PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET v okrese Vyškov k 31. 12. 2020

Kontaktní pracoviště	
Bučovice	3,4 %
Slavkov u Brna	2,9 %
Vyškov	2,6 %
Okres Vyškov	2,9 %
Jihomoravský kraj	4,5 %
Česká republika	4,0 %

Podíl nezaměstnaných [%] v obcích

	do 2,0
	2,1 - 3,0
	3,1 - 4,0
	4,1 a více

	hranice kontaktních pracovišť
	hranice obcí
	vojenský újezd

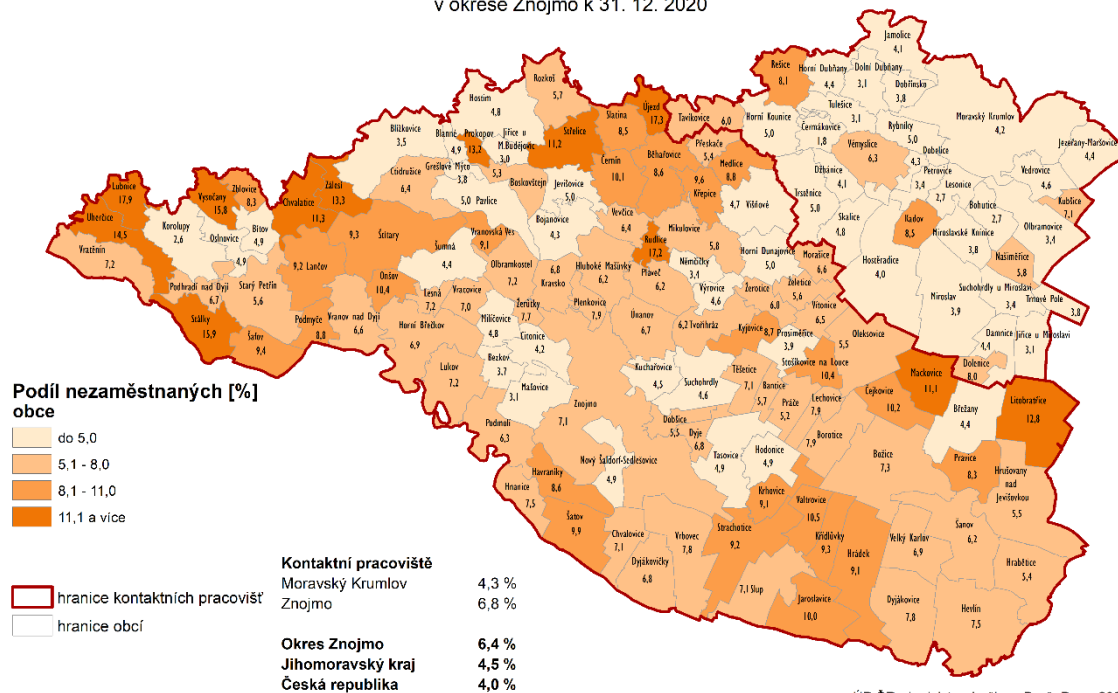

ÚP ČR - krajská pobočka v Brně; Brno, 2021
zdroj dat: MPSV; Arc ČR 500, Arcdata Praha

0 10 km

PŘÍLOHA 7

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH NA OBYVATELSTVU 15 - 64 LET v okrese Znojmo k 31. 12. 2020

ÚP ČR - krajská pobočka v Brně, Brno, 2021
zdroj dat: MPSV; Arc CR 500, A rcdata Praha